

COI Focus

LIBANON Veiligheidssituatie

17 februari 2022 (update)

Cedoca

Oorspronkelijke taal: Nederlands

DISCLAIMER:

Dit COI-product is geschreven door de documentatie- en researchdienst Cedoca van het CGVS en geeft informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het document bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en oordeelt niet over de waarde van het verzoek om internationale bescherming. Het volgt de richtlijnen van de Europese Unie voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en is opgesteld conform de van kracht zijnde wettelijke bepalingen. De auteur heeft de tekst gebaseerd op een zo ruim mogelijk aanbod aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie en heeft de bronnen aan elkaar getoetst. Het document probeert alle relevante aspecten van het onderwerp te behandelen, maar is niet noodzakelijk exhaustief. Als bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemd worden, betekent dit niet dat ze niet bestaan hebben.

Alle gebruikte bronnen staan kort vermeld in een voetnoot en uitgebreid beschreven in een bibliografie achteraan het document. Bronnen die geconsulteerd maar niet gebruikt werden, staan in een lijst van geraadpleegde bronnen. In uitzonderlijke gevallen worden bronnen niet bij naam genoemd. Wie specifieke informatie uit dit document gebruikt, moet de bronverwijzing uit de bibliografie vermelden.

Publicatie of verspreiding van dit document is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

This COI-product has been written by Cedoca, the Documentation and Research Department of the CGRS, and it provides information for the processing of individual applications for international protection. The document does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of the application for international protection. It follows the Common EU Guidelines for processing country of origin information (April 2008) and is written in accordance with the statutory legal provisions.

The author has based the text on a wide range of public information selected with care and with a permanent concern for crosschecking sources. Even though the document tries to cover all the relevant aspects of the subject, the text is not necessarily exhaustive. If certain events, people or organisations are not mentioned, this does not mean that they did not exist.

All the sources used are briefly mentioned in a footnote and described in detail in a bibliography at the end of the document. Sources which have been consulted but which were not used are listed as consulted sources. In exceptional cases, sources are not mentioned by name. When specific information from this document is used, the user is asked to quote the source mentioned in the bibliography.

This document can only be published or distributed with the written consent of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons.

Inhoud

Lijst van afkortingen	3
Inleiding.....	5
1. Korte achtergrond	6
2. Huidige toestand	10
3. Actoren.....	14
3.1. IS en Hayat Tahrir al-Sham.....	14
3.2. Libanese soennitische en salafistische milities	14
3.3. Hezbollah	15
3.4. Libanese Resistance Brigades	16
3.5. Palestijnse gewapende groeperingen	17
3.6. Het Israëlische leger	17
3.7. Het Libanese leger	18
4. Typologie van het geweld.....	19
4.1. Bekavallei en Akkar.....	21
4.1.1. Grensgeweld in de Bekavallei en Akkar	21
4.1.2. Crimineel geweld in de regio Baalbek-Hermel en Akkar	22
4.2. Tripoli	24
4.2.1. Sociale onrust	24
4.2.2. Sektarisch geweld in de stad.....	24
4.3. Beiroet	25
4.3.1. Sociale onrust	25
4.3.2. De zuidelijke buitenwijken	27
4.4. Sidon	28
4.5. Zuid-Libanon.....	28
4.6. Palestijnse vluchtelingenkampen.....	31
4.6.1. Algemeen	31
4.6.2. Ayn al-Helwe	33
4.6.3. Nahr al-Bared	36
5. Doelwitten van het geweld	38
Samenvatting	40
Bijlagen	41
1. Kaarten Libanon	41
2. Kaart Palestijnse kampen	43
Bibliografie.....	44

Lijst van afkortingen

ACAPS	Assessment Capacities Project
ACLED	Armed Conflict Location & Event Data Project
AI	Amnesty International
AOAV	Action on Armed Violence
AP	Associated Press
CFC	Civil-Military Fusion Centre
COAR	Center for Operational Analysis and Research
CRS	Congressional Research Service
CSIS	Center for Strategic and International Studies
CSKC	Civil Society Knowledge Centre
DFLP	Democratic Front for the Liberation of Palestine
ECFR	European Council on Foreign Relations
ESCWA	United Nations Economic and Social Commission for Western Asia
EU	Europese Unie
OHCHR	Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
HTS	Hayat Tahrir al-Sham
HRW	Human Rights Watch
IDP	<i>Internally Displaced Person</i>
IRC	International Rescue Committee
IS	Islamitische Staat
JFS	Jabhat Fatah al-Sham
IDF	Israeli Defence Forces
IDP	Internally Displaced Persons
ICG	International Crisis Group
IRIN	Integrated Regional Information Networks
ISW	Institute for the Study of War
MAP	Medical Aid for Palestinians
MERIP	Middle East Research and Information Project
UNOCHA	UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

OSAC	Overseas Security Advisory Council
PFLP-GC	Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command
PHRO	Palestinian Human Rights Organization
PLO	Palestine Liberation Organization
RFE/RL	Radio Free Europe/Radio Liberty
RPG	Rocket Propelled Grenades (raketwerpers)
TDS	The Daily Star
UN	United Nations
UNDP	United Nations Development Program
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNIFIL	United Nations Interim Force in Lebanon
UNRWA	UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East
USDOS	United States Department of State
VBIED	Vehicle Borne Improvised Explosive Device

Inleiding

Het doel van dit onderzoek is een stand van zaken op te maken over de veiligheidssituatie in Libanon. Een eerste en tweede deel beschrijven de achtergrond en huidige toestand van het geweld in Libanon. Een derde deel geeft de actoren weer die de veiligheidssituatie in Libanon bepalen. Een vierde en vijfde deel gaan respectievelijk in op de aard van het geweld in de verschillende regio's en het hiermee gepaard gaande risico voor burgers.

Deze COI Focus is een update van de COI Focus *Libanon - De veiligheidssituatie* van 19 januari 2021. Het onderzoek heeft betrekking op de periode januari 2021 – januari 2022.

Deze analyse beoogt een globaal beeld te geven van de veiligheidssituatie in Libanon. Het rapport bevat geen exhaustief overzicht van de veiligheidsincidenten die zich in Libanon hebben voorgedaan. De vermelde incidenten dienen voornamelijk om de algemene trend in Libanon of in een bepaalde Libanese regio te duiden.

De COI Focus is gebaseerd op informatie uit openbare bronnen. Zo werd gebruik gemaakt van informatie van verschillende internationale gouvernementele organisaties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving uit de internationale en Libanese media.

Deze COI Focus maakt tevens gebruik van cijfergegevens met betrekking tot veiligheidsincidenten uit de databank van het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), een Amerikaanse non-profitorganisatie die informatie over conflicten verzamelt, analyseert en in kaart brengt. Ervaren onderzoekers verzamelen de data door gebruik te maken van informatie afkomstig van een brede waaier van lokale, regionale en internationale nieuwsbronnen en organisaties. Voor Libanon zijn dat onder meer An Nahar, Al Nour, Civil Society Knowledge Centre, Naharnet, Daily Star (Lebanon), Murr TV, National News Agency Lebanon, BBC News, Jerusalem Post, Arutz Sheva, Xinhua en Al Ghad (Jordan). De databank is publiek beschikbaar op de website van ACLED en wordt voortdurend aangevuld en bijgewerkt wanneer nieuwe informatie (al dan niet over een reeds ingevoerd incident) aan het licht komt.¹ De cijfers van ACLED die Cedoca in deze COI Focus gebruikt zijn opgevraagd op 14 januari 2022. De inventaris van ACLED geeft het type van geweld, de actoren van geweld, een beschrijving van de incidenten, de locatie en het aantal dodelijke slachtoffers weer.² ACLED wijst erop dat de verzamelde gegevens in zekere mate de prioriteiten van de verslaggeving door media en organisaties weerspiegelen en dat een onderschatting van het geweld zodoende mogelijk is.³ In zijn *Codebook* licht ACLED de toegepaste methodologie voor de invoering en voortdurende controle van de data uitgebreid toe.⁴ Gelet op de methodologie, codering en invoering van gegevens kunnen de cijfers van ACLED volgens Cedoca slechts beschouwd worden als een schatting en indicatie van de tendensen met betrekking tot geweld in een bepaalde periode.

Cedoca volgt de veiligheidsomstandigheden in Libanon voortdurend op. Als er zich fundamentele wijzigingen of ontwikkelingen zouden voordoen die de situatie ter plaatse aanzienlijk veranderen, dan zal Cedoca deze COI Focus zo snel mogelijk bijwerken.

¹ ACLED, *Coding review Process*, 10/04/2019, [url](#)

² ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, [url](#)

³ ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). Guide for Media Users*, 10/04/2019, [url](#)

⁴ ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, [url](#)

1. Korte achtergrond

In Libanon wordt de macht verdeeld volgens confessionele quota voor christenen, soennieten en sjiieten die respectievelijk 40, 27 en 27 % van de bevolking uitmaken.⁵ Dit leidt tot een politiek sterk gepolariseerd systeem vatbaar voor conflict en buitenlandse inmenging.⁶ Hoewel de termen hun lading al lang niet meer dekken, is Libanon sinds de Cederrevolutie en de hierop volgende terugtrekking van de Syrische troepen in 2005 politiek verdeeld tussen de zogenaamde 14 Maart-groep (genoemd naar de anti-Syrische protesten in 2005 door een alliantie van soennieten, druzen, en christenen), en de 8 Maart-groep (genoemd naar de toenmalige mars door Hezbollah). De belangrijkste fracties van de 8 Maart-groep waren Hezbollah (sjiitische strekking, geleid door Hassan Nasrallah), Amal (sjiitisch, Nabih Berri) en de Free Patriotic Movement (FPM) (christelijk, Michel Aoun). De belangrijkste fracties van de 14 Maart-groep waren de Tayyar al-Mustaqbal / Future Movement (soennitisch, Saad Hariri), Forces Libanaises (christelijk, Samir Geagea) en de Kata'ib (falangisten, christelijk, Amin Gemayel). De burgeroorlog in Syrië heeft de Libanese binnenlandse politiek verder gedestabiliseerd.⁷ Grofweg kan men stellen dat Hezbollah, gesteund door Iran, zich achter het Syrische regime schaarde, in tegenstelling tot het 14 Maart-blok, gesteund door Saoedi-Arabië.⁸

De Libanese regering voert een officieel beleid van neutraliteit (*disassociation*) met betrekking tot het Syrische conflict om te verhinderen dat het zou overslaan naar Libanon.⁹ Hiertoe ondertekenden de verschillende politieke leiders in juni 2012 de zogenaamde Baabda-verklaring. Aanvankelijk bleef de politieke en veiligheidssituatie in Libanon bijgevolg relatief stabiel. Het tij van neutraliteit en stabiliteit keerde toen Hezbollah-leider Nasrallah op 25 mei 2013 officieel erkende militaire steun te bieden aan het Syrische regime.¹⁰ Deze publieke erkenning van deelname aan de strijd betekende een belangrijk keerpunt waarbij Hezbollah zich volgens onder meer International Crisis Group (ICG) herdefinieert van een verzetsbeweging tot een sektarische militie.¹¹

De gevolgen van Hezbollah's betrokkenheid in de Syrische burgeroorlog, lieten zich snel voelen in Libanon.¹² Naast toenemend geweld in de grensregio's met Syrië gebeurden in het binnenland aanslagen met autobommen, waaronder zelfmoordaanslagen, met meestal Hezbollah of diens sjiitische achterban als doelwit. Tussen november 2013 en juni 2014 pleegden extremistische organisaties veertien zelfmoordaanslagen in overwegend sjiitische regio's, waarbij nagenoeg 100 doden en 900 gewonden vielen.¹³ In de tweede helft van 2014 ontstonden in de grensregio's Arsal en Tripoli grootschalige gewapende confrontaties tussen het Libanese leger en een aantal Syrische extremistische groeperingen onder de koepel van Islamitische Staat (IS) (Islamic State in Iraq and the Levant (ISIL)/ Islamic State in Iraq and Syria (ISIS)/ Dawlat al-Islamiya fi al-Iraq wa al-Sham, Daesh). In deze gevechten lieten respectievelijk 42 en 10 burgers het leven.¹⁴

In 2015 versterkte het leger haar troepen met een lijn van legerposten op de heuveltoppen aan de grens met Syrië.¹⁵ Het grensgeweld nam af en er vond sindsdien geen grootschalig gewapend treffen

⁵ UN Security Council, 28/02/2020, [url](#); CRS, 08/11/2021, [url](#); Konrad Adenauer Stiftung (Toubia K.), 01/2019, [url](#)

⁶ COAR, 11/2021, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Henley A.D.M.), 16/12/2016, [url](#)

⁷ CRS (Humud C.E.), 05/10/2018, [url](#)

⁸ CRS, 31/01/2020, [url](#); AP News, 07/05/2018, [url](#)

⁹ UN Security Council, 08/03/2018, [url](#); UN Security Council, 28/06/2012, [url](#); ECFR, 09/2012, [url](#)

¹⁰ ISW (Fullton W.), 05/2013, [url](#)

¹¹ ICG, 14/03/2017, [url](#); ICG, 01/10/2013, [url](#)

¹² ICG, 27/05/2014, [url](#); ICG, 20/07/2015, [url](#)

¹³ Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#)

¹⁴ Carnegie Endowment for International Peace (Abou Zeid M.), 08/08/2014, [url](#); UN Security Council, 05/11/2014, [url](#)

¹⁵ Al-Jazeera (Blanford N.), 05/02/2015, [url](#); ISW (Cafarella J.), 05/03/2015, [url](#)

meer plaats waarbij burgerslachtoffers vielen.¹⁶ De Libanese autoriteiten werden sinds 2015 eveneens bekwaamder in het voorkomen van autobommen (*Vehicle Borne Improvised Explosive Device* (VBIED)), zo stelt het Overseas Security Advisory Council (OSAC). Er werden verschillende bommen ontdekt en geneutraliseerd door goed opgeleide politieteamen.¹⁷ Voorts werden IS-netwerken in Libanon gemonitord en opgerold.¹⁸ Samenwerking in veiligheidskwesties tussen Hezbollah en de Future Movement heeft er voor gezorgd dat sinds 2015 de veiligheidssituatie gevoelig verbeterde.¹⁹ Het aantal terroristische aanslagen daalde significant.²⁰

Op 31 oktober 2016 verkoos het parlement na een 29 maanden durende politieke crisis Michel Aoun (christen, stichter van het Free Patriotic Movement en ex-chef van het leger) als president. Op 18 december 2016 vormde Saad Hariri, leider van de Future Movement, een regering van nationale eenheid met alle grote partijen, de eerste regering in twee jaar.²¹

In de zomer van 2017 kwamen zowel Hezbollah als het Libanese leger afzonderlijk in actie tegen de nog aanwezige Syrische extremistische rebellengroeperingen in de grensregio om ze definitief te verdrijven uit Libanon. Het leger herstelde hiermee de controle van de staat over een groot deel van de grensregio.²²

Op 6 mei 2018 vonden voor het eerst in negen jaar parlementsverkiezingen plaats.²³ Na nagenoeg negen maanden onderhandelingen volgend op de parlementsverkiezingen, kondigde premier Hariri op 31 januari 2019 de vorming van een nieuwe regering van nationale eenheid aan. Hezbollah verwierf een vetorecht en controleerde daarna het Libanese politieke beleid.²⁴ De VN-Veiligheidsraad, ICG, OSAC en het Assessment Capacities Project (ACAPS), een onafhankelijk informatieplatform over humanitaire crises, spraken over een aanhoudende relatieve kalmte en stabiliteit in de eerste helft van 2019.²⁵

De Libanezen lijden al jaren onder gebrekkige publieke diensten (zoals elektriciteitsvoorziening en vuilnisdiensten) en endemische corruptie.²⁶ Daar waar eerdere jaren reeds sprake was van sociale onrust in Libanon,²⁷ ontstonden sinds 17 oktober 2019 massale en wijdverspreide protesten tegen de overheid, diens wanbeleid, corruptie, cliëntelisme en onmacht om de economische crisis te bezweren. De concrete aanleiding hiertoe vormde de regeringsbeslissing om een taks te heffen op het gratis WhatsApp telefoonverkeer. Op 29 oktober 2019 diende premier Hariri zijn ontslag in, zijn regering ging in lopende zaken.²⁸

¹⁶ UN Security Council, 15/10/2019, [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#); UN Security Council, 24/06/2016, [url](#); UN Security Council, 04/11/2015, [url](#)

¹⁷ OSAC, 14/03/2016, [url](#)

¹⁸ USDOS, 02/06/2016, [url](#)

¹⁹ ICG, 20/07/2015, [url](#)

²⁰ UN Security Council, 04/11/2016, [url](#); ISW (Cafarella J.), 05/03/2015, [url](#)

²¹ Al Jazeera, 18/12/2016, [url](#)

²² UN Security Council, 16/10/2017, [url](#)

²³ UN Security Council, 21/05/2018, [url](#)

²⁴ Asharq Al-Awsat, 17/02/2019, [url](#); ICG, 01/2018, [url](#)

²⁵ ACAPS, s.d., [url](#); OSAC, 25/04/2019, [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#); ICG, s.d., [url](#); ICG, 01/2018, [url](#)

²⁶ ICG (Wimmen H), 21/10/2019, [url](#); Brookings (Feltman J.), 25/01/2020, [url](#)

²⁷ CSKC, [url](#); Middle East Eye, 31/01/2019, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#)

²⁸ UN Security Council, 18/11/2019, [url](#)

Volgens internationale mensenrechtenorganisaties beantwoordden de autoriteiten de betogingen met buitensporig geweld (zie onder andere [4.3.1](#)).²⁹ Er viel een dode in Tripoli (17 februari 2020, drie maanden nadat hij beschoten werd) en één in Khalde (12 november 2019), een stad ten zuiden van Beiroet.³⁰

Op 19 december 2019 verkoos het parlement de door Hezbollah gesteunde voormalig minister van onderwijs Hassan Diab tot premier. Diab vormde op 21 januari 2020 een nieuwe regering. Deze bestond uitsluitend uit partijen verbonden aan het 8 Maart-blok, het politiek blok geleid door Hezbollah. De Future Movement van Hariri maakte geen deel uit van deze regering.³¹ Het was de eerste regering sinds 2005 die bestond uit één politiek blok.³² De betogers namen geen genoegen met deze nieuwe regering en eisten een regering van onafhankelijke technocraten, de verwijdering van de politieke elites en vervroegde verkiezingen.³³

Bij demonstraties in april en juni 2020 raakten 174 burgers en 185 soldaten gewond. Een demonstrant bezweek aan zijn verwondingen in Tripoli.³⁴

Libanon bevindt zich sinds eind 2019 in de zwaarste economische en financiële crisis van zijn geschiedenis.³⁵ De economische crisis verzwaarde nog door de coronacrisis en de hiermee gepaard gaande maatregelen alsook door de explosie die zich op 4 augustus 2020 voordeed ten gevolge van een brand in de haven van Beiroet.³⁶ Ruim 2.750 ton ammoniumnitraat, dat door wanbeleid al jaren lag opgeslagen in de haven, kwam hierbij tot ontploffing. De ontploffing wordt beschouwd als één van de grootste niet-nucleaire ontploffingen in de geschiedenis.³⁷ Er vielen ongeveer 200 doden en 6.500 gewonden, onder wie 1.000 kinderen.³⁸ Volgend op de explosie braken op 8 augustus 2020 grootschalige protesten uit in Beiroet tegen de regering, de corruptie en het wanbeleid. Hoewel een klein aantal betogers met stenen en molotovcocktails gooide, gebruikten de ordediensten volgens HRW en Amnesty International opnieuw buitensporig geweld in het neerslaan van de demonstratie. Het Libanese leger en de veiligheidsdiensten, onder wie personen in burger, schoten moedwillig en roekeloos op demonstranten met metalen pellets, rubber- en echte kogels, gooiden met traangasflessen, deelden stokslagen uit en gebruikten traangas.³⁹ Ook de hierop volgende dagen hield het protest aan. In totaal raakten 728 burgers (zowel demonstranten als dokters die hulp verleenden) gewond bij de protesten tussen 8 en 11 augustus 2020 in centrum Beiroet.⁴⁰

Volgend op het massale volksprotest na de explosie kondigde premier Hassan Diab op 10 augustus 2020 het ontslag van diens regering aan, waarna deze in lopende zaken ging. Op 22 oktober 2020 keurde het parlement de kandidatuur van oud-premier Saad Hariri, die een jaar eerder moest aftreden wegens het massale volksprotest tegen de corrupte elite, goed voor het premierschap. Nadat deze er

²⁹ OHCHR, 21/01/2020, [url](#); AI, 16/01/2020, [url](#); AI, 19/12/2019, [url](#); HRW, 17/01/2020, [url](#); HRW, 20/12/2019, [url](#); UN Security Council, 28/02/2020, [url](#)

³⁰ Middle East Eye, 18/02/2020, [url](#)

³¹ ICG (Wimmen H), 22/01/2020, [url](#); Reuters, 21/01/2020, [url](#)

³² Brookings (Feltman J.), 25/01/2020, [url](#); CRS, 02/10/2020, [url](#); Al Jazeera (Najjar F.), 22/01/2020, [url](#)

³³ CRS, 31/01/2020, [url](#)

³⁴ OHCHR, 01/05/2020, [url](#); UN Security Council, 20/12/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#)

³⁵ CRS, 08/11/2021, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Alami M.), 19/12/2019, [url](#)

³⁶ CRS, 08/11/2021, [url](#); UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); ICG, 08/06/2020, [url](#)

³⁷ Center for Disaster Philanthropy, 10/09/2020, [url](#)

³⁸ ACAPS, 22/09/2020, [url](#); OCHA, 09/09/2020, [url](#); ICG, 10/11/2020, [url](#); The Jamestown Foundation (Devereux A.), 23/10/2020, [url](#)

³⁹ AI, 11/08/2020, [url](#); HRW, 26/08/2020, [url](#)

⁴⁰ ACAPS, 25/08/2020, [url](#); HRW, 26/08/2020, [url](#); UN Security Council, 20/12/2020, [url](#); AI, 11/08/2020, [url](#)

na 9 maanden niet in sloeg een regering te vormen, diende hij op 15 juli 2021 zijn ontslag in. De zakenman Najib Mikati volgde hem op als nieuwe premier belast met de regeringsvorming.⁴¹

⁴¹ ICG, 28/10/2021, [url](#)

2. Huidige toestand

De Wereldbank beschouwt de huidige financiële en economische crisis in Libanon als een van de drie ergste crises wereldwijd sinds het midden van de negentiende eeuw.⁴² De nationale munt verloor meer dan 90 procent van haar waarde, wat leidde tot een enorme inflatie en een devaluatie van de lonen. Een gebrek aan buitenlandse valuta om de invoer te financieren heeft geleid tot tekorten aan medicijnen, water en brandstof. Mede als gevolg van brandstoftekorten wekt de energiesector van Libanon dagelijks minder dan vier uur elektriciteit op.⁴³ Deze situatie leidde tevens tot een ongeziene crisis van de gezondheidssector.⁴⁴

Op basis van de multidimensionale armoede-index leeft 82 % van de Libanezen in 2021 in armoede.⁴⁵ Dit is een verdubbeling ten opzichte van 2019.⁴⁶ 40 % leeft in extreme armoede.⁴⁷ De provincies Akkar, Baalbek-Hermel, Nabatieh en Zuid-Libanon kennen de hoogste niveaus van extreme armoede.⁴⁸

De economische crisis verergerde het voorbije jaar verder doordat het meer dan een jaar duurde om een nieuwe regering te vormen nadat de regering aftrad in de nasleep van de havenexplosie en in lopende zaken verkeerde.⁴⁹

De massale protestbeweging, *al thawra* (de revolutie) genoemd, die sinds het najaar van 2019 om politieke vernieuwing roept, blijft nog steeds zonder resultaat. De verslechterde levensomstandigheden leidden in de lente en zomer van 2021 opnieuw tot een massale mobilisatie tegen de regering. Het aantal door ACLED geregistreerde demonstraties in het voorjaar van 2021 was het hoogste sinds het begin van de volksopstand in oktober 2019. Tussen maart en augustus 2021 zijn deze met meer dan 75 % gestegen.⁵⁰ In tegenstelling tot 2019 gingen de demonstraties in het voorjaar van 2021 gepaard met meer geweld. Hoewel de meeste betogingen vreedzaam verliepen, waren er in sommige gevallen botsingen tussen betogers en militairen, waarbij aan beide zijden gewonden vielen.⁵¹

Het analyseplatform Civil Society Knowledge Centre (CSKC) geeft voor het jaar 2021 volgende geografische spreiding van het aantal *collective actions*.

⁴² IRC, 2022, [url](#)

⁴³ CRS, 08/11/2021, [url](#); HRW, 13/01/2022, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); ACLED, 12/05/2021, [url](#)

⁴⁴ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

⁴⁵ ACAPS, 10/2021, [url](#); COAR, 11/2021, [url](#)

⁴⁶ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

⁴⁷ COAR, 11/2021, [url](#)

⁴⁸ ACAPS, 10/2021, [url](#)

⁴⁹ UN Security Council, 22/04/2021, [url](#)

⁵⁰ ACAPS, 10/2021, [url](#); ACLED, 30/06/2021, [url](#); ACLED, 16/06/2021, [url](#); ACLED, 01/04/2021, [url](#)

⁵¹ ACLED, 12/05/2021, [url](#)

Map of collective actions in Lebanon (bron: CSKC)⁵²

De hoogste concentratie aan demonstraties rapporteert het CSKC in de grote steden Beiroet, Sidon en Tripoli.⁵³

Tegen eind 2021, twee jaar na het begin van de protesten, ebde het politieke momentum weg. Er is geen hoop op verandering meer en de groeiende economische crisis noopt velen tot dagelijks overleven. De protestbewegingen die zijn ontstaan sinds oktober 2019 worden ook getroffen door de *braindrain*, net als het land in zijn geheel. Voorts bevinden zich binnen de beweging ook ideologische verschillen.⁵⁴ Ondanks de demonstratiemoedeheid en coronamaatregelen in het najaar, blijven de wortels van het verzet evenwel sterk aanwezig.⁵⁵

Op 10 september 2021 vormde premier Mikati na dertien maanden politieke impasse een nieuwe regering. De nieuwe premier, een miljardair en magnaat in de telecommunicatiesector, was reeds eerder premier en dient als compromisfiguur tussen de twee politieke kampen. Net als de aftredende regering Diab wordt de regering Mikati gedomineerd door de 8 Maart-coalitie van Hezbollah en haar politieke bondgenoten.⁵⁶ Het nieuwe kabinet moet regeren tot de volgende parlementsverkiezingen, die gepland zijn voor maart 2022 en die gepaard gaan met gemeenteraads- en presidentsverkiezingen. Critici betogen dat Mikati deel uitmaakt van dezelfde politieke elite die verantwoordelijk is voor de

⁵² CSKC, s.d., [url](#)

⁵³ CSKC, s.d., [url](#)

⁵⁴ Konrad Adenauer Stiftung (KAS) (Bauer M.), 18/10/2021, [url](#)

⁵⁵ ACLED, 27/10/2020, [url](#)

⁵⁶ CRS, 08/11/2021, [url](#)

economische problemen van het land, en dat het onwaarschijnlijk is dat hij verstrekkende hervormingen zal doorvoeren voor de verkiezingen.⁵⁷

De regering van premier Mikati zit bovendien al maanden in een impasse na eerst een diplomatiek geschil met Saudi-Arabië en verscheidene Golfstaten en vervolgens het geschil over onderzoeksrechter Tarek Bitar, die het onderzoek naar de havenexplosie in augustus 2020 in Beiroet voert.⁵⁸ Sjiitische groeperingen Hezbollah en Amal eisen dat rechter Tarik Bitar wordt ontheven van diens leidinggevende rol in het onderzoek.⁵⁹ Dit ontketende straatgevechten toen sjiitische demonstranten op 14 oktober 2021 door een christelijke wijk in Beiroet marcheerden. Hierbij kwamen zeven sjiieten om het leven (zie 4.3.1).⁶⁰ Dit betrof volgens onder meer het International Rescue Committee (IRC) het ergste burgergeweld in Beiroet in meer dan tien jaar.⁶¹

De onrust brengt de regering Mikati in een onmogelijke positie. Toegeven aan de druk van Hezbollah zal de reeds bij velen levende indruk versterken dat Mikati weinig meer is dan een dekmantel voor de ongebreidelde overheersing van de sjiitische partij. Dit zet Libanon volgens ICG op het spoor van toenemend geweld en verdeeldheid waardoor een uitweg uit de verlamdende economische crisis opnieuw wordt uitgesteld.⁶²

Het herstel van de Libanese economie zal volgens waarnemers afhangen van de mate waarin de Libanese leiders tegemoetkomen aan de uitdrukkelijke eis tot politieke hervorming van internationale donoren. Hier is nog weinig van te merken. Libanese critici zien een eindeloze herhaling van dezelfde status quo, zonder dat de politieke klasse gehaast is om iets te veranderen.⁶³ De fundamentele paradox blijft dat om de corruptie te bestrijden en institutionele hervormingen door te voeren, wat door internationale donoren gevraagd wordt, de regeringspartijen in hun eigen gevestigde belangen moeten snijden en een einde maken aan het diepgewortelde cliëntelisme. De politieke leiders verkiezen volgens ICG de implosie van de staat boven het doorvoeren van hervormingen die hun greep op de macht zouden lossen. Dit leidt tot massale armoede, instabiliteit en toenemend geweld, aldus ICG.⁶⁴

Tijdens de verslagperiode was er melding van verscheidene gevechten bij benzinstations terwijl bewoners urenlang in de rij stonden te wachten omwille van het brandstoftekort.⁶⁵ Zo liet op 16 mei 2021 een persoon het leven bij een schietincident in een benzinstation in Akkar.⁶⁶ Van midden juni 2021 tot midden november 2021 vielen volgens het rapport van de secretaris-generaal van de VN-Veiligheidsraad op deze manier zeven doden en nagenoeg 100 gewonden.⁶⁷ De gevechten aan benzinstations hadden soms een sektarisch karakter. In maart 2021 raakten leden van de Progressive Socialist Party (PSP) van Walid Jumblatt slaags met rivalen van zowel de Libanese Democratic Party als de Arab Unification Party over het tanken van brandstof in respectievelijk Aley en Chouf.⁶⁸ Van 27 tot 29 augustus 2021 leidde een conflict aan een benzinstation tot een gewapend treffen tussen

⁵⁷ The New York Times (Hubbard B.), 15/10/2021, [url](#)

⁵⁸ Al Jazeera (Chehayeb K.), 27/12/2021, [url](#); ICG, 12/2021, [url](#)

⁵⁹ ICG, 14/10/2021, [url](#)

⁶⁰ ICG, 14/10/2021, [url](#)

⁶¹ IRC, 2022, [url](#)

⁶² ICG, 18/10/2021, [url](#)

⁶³ ICG, 28/10/2021, [url](#); UMAM & Hayya Bina Project, 10/2020, [url](#); Naharnet, 22/10/2020, [url](#); Al-Monitor (Taleb W.), 29/11/2020, [url](#)

ICG, 08/06/2020, [url](#); The Jamestown Foundation (Devereux A.), 23/10/2020, [url](#)

⁶⁴ ICG, 28/10/2021, [url](#)

⁶⁵ UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); ACLED, 21/07/2021, [url](#); ACAPS, 10/2021, [url](#); ACLED, 30/06/2021, [url](#); ACLED, 16/06/2021, [url](#); ACLED, 01/04/2021, [url](#)

⁶⁶ UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

⁶⁷ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

⁶⁸ ACLED, 12/05/2021, [url](#)

bewoners van het christelijk dorp Maqdushah en het aangrenzende sjiitische dorp Anqun in Zuid-Libanon. Het leger diende tussen te komen.⁶⁹ Op 15 augustus 2021 mondde onenigheid tussen lokale inwoners en werknemers van een oliereservoir nabij Akkar in Noord-Libanon uit in de ontploffing van een reservoir van 60.000 liter olie. Hierbij vielen 36 doden en meer dan 80 gewonden.⁷⁰

De moeilijke socio-economische situatie uit zich eveneens in een stijging van de criminaliteit en het aantal moorden.⁷¹ De stijgende misdaadcijfers hebben op hun beurt geleid tot meer burgerwachten, wat wijst op een afbrokkeling van het vertrouwen in de veiligheidsdiensten.⁷² Vandaag kent Libanon, geplaagd door een ongeziene economische crisis, een politieke patstelling en de gevolgen van de zwaarste explosie in haar geschiedenis, een verhoogd risico op onrust en politieke instabiliteit gezien de context van wijdverbreid wapenbezit. Dit concluderen onder meer het International Rescue Committee (IRC) en ICG.⁷³

Libanon vangt van alle buurlanden van Syrië nog steeds het grootste aantal Syrische vluchtelingen op. Het aantal officieel geregistreerde Syrische vluchtelingen in Libanon bedraagt volgens het United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) 840.929.⁷⁴ HRW en de Libanese overheid schatten dat er zich daarnaast minstens een half miljoen niet-geregistreerde Syrische vluchtelingen in Libanon bevinden.⁷⁵ Hiermee maken de Syrische vluchtelingen nagenoeg een kwart van de bevolking in Libanon uit en is Libanon het land met de hoogste concentratie vluchtelingen per capita wereldwijd.⁷⁶ Zowel in de media als in de politiek is de voorbije jaren sprake van een sterke anti-vluchtelingenretoriek. De regering beklemtoont de noodzaak van een graduele terugkeer naar Syrië en voert dit ook uit.⁷⁷ Dit gaat gepaard met toenemend geweld jegens Syriërs.⁷⁸ Zo stak op 26 december 2021 een menigte de informele onderkomens van Syriërs in brand naar aanleiding van een loonconflict tussen een Syriër en een Libanees in Minniyah, een dorp nabij Tripoli. Hierbij vielen vier gewonden en raakten 300 Syriërs ontheemd.⁷⁹

⁶⁹ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

⁷⁰ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

⁷¹ Arab News (Houssari N.), 12/01/2022, [url](#); COAR, 11/2021, [url](#); OSAC, 21/01/2022, [url](#); TDS, 07/06/2020, [url](#)

⁷² COAR, 11/2021, [url](#)

⁷³ IRC, 2022, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); Al Arabiya News (Alami M.), 09/09/2020, [url](#); ICG, 10/11/2020, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#); The Christian Science Monitor (Blanford N.), 24/08/2020, [url](#)

⁷⁴ UNHCR Inter-agency Information Sharing Portal, laatste update: 14/01/2022, [url](#)

⁷⁵ COAR, 11/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

⁷⁶ CRS, 02/10/2020, [url](#); HRW, 20/04/2018, [url](#)

⁷⁷ ICG, 28/10/2021, [url](#); Al Arabiya News, 01/07/2019, [url](#); USDOS, 11/03/2020, [url](#); AI, 18/02/2020, [url](#); HRW, 14/01/2020, [url](#); HRW, s.d., [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#); ACAPS, s.d., [url](#)

⁷⁸ AP News, 24/11/2020, [url](#); ACLED, 28/11/2020, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); Arab News, 27/11/2020, [url](#); ACLED, 26/05/2021, [url](#); COAR, 11/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

⁷⁹ ICG, 28/10/2021, [url](#)

⁷⁹ UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#)

3. Actoren

3.1. IS en Hayat Tahrir al-Sham

Volgens de Libanese veiligheidsdiensten is het directe gevaar van extremistische groeperingen grotendeels geweken na de succesvolle operatie in de zomer van 2017 en het vertrek van nagenoeg 1.000 strijders, maar blijft het risico op aanslagen door *lone wolves* bestaan.⁸⁰

Op 21 augustus 2020 schoten vermeende aanhangers van IS drie Libanese soldaten dood in het dorp Kaftun (district Koura, gouvernement Noord. Hierop volgde een reeks arrestaties door het leger waarbij één verdachte zich opblies. Deze vermeende aanhangers van IS zouden aanslagen in Libanon aan het plannen geweest zijn.⁸¹ Nadat de veiligheidsdiensten in de context van de aanslag een anti-terreuroperatie uitvoerden in de grensregio Wadi Khaled, schoot een terrorist met explosievestgordel bij een tweede aanslag in het district Miniyeh-Danniyeh twee soldaten dood.⁸²

In 2021 verlieten jongemannen Noord-Libanon om zich aan te sluiten bij IS in Syrië en Irak, waar zij een training krijgen en geld terugsturen naar hun familie.⁸³ Het Libanese leger arresteerde tijdens de verslagperiode tientallen vermeende aanhangers van IS en HTS, voornamelijk in Aarsal en Baalbek.⁸⁴ De aantallen blijven over het algemeen klein in vergelijking met de honderden die zich in 2013/2014 bij IS en andere militante groeperingen aansloten. Maar er is onduidelijkheid over het werkelijke aantal en het doel van IS. In november 2021 werd een zeventienjarige die online was gerekruteerd, gearresteerd op beschuldiging van het beramen van een aanslag in het noorden van Libanon.⁸⁵

3.2. Libanese soennitische en salafistische milities

In tegenstelling tot de gecentraliseerde en gedisciplineerde strijdkrachten van Hezbollah, zijn de Libanese soennitische milities versplinterd en vallen deze veel moeilijker centraal te coördineren, mede door het geslonken prestige van de Future Movement.⁸⁶ Terwijl de vijandigheid jegens Hezbollah nooit zo groot was, bezitten de soennitische groeperingen de eenheid noch de capaciteit om militair te mobiliseren.⁸⁷ Dit is deels te wijten aan politieke en geografische fragmentatie. Er heeft nooit een dominante soennitische partij bestaan met een sterke vertegenwoordiging in alle delen van het land.⁸⁸ Bij de verkiezingen in mei 2018 bleek opnieuw hoe diep verdeeld de soennitische gemeenschap in Libanon is.⁸⁹ De Libanese soennitische gemeenschap kent bovendien eerder een mercantiele dan wel een militante traditie.⁹⁰

⁸⁰ The Jamestown Foundation (Devereux A.), 10/09/2019, [url](#); Al Masdar News, 09/01/2019, [url](#); CSKC, 02/01/2019, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 05/09/2017, [url](#)

⁸¹ UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#); Al Arabiya News (Alami M.), 09/09/2020, [url](#)

⁸² Arab News, 28/09/2020, [url](#); ACLED, [url](#), 13/06/2020; TDS, 27/09/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

⁸³ Carnegie Middle East Centre (Hage Ali M.), 07/12/2021, [url](#)

⁸⁴ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); UN Security Council, 09/03/2021, [url](#)

⁸⁵ Carnegie Middle East Centre (Hage Ali M.), 07/12/2021, [url](#)

⁸⁶ MERIP (Milligan M.), 13/08/2012, [url](#); ECFR, 09/2012, [url](#); Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#)

⁸⁷ Carnegie Middle East Center (Abou Zeid M.), 13/02/2015, [url](#)

⁸⁸ Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Henley A.D.M.), 16/12/2016, [url](#); Shia Watch (Schei I., Slim M.), 11/2015, [url](#)

⁸⁹ The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), [url](#)

⁹⁰ Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#)

Soennitische facties raken ook soms onderling slaags. Bahaa Hariri, een zakenman en criticus van de betrekkingen die zijn broer Saad met Hezbollah onderhield, ontpopte zich tot diens rivaal. In september 2020 gingen aanhangers van beide broers elkaar te lijf met RPG's (*Rocket Propelled Grenades*, raketwerpers) en machinegeweren in Tariq al-Jadide, een centrale wijk van Beirut. Hierbij viel een dode.⁹¹

Voorts zijn er geen nauwe banden tussen de Future Movement en lokale salafisten.⁹² Daarnaast bestaat er volgens Libanese experts geen éénvormig salafistisch blok in Libanon maar is er verdeeldheid volgens ideologische en politieke breuklijnen en tussen zij die banden hebben met Saoedi-Arabië, Koeweit of Turkije.⁹³

Sinds de zomer van 2014 werden vele honderden islamisten gearresteerd (of gedood) in Aarsal, Tripoli, Saida en andere regio's, waarbij volgens onder meer ICG, Institute for the Study of War (ISW) en de VN-Veiligheidsraad salafistische groeperingen deels ontmanteld werden.⁹⁴ Ook tijdens de verslagperiode vonden arrestaties plaats en werden aanslagen verijdeld.⁹⁵ De denktank Carnegie Endowment for International Peace waarschuwt voor de keerzijde van een éézijdig Libanese veiligheidsbenadering. Zolang de achterstelling van soennieten niet wordt aangepakt, tekent het schrikbeeld van radicalisering zich af boven Libanon. De gevangenen in Libanon zijn overbevolkt met overwegend soennitische gevangenen die bijgevolg extra vatbaar zijn voor radicalisering.⁹⁶

3.3. Hezbollah

Hezbollah is naast een sjiitische politieke partij ook een sterk gewapende militie. Zowel de VS als de EU beschouwen de gewapende tak van Hezbollah als een terreurorganisatie. De militie heeft haar bases in de zuidelijke buitenwijken van Beiroet, de Beka en Zuid-Libanon.⁹⁷ Volgens het Civil-Military Fusion Centre van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), de VN-Veiligheidsraad alsook Carnegie is de militaire capaciteit van het gewapend apparaat van Hezbollah de grootste in Libanon, groter dan deze van het reguliere Libanese leger.⁹⁸ Na de oorlog van 2006 met Israël kende Hezbollah een enorme groei aan mankracht, wapens en uitrusting en ontpopte de militie zich tot een regionale strijdmacht. Het heeft een leger van nagenoeg 45.000 strijders, velen onder hen gehard in de oorlog in Syrië, en meer dan 100.000 raketten.⁹⁹ De kwestie van het wapenarsenaal van Hezbollah vormde één van de belangrijkste breuklijnen tussen de 8 Maart- en 14 Maart-coalities. Er wordt in de praktijk weinig tot geen druk uitgeoefend op Hezbollah om te ontwapenen. Het parlementaire blok onder controle van Hezbollah is groot genoeg om elke poging tot ontwapening tegen te houden.¹⁰⁰

⁹¹ ICG, 28/10/2021, [url](#); ACLED, [url](#), 13/06/2020

⁹² Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#)

⁹³ Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#); Al-Monitor (Rizk A.), 16/01/2017, [url](#); Carnegie Middle East Center, 27/03/2018, [url](#)

⁹⁴ UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 15/10/2019, [url](#); UN Security Council, 15/11/2018 [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); Xinhua Net, 05/02/2020, [url](#); Al Jazeera, 28/09/2017, [url](#); Al-Monitor (Rizk A.), 16/01/2017, [url](#); The Jamestown Foundation (Hoover P.), 30/10/2015, [url](#); ICG, 30/04/2015, [url](#); ISW (Cafarella J.), 05/03/2015, [url](#)

⁹⁵ CRS, 08/11/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); UN Security Council, 09/03/2021, [url](#)

⁹⁶ The Jamestown Foundation (Devereux A.), 10/09/2019, [url](#); Carnegie Middle East Center, 27/03/2018, [url](#)

⁹⁷ USDOS, 02/06/2016, [url](#)

⁹⁸ UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); The Christian Science Monitor (Blanford N.), 24/08/2020, [url](#)

⁹⁹ ICG, 10/11/2020, [url](#)

¹⁰⁰ CRS, 08/11/2021

Hezbollahs deelname aan de strijd in Syrië aan de zijde van het Assad-regime werd volgens onder andere ICG, ISW en The Washington Institute for Near East Policy voor een groot stuk ingegeven door de noodzaak Syrië als kanaal voor wapentoevoer uit de handen van Iran te houden.¹⁰¹

Hezbollah behoudt haar gewapend apparaat naar eigen zeggen als verdediging tegen Israël¹⁰² en wendt deze bijgevolg niet aan voor binnenlandse doeleinden. Wanneer de groepering echter onder druk komt of haar militaire capaciteit in vraag wordt gesteld, twijfelt ze er niet aan haar belangen met wapens te verdedigen, ook in het binnenland. Dit gebeurde begin mei 2008 toen Hezbollah West-Beiroet gewapenderhand innam. Dit was een reactie op de beslissing van de ministerraad om de Hezbollah-gezinde veiligheidschef op de luchthaven te ontslaan en een onderzoek in te stellen naar de wettelijkheid van Hezbollahs parallelle telecommunicatienetwerk, een belangrijk onderdeel van haar militaire apparaat.¹⁰³ Het was de eerste keer dat het militaire apparaat van Hezbollah openlijk in vraag gesteld werd, wat opgevat werd als een regelrechte oorlogsverklaring. Op 14 mei 2008 trok de regering haar twee beslissingen in om een einde te stellen aan het geweld, een volgens ICG duidelijke overwinning voor Hezbollah.¹⁰⁴ Sinds 2008 is zoiets niet meer voorgekomen en bezit Hezbollah een de facto vetorecht.¹⁰⁵ Hezbollah maakt volgens Carnegie deel uit van de staat om beter aan staatscontrole te ontsnappen.¹⁰⁶

Gezien haar activiteit in Syrië doet Hezbollah, de machtigste militaire organisatie van het land, er alles aan om een burgeroorlog in Libanon te vermijden.¹⁰⁷ Tegelijkertijd ziet het zich genooddaakt om de eigen machtsbases in Libanon te beveiligen. Hezbollah is het best geplaatst om haar achterban te beschermen naarmate de financiële en economische crisis vordert. Het kan het militair apparaat in dollars uitbetalen.¹⁰⁸

Afgezien van de dichte alliantie die Hezbollah onderhoudt met de tweede sjiiitische partij in Libanon, Amal, speelt er een machtsstrijd en vinden af en toe gewapende confrontaties plaats tussen de twee (zie [4.3.1](#)).

3.4. Lebanese Resistance Brigades

Naast haar eigen sjiiitisch gewapend apparaat onderhoudt Hezbollah de Lebanese Resistance Brigades (sarayat al-muqawama al-lubnaniya), een overwegend soennitische, paramilitaire organisatie opgericht en bewapend door Hezbollah.¹⁰⁹ Ook onder christenen en druzen kennen de brigades aanhang. Zo creëerde Hezbollah in het noordoosten van het land lokale burgerwachten in grote soennitische dorpen of in de overwegend christelijke stad Ras Baalbek.¹¹⁰ De rekruteringsmechanismen zijn veel losser dan het grondige proces van doorlichting, indoctrinatie en discipline voor toekomstige Hezbollah-strijders. Hoofddoel van de militie is om als een extra

¹⁰¹ ICG, 14/03/2017, [url](#); CRS (Humud C.E.), 19/06/2018, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy (Pollak N.), 08/2016, [url](#); The Jamestown Foundation (McGregor A.), 22/01/2016, [url](#); CFC, 09/2013, [url](#)

¹⁰² USDOS, 02/06/2016, [url](#); UN Security Council, 24/06/2016, [url](#)

¹⁰³ ICG, 15/05/2008, [url](#)

¹⁰⁴ ICG, 15/05/2008, [url](#)

¹⁰⁵ Chatham House (Khatib L.), 06/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); ICG, 10/11/2020, [url](#)

¹⁰⁶ Carnegie Middle East Center (Young M.), 08/05/2018, [url](#); Al-Monitor (Macaron J.), 09/05/2018, [url](#)

¹⁰⁷ Carnegie Endowment for International Peace (Young M.), 28/11/2019, [url](#); Salloukh B.F., 03/2017, [url](#)

¹⁰⁸ ICG, 28/10/2021, [url](#)

¹⁰⁹ Shia Watch (Schei I., Slim M.), 11/2015, [url](#)

¹¹⁰ UNDP, 03/2017, [url](#); Landinfo, 20/05/2016, [url](#)

burgerwacht de veiligheid van Hezbollah's thuisfront te verzekeren.¹¹¹ De Resistance Brigades worden in het bijzonder ingezet in Saida in Zuid-Libanon en in de Bekavallei.¹¹²

Volgens verschillende bronnen uit de omgeving van Hezbollah knappen de Libanese Resistance Brigades het vuile werk van de partij op. De militieleden genieten een gebrekkige opleiding en zijn betrokken in straatgevechten.¹¹³ De brigades financieren ook andere gewapende groepen, bijvoorbeeld in Tripoli.¹¹⁴

3.5. Palestijnse gewapende groeperingen

In Libanon zijn eveneens een aantal Palestijnse gewapende groeperingen aanwezig zoals het pro-Syrische Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command (PFLP-GC), Jund ash-Sham, Palestinian Islamic Jihad en Usbat al-Ansar. Hun aanwezigheid beperkt zich vooral tot een aantal vluchtelingenkampen waar hun gewapende milities relatief vrij opereren. De PFLP-GC en Fatah al-Intifadah controleren eveneens delen van de grens met Syrië, wat een effectieve controle van de Libanees-Syrische grens bemoeilijkt.¹¹⁵ Deze groeperingen vormen, gezien hun beperkt aantal strijders, over het algemeen geen significante bedreiging. Binnen de Palestijnse kampen circuleren voornamelijk lichtere handwapens en is er slechts in zeer beperkte mate sprake van organisaties met een meer geavanceerd militair apparaat of vermogen dat bijvoorbeeld vergelijkbaar is met dat van Hezbollah. De meeste Palestijnse kampen liggen in de buurt van andere bevolkingsconcentraties, met tamelijk goede controlemogelijkheden voor de Libanese veiligheidstroepen tot gevolg.¹¹⁶

3.6. Het Israëlische leger

Op 14 augustus 2006 kwam een einde aan het gewapend conflict dat op 12 juli 2006 aanving tussen de staat Israël en de gewapende organisatie Hezbollah. Beide partijen stemden toe met de wapenstilstand zoals ingeroepen door Resolutie 1701 van de VN-Veiligheidsraad. Deze voorziet in de terugtrekking van de Israëlische troepen uit Libanon en de terugtrekking van Hezbollah ten noorden van de rivier Litani om de ontplooiing van het Libanese leger en de United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) in Zuid-Libanon mogelijk te maken.

Op 1 oktober 2006 trokken de Israeli Defence Forces (IDF) zich volledig terug ten zuiden van de Blauwe Linie (bestandslijn tussen Israël en Libanon), met uitzondering van het grensdorpje Ghajar en de smalle aangrenzende regio. Ghajar, gelegen op het grenspunt Libanon/Syrië/Israël, wordt in twee verdeeld door de bestandslijn. De IDF bezetten nog steeds het deel ten noorden van de bestandslijn. UNIFIL stelde een aantal veiligheidsmaatregelen voor die een terugtrekking van de IDF uit dit gebied dient te vergemakkelijken, maar de onderhandelingen hieromtrent liepen vast.¹¹⁷ Israël is bovendien nog steeds aanwezig in de Shebaa Farms¹¹⁸ en schendt volgens de VN-Veiligheidsraad het Libanese

¹¹¹ The Jerusalem Post, 13/03/2017, [url](#)

¹¹² Landinfo, 20/05/2016, [url](#); UNDP, 03/2017, [url](#); ICG, 20/07/2015, [url](#); UN Security Council, 04/11/2016, [url](#); International Business Times (Massi A.), 04/11/2015, [url](#)

¹¹³ Asharq al-Awsat, 20/08/2016, [url](#); ICG, 20/07/2015, [url](#); The 961 (Haddad N.), 06/08/2021, [url](#)

¹¹⁴ COAR, 14/01/2022, [url](#)

¹¹⁵ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

¹¹⁶ Danish Immigration Service, 10/2014, [url](#); ICG, 19/02/2009, [url](#)

¹¹⁷ UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); UN Security Council, 20/12/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#)

¹¹⁸ De regio Shebaa Farms duidt op 25 km² aan betwist gebied op het grenspunt Libanon, Syrië en Israël, gelegen tussen het Libanese dorp Shab'aa op de Hermon-berg, het druzische dorp Majdal Shams op de Golanhoogten en

luchtruim door nagenoeg dagelijks al dan niet bemande vluchten uit te voeren over de bestandslijn. Tijdens de verslagperiode deed het dit ook over Beiroet en op erg lage hoogtes.¹¹⁹

3.7. Het Libanese leger

Sinds medio 2013 trad het Libanese leger op tegen soennitische extremistische groeperingen. De strenge aanpak van deze groeperingen en van het terrorisme leidde tot de perceptie onder soennieten dat het leger de belangen van Hezbollah behartigt. Het leger onderhoudt een goede relatie met Hezbollah.¹²⁰ Toch blijven politieke leiders de neutraliteit van het leger benadrukken en steunen.¹²¹ Ondanks de toegenomen sektarische spanningen, behoudt het leger haar eenheid, zo blijkt uit analyses van onder meer ICG en het United Nations Development Programme (UNDP).¹²²

De voorbije twee jaar werd het leger ingezet bij de havenexplosie, bosbranden, de COVID-19-pandemie, de massaprotesten, het bedwingen van rellen en voorkomen van confrontaties over gesubsidieerde producten, het verdelen van voedsel, de confrontatie met zwaar gewapende drugsdealers en het bedwingen van gewapende confrontaties tussen politieke groepen. Na twee jaar economische crisis en politieke verlamming zit volgens ICG en het Center for Operational Analysis and Research (COAR) het grootste veiligheidsrisico in Libanon in de implosie van de veiligheidstroepen. Deze zijn overbelast, dienen de almaar stijgende onrust te bedwingen maar ontvangen weinig tot geen loon meer.¹²³

Israëlische steden en vestingen waarover het uitkijkt. Carnegie Middle East Center for International Peace (Salem P.), 09/2006, [url](#)

¹¹⁹ UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

¹²⁰ COAR, 14/01/2022, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Moussa N.), 03/02/2016, [url](#)

¹²¹ Reuters, 28/08/2016, [url](#); CRS (Blanchard C.M.), 14/02/2014, [url](#)

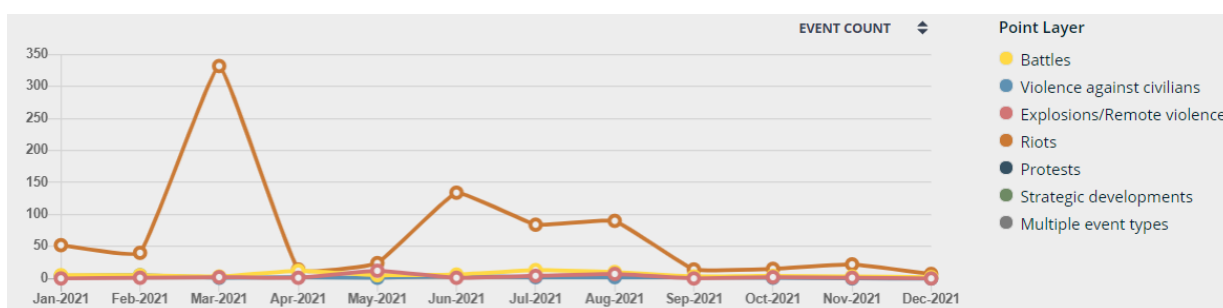
¹²² ICG, 28/10/2021, [url](#); UNDP, 01/03/2017, [url](#); CSIS (Nerguizian A.), 04/10/2017, [url](#)

¹²³ ICG, 28/10/2021, [url](#); COAR, 11/2021, [url](#)

4. Typologie van het geweld

De gegevens van ACLED laten toe om in detail in te gaan op de categorieën *battles*, *explosions/remote violence* en *violence against civilians* alsook de in deze COI Focus evenzeer relevante *riots* en *protests*. ACLED neemt ook andere incidenten op. Deze worden niet in dit hoofdstuk opgenomen. Een volledig overzicht van de verschillende categorieën en subcategorieën van incidenten is terug te vinden in een nota van Cedoca over de methodologie van ACLED.¹²⁴

Voor 2021 geeft ACLED onderstaande infografieken met betrekking tot *violence against civilians*, *explosions/remote violence*, *battles* en *riots*. In 2021 vielen bij 958 incidenten 41 doden. In 2020 betrof dit 705 incidenten en 48 doden. In 2019 waren dit 637 incidenten en 21 doden.¹²⁵ Er is dus sprake van een stijging van het geweld.

Events Lebanon 01/01/2021-31/12/2021¹²⁶

Zonder de *riots* was in totaal sprake van 128 *violent incidents* (ten opzichte van 77 in 2020), waarvan ACLED er 73 categoriseert als *battles* (ten opzichte van 33 in 2020), 31 als *explosions/remote violence* (ten opzichte van 19 in 2020) en 24 als *violence against civilians* (ten opzichte van 25 in 2020).¹²⁷ Het betroffen over het algemeen kleinschalige geïsoleerde incidenten, verspreid over Libanon.¹²⁸

Uit onderstaande grafiek blijkt dat het in de eerste plaats clangeweld betrof.

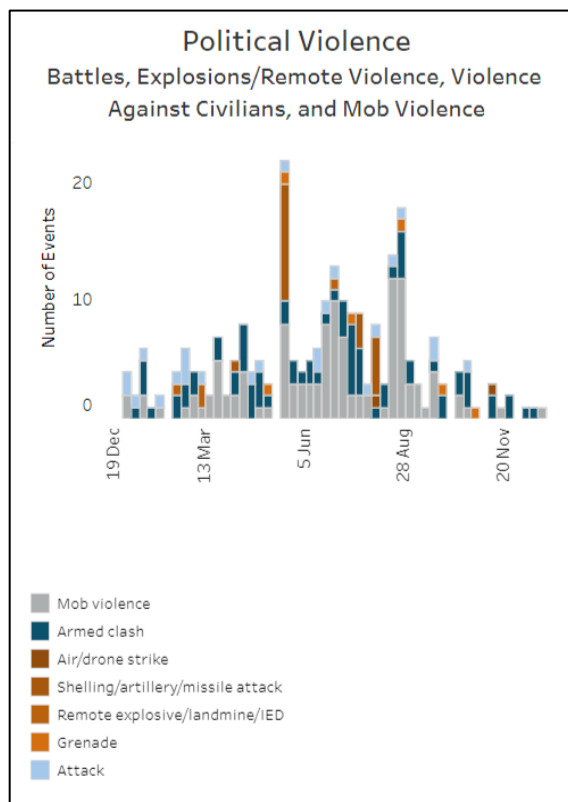
¹²⁴ CGVS / CGRA - Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹²⁵ ACLED, 12/12/2020, [url](#)

¹²⁶ ACLED, 31/12/2021, [url](#)

¹²⁷ ACLED, 31/12/2021, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

¹²⁸ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

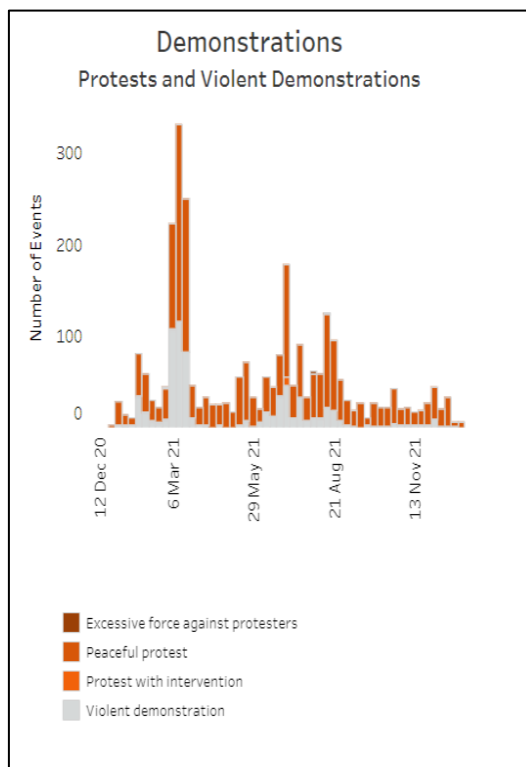

Political violence¹²⁹

Voorts vonden in 2021 naar schatting 2.125 *protests* plaats (ten opzichte van 2.207 in 2020), niet opgenomen in bovenstaande infografiek *Events*.¹³⁰ Uit onderstaande grafiek blijkt dat de demonstraties vooral in het voorjaar gepaard gingen met geweld maar minder in de verdere loop van het jaar.

¹²⁹ ACLED, 21/01/2022, [url](#)

¹³⁰ ACLED, 31/12/2021, [url](#)

Demonstrations¹³¹

ACLED wijst erop dat de verzamelde gegevens in zekere mate de prioriteiten van de verslaggeving door media en organisaties weerspiegelen en een onderschatting van het geweld zodoende mogelijk is.¹³² In dit hoofdstuk tracht Cedoca een nauwkeuriger beeld te schetsen van de aard, de doelwitten en de intensiteit van het geweld in Libanon, dat verschildt naargelang de regio. De volgende delen bespreken de verschillende types van geweld in de regio's waar geweld gerapporteerd wordt.

4.1. Bekavallei en Akkar

4.1.1. Grensgeweld in de Bekavallei en Akkar

De Bekavallei bestaat uit de provincies Baalbek-Hermel en Beka. Baalbek-Hermel is overwegend sjiitisch en een Hezbollah bolwerk. In de verschillende regio's van de Beka wonen diverse gemeenschappen.¹³³

Na de militaire operatie *Dawn of the outskirts* (*Dawn of the Jurds, Fajr al-Jurud*) op 19 augustus 2017 ter verdrijving van IS en HTS in de omtrek van Ras Baalbek en Qaa bemant het leger controleposten langs nagenoeg de volledige Syrisch-Libanese grens.¹³⁴ Hezbollah en Syrische troepen controleren de grensregio in Syrië.¹³⁵ De voorbije jaren vonden volgens de VN-Veilighedsraad nagenoeg geen

¹³¹ ACLED, 21/01/2022, [url](#)

¹³² ACLED, 10/04/2019, [url](#)

¹³³ OCHA, 09/2018, [url](#)

¹³⁴ CSIS (Nerguizian A.), 04/10/2017, [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#); UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#)

¹³⁵ Asharq al-Awsat, 30/08/2017, [url](#); European University Institute (Mouawad J.), 03/2018, [url](#)

geweldincidenten over de noordelijke en oostelijke grens meer plaats. Er werd door de VN-Veilighedsraad geen luchtaanval, bombardement, raketaanval of inval gerapporteerd.¹³⁶

Het geweld aan de grens heeft bijna louter betrekking op smokkel (van onder andere wapens, drugs en strijders).¹³⁷ De grensregio's in de Beka en Akkar blijven economisch gemarginaliseerd, wat de regio afhankelijk maakt van onder andere smokkel.¹³⁸ Sinds 2019 voerde het Libanese leger verschillende antismokkel operaties uit aan de noordelijke en oostelijke grens. De voorbije jaren sloten veiligheidstroepen een tiental kleine illegale grensovergangen en bruggen in de regio Hermel, richtten controleposten op en arresteerden verschillende smokkelaars.¹³⁹

Op 16 juli 2020 was voor het eerst nog eens sprake van geweld over de grens. Er ontstonden schermutselingen tussen Syrische smokkelaars in Qasr (Beka) en Syrische veiligheidsagenten aan de grens. Het Libanese leger zond patrouilles naar de regio ter versterking van het Syrische veiligheidspersoneel. Een Syrische agent liet het leven en een andere raakte gewond bij de confrontatie.¹⁴⁰

Op 30 juli 2020 schoot de politie een burger neer die deelnam aan een straatprotest en banden in brand stak in Wadi Khaled (provincie Akkar) nadat een aantal schapen in beslag waren genomen in een antismokkel operatie.¹⁴¹ Ook ontstaat in de grensregio nog geweld naar aanleiding van raids of arrestaties door het leger.¹⁴² Op 26-27 september 2020 werden bij een twee dagen durende veiligheidsoperatie in de grensregio Wadi Khaled (provincie Akkar) dertien strijders gedood en vijftien gearresteerd. De strijders hanteerden geweren en raketgranaten. Twee Libanese soldaten en een belager kwamen om bij de beschieting van een legerpost in Minniyeh.¹⁴³

In januari 2021 leidde een serie gewapende botsingen tussen clans aan de grens alsook ontvoeringen, gewapende overvallen en de moord op een Libanese soldaat tot een grote antismokkel operatie en arrestaties in de regio Hermel.¹⁴⁴

4.1.2. Crimineel geweld in de regio Baalbek-Hermel en Akkar

Ten gevolge van het zwakke staatsgezag, illegaal wapenbezit, de militiecultuur en het uitblijven van ontwikkelingsprojecten in de Beka is het crimineel geweld er hoog.¹⁴⁵ Vooral de regio Baalbek-Hermel wordt beschouwd als een machtsbasis voor criminelen en voortvluchtigen die er beschermd worden door een militie of dominante familie.¹⁴⁶ Het is een Hezbollah-zone die grotendeels aan het staatsgezag ontsnapt. Het aantal individuele geweldincidenten (schietpartijen, dispuuten, diefstallen, moorden,

¹³⁶ UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 15/10/2019, [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#)

¹³⁷ The Daily Star, 23/06/2018, [url](#); UN Security Council, 15/10/2018, [url](#); UN Security Council, 15/11/2018 [url](#)

¹³⁸ European University Institute (Mouawad J.), 03/2018, [url](#)

¹³⁹ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#)

¹⁴⁰ UN Security Council, 20/12/2020, [url](#)

¹⁴¹ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

¹⁴² UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); UN Security Council, 21/05/2018, [url](#); ACLED, s.d. [url](#); CSKC, 30/11/2018, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); Arab News, 28/09/2020, [url](#); TDS, 27/09/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#); Xinhua Net, 27/09/2020, [url](#); ACLED, 26/09/2020, [url](#)

¹⁴³ Arab News, 28/09/2020, [url](#); TDS, 27/09/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: [06/01/2021], [url](#); Xinhua Net, 27/09/2020, [url](#); ACLED, 26/09/2020, [url](#); UN Security Council, 20/10/2020, [url](#)

¹⁴⁴ UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); UN Security Council, 09/03/2021, [url](#)

¹⁴⁵ Asharq Al-Awsat, 22/09/2019, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy, 06/03/2017, [url](#); Salloukh B.F., 03/2017, [url](#); UNDP, 03/2017, [url](#); The Daily Star, 09/02/2017, [url](#); The Daily Star, 08/09/2014, [url](#)

¹⁴⁶ Asharq Al-Awsat, 03/10/2018, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#)

ontvoeringen) is er het hoogste van heel Libanon.¹⁴⁷ Er opereren verschillende families, clans en bendes met criminele inslag.¹⁴⁸

Sinds midden 2020 botsten gewapende leden van rivaliserende sjiitische clans met elkaar voor de controle over de productie en de smokkel van drugs en/of uit wraak. Hezbollah en Amal, die de regio controleren, trachten over het algemeen niet betrokken te geraken in deze conflicten om niet in aanvaring te komen met hun aanhangers.¹⁴⁹ In 2020 vielen volgens een ruwe schatting op basis van de geraadpleegde bronnen bij dit clangeweld nagenoeg 50 doden en 120 gewonden. Ook tijdens de verslagperiode resulteerden verschillende persoonlijke disputen en afrekeningen tussen families en clans in schietpartijen in de Beka. In 2021 leidde dit clangeweld in de regio tot ongeveer 70 doden en 370 gewonden. Bij een aanzienlijk deel van dit geweld is sprake van RPG's.¹⁵⁰

In de loop van de voorbije jaren vielen eveneens verschillende doden tijdens militaire raids in de regio Baalbek-Hermel. Onder de slachtoffers bevinden zich soldaten alsook geviseerde criminelen.¹⁵¹

Sinds het begin van de Syrische burgeroorlog zijn er ontvoeringen in de Bekavallei.¹⁵² In 2019 was sprake van minstens zes ontvoeringen, de meeste in ruil voor losgeld.¹⁵³ Deze trend zette zich verder in 2020, met minstens drie ontvoeringen waarvan sprake in de pers.¹⁵⁴ Begin juni 2020 gijzelde een gewapende bende 23 personen (Syriërs) in ruil voor losgeld in de stad Brital. De Libanese militaire inlichtingendienst bevrijdde hen twee weken later met een raid op de twee plaatsen waar ze werden vastgehouden. Een dader (Syriër) werd hierbij gedood, een andere (Libanees) gearresteerd.¹⁵⁵ Ook in 2021 waren er opnieuw ontvoeringen door bendes uit Hermel voor losgeld.¹⁵⁶

Ook in Akkar, een relatief nieuwe provincie waarvan de overheidsinstellingen en ordediensten nog niet ten volle zijn uitgebouwd, is het niveau van crimineel geweld hoog.¹⁵⁷ Het gouvernement Akkar vormt een van de meest achtergestelde plattelandsregio's in Libanon. Het is overwegend soennitisch gebied met ook christelijke, alawitische en sjiitische gemeenschappen.¹⁵⁸

¹⁴⁷ Asharq Al-Awsat, 22/09/2019, [url](#); Asharq Al-Awsat, 29/09/2018, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#)

¹⁴⁸ OSAC, 05/07/2020, [url](#)

¹⁴⁹ ICG, 28/10/2021, [url](#)

¹⁵⁰ UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); UN Security Council, 09/03/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

¹⁵¹ UN Security Council, 14/07/2020, [url](#); TDS, 10/06/2019, [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 11/03/2020, [url](#); ACLED, s.d. [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); ACLED, 19/12/2019, [url](#)

¹⁵² Asharq Al-Awsat, 22/09/2019, [url](#); Enab Baladi, 17/09/2019, [url](#); Asharq Al-Awsat, 29/09/2018, [url](#); CSKC, 31/01/2018, [url](#); CSKC, s.d., [url](#); OSAC, 27/03/2018, [url](#); HRW, 02/05/2013, [url](#); ICG, 22/11/2012, [url](#); UNDP, 03/2017, [url](#); The Daily Star, 23/01/2017, [url](#); Naharnet, 20/01/2017, [url](#); The Daily Star, 08/09/2014, [url](#); The Daily Star (Al-Fakih R.), 03/08/2013, [url](#); UN Security Council, 28/04/2017, [url](#); CSKC, 01/01/2018, [url](#); The Daily Star, 14/06/2018, [url](#); The Syrian Observer, 23/02/2018, [url](#)

¹⁵³ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 11/03/2020, [url](#); Asharq Al-Awsat, 22/09/2019, [url](#); Enab Baladi, 17/09/2019, [url](#)

¹⁵⁴ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#); Naharnet, 19/08/2020, [url](#)

¹⁵⁵ The 961 (Yassine H.), 15/06/2020, [url](#); Lebanese army, 14/06/2020, [url](#)

¹⁵⁶ Arab News (Houssari N.), 12/01/2022, [url](#)

¹⁵⁷ The Daily Star, 09/02/2017, [url](#)

¹⁵⁸ OCHA, 10/2018, [url](#)

4.2. Tripoli

4.2.1. Sociale onrust

Tripoli is de hoofdstad van het gouvernement Noord en de op één na grootste stad van het land. De stad gaat gebukt onder verwaarlozing door de staat. De soennitische meerderheid voelt er zich achtergesteld.¹⁵⁹

Naarmate de inwoners in toenemende armoede verzeilden, gingen de demonstraties in Tripoli steeds meer gepaard met geweld.¹⁶⁰ De Libanese ordediensten reageerden in 2020 met geweld tegen betogers, waarbij gewonden en een paar doden vielen.¹⁶¹ Volgens HRW gebruikte het Libanese leger buitensporig geweld.¹⁶²

Op 25 januari 2021 gingen inwoners van Tripoli vier dagen achter elkaar de straat op. De directe aanleiding voor de protesten waren de sociale gevolgen van een harde lockdown in het kader van de coronacrisis, opgelegd door Libanons ontslagnemende regering. Velen protesteerden vreedzaam, maar sommigen vielen overheidsgebouwen aan en raakten slaags met veiligheidspersoneel, dat op hen vuurde met traangas, rubberkogels en munitie. Relschoppers vernielden de soennitische religieuze rechtbank, staken het overheidsgebouw in brand, en slingerden molotovcocktails en handgranaten naar de veiligheidstroepen. Op 31 januari 2021 was de balans twee dode betogers, meer dan 400 gewonde demonstranten, naast 81 soldaten en politieagenten. Libanese eenheden van het leger en de militaire inlichtingendienst hielden minstens 25 mannen aan.¹⁶³ Volgens HRW heeft de Libanese militaire inlichtingendienst opgepakte demonstranten gefolterd.¹⁶⁴

Op 26 juni 2021 vielen opnieuw gewonden tijdens gewapende botsingen tussen het leger en demonstranten.¹⁶⁵ Op 16 juli 2021 raakten 25 personen, waarvan 10 Libanese soldaten, gewond en viel een dode tijdens confrontaties tussen betogers en het leger tijdens protesten tegen het falen van de regeringsvorming en de verslechterde levensomstandigheden in de wijk Jabal Mohsen in Tripoli.¹⁶⁶

4.2.2. Sektarisch geweld in de stad

In maart 2014 bracht het leger een militair veiligheidsplan voor Tripoli in uitvoering. Het leger ontplooipte er massaal om een einde te stellen aan de periodieke confrontaties tussen soennitische milities uit de stadswijk Bab al-Tabbaneh, gesteund door Saoedi-Arabië, en alawitische strijders uit de aangrenzende stadswijk Jabal Mohsen, die banden hebben met Hezbollah en de regerende klasse in Syrië. Aangezien de gevechten plaatsvonden in woonwijken bevonden zich onder de slachtoffers relatief veel burgers.¹⁶⁷ In de stad zelf werden controleposten en *blast walls* (scherfmuren) opgezet.¹⁶⁸ Er vonden sindsdien geen grote confrontaties meer plaats en ook tijdens de verslagperiode hield het staakt-het-vuren stand.

¹⁵⁹ Carnegie Middle East Center, 27/03/2018, [url](#); COAR, 14/01/2022, [url](#)

¹⁶⁰ COAR, 11/2021, [url](#)

¹⁶¹ ACLED, 27/10/2020, [url](#); Al Jazeera (Azhari T.), 26/10/2019, [url](#); Middle East Eye, 15/12/2019, [url](#); HRW, 20/12/2019, [url](#); Middle East Eye, 18/02/2020, [url](#); UN Security Council, 20/12/2020, [url](#); HRW, 29/04/2020, [url](#); AP News (Hatoum B.), 28/04/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#); HRW, 29/04/2020, [url](#)

¹⁶² HRW, 29/04/2020, [url](#)

¹⁶³ ICG, 28/10/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); HRW, 13/01/2022, [url](#); ICG, 02/02/2021, [url](#)

¹⁶⁴ HRW, 13/01/2022, [url](#); HRW, 30/03/2021, [url](#)

¹⁶⁵ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

¹⁶⁶ Explosive Weapons Monitor, 07/2021, [url](#); Xinhua, 17/07/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

¹⁶⁷ Al-Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), 12/12/2013, [url](#)

¹⁶⁸ The Wall Street Journal (Trofimov Y.), 22/10/2014, [url](#); Wood J., 06/04/2015, [url](#)

4.3. Beiroet

4.3.1. Sociale onrust

Demonstraties in Beiroet leidden sinds eind 2019 tot confrontaties met de veiligheidsdiensten.¹⁶⁹ Hierbij vielen reeds honderden gewonden.¹⁷⁰ Ook is sprake van toenemende sociale onrust en sektarisch geweld in Beiroet. Op 6 juni 2020 braken bij een antiregeringsdemonstratie in Beiroet gewapende confrontaties uit tussen aanhangers van de Future Movement en aanhangers van Amal en Hezbollah, die een contrademonstratie organiseerden naar aanleiding van de onenigheid over de eis tot ontwapening van Hezbollah. De demonstraties ontaardden snel in sektarisch geweld. De spanningen stegen nog na inmenging van het leger en ISF die de twee groepen trachtten te scheiden met traangas. In totaal raakten 25 soldaten en 48 burgers gewond.¹⁷¹

Bij de explosie op 4 augustus 2020 raakte 40 % van Beiroet zwaar beschadigd.¹⁷² Meer dan 40.000 gebouwen (200.000 wooneenheden) liepen schade op of zijn vernield.¹⁷³ Ongeveer 300.000 personen raakten ontheemd.¹⁷⁴ Bij de protesten in Beiroet ten gevolge van de explosie gebruikten de ordediensten volgens HRW en Amnesty International opnieuw buitensporig geweld in het neerslaan van de demonstraties. Het Libanese leger en de veiligheidsdiensten, onder wie personen in burger, schoten moedwillig en roekeloos op demonstranten met metalen pellets, rubber- en echte kogels, gooiden met traangasflessen, deelden stokslagen uit en gebruikten traangas.¹⁷⁵ In totaal raakten 728 burgers gewond bij de protesten tussen 8 en 11 augustus 2020 in centrum Beiroet.¹⁷⁶

Op 27 augustus 2020 braken in Khaldah, ten zuiden van Beiroet en behorend tot Mount Lebanon, gewapende confrontaties uit tussen een lokale soennitische militie enerzijds en lokale aanhangers van Hezbollah en Amal anderzijds. Zij bestreden elkaar met machinegeweren en RPG's langs de snelweg van Beiroet naar Zuid-Libanon nabij de internationale luchthaven. Twee burgers, onder wie een tiener, lieten hierbij het leven. De kalmte keerde weer nadat het Libanese leger tussenkwam.¹⁷⁷ Nagenoeg een jaar later vermoordde de broer van de soennitische tiener de vermeende dader, een lid van Hezbollah, waardoor opnieuw gewapende confrontaties in de regio uitbraken en vijf doden en verschillende gewonden vielen bij een aanval op de begrafenis.¹⁷⁸

Begin december 2020 vielen aanhangers van Hezbollah op de universiteit Saint Joseph studenten behorend tot de christelijke partij Forces Libanaises aan met messen, stenen, stokken en bommen naar aanleiding van de studentenverkiezingen op de campus.¹⁷⁹

¹⁶⁹ ICG (Wimmen H.), 22/01/2020, [url](#); ACLED, 05/01/2020, [url](#); AP, 19/01/2020, [url](#); HRW, 17/01/2020, [url](#)

¹⁷⁰ IRC, 2022, [url](#); UN Security Council, 20/12/2020, [url](#); AI, 11/08/2020, [url](#); ACAPS, 25/08/2020, [url](#); HRW, 26/08/2020, [url](#); ICG (Wimmen H.), 22/01/2020, [url](#); AP, 19/01/2020, [url](#); ICG (Wimmen H.), 22/01/2020, [url](#); Reuters, 19/01/2020, [url](#); OHCHR, 21/01/2020, [url](#); AI, 23/01/2020, [url](#); AI, 23/01/2020, [url](#); OHCHR, 21/01/2020, [url](#); UN Security Council, 28/02/2020, [url](#)

¹⁷¹ ACLED, 13/06/2020, [url](#); UN Security Council, 20/12/2020, [url](#)

¹⁷² Al Arabiya, 22/08/2020, [url](#)

¹⁷³ ACAPS, 22/09/2020, [url](#); OCHA, 25/08/2020, [url](#)

¹⁷⁴ OCHA, 28/08/2020, [url](#); ACAPS, 25/08/2020, [url](#); UNDP, 16/09/2020, [url](#); Center for Disaster Philanthropy, 10/09/2020, [url](#)

¹⁷⁵ AI, 11/08/2020, [url](#); HRW, 26/08/2020, [url](#)

¹⁷⁶ ACAPS, 25/08/2020, [url](#); HRW, 26/08/2020, [url](#)

¹⁷⁷ USDOS, 12/05/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

¹⁷⁸ UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); The National (Iskandarani A.), 01/08/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#)

¹⁷⁹ Naharnet, 02/12/2020, [url](#); ACLED, 05/12/2020, [url](#)

In maart 2021 beschoten gewapende leden van de Hezbollah Resistance Brigades en Amal elkaar in de wijk Bachoura in Beirut.¹⁸⁰

Op 19 mei 2021 werden aanhangers van de Syrische president Bashar Assad, die op weg waren naar de Syrische ambassade om hun stem uit te brengen voor de Syrische presidentsverkiezingen, aangevallen door groepen Libanese relschoppers. Zij bekogelden auto's met stenen en sloegen voorruit in. Hierbij vielen verschillende gewonden. Bij een ander incident werd een groep Syriërs aangereiden door een Libanese chauffeur.¹⁸¹

Tijdens de verslagperiode gingen protesten tegen de regering opnieuw gepaard met geweld, dit in een context van blijvende politieke en economische crisis en een onopgehelderde verantwoordelijkheid voor de havenexplosie.¹⁸² Op 12 augustus 2021, een jaar na de dodelijke havenexplosie, vielen leden van de parlementaire politie en onbekende gewapende mannen in zwarte burgerkleding families van slachtoffers die vreedzaam demonstreerden voor het parlement met stokken aan. Er vond die dag een belangrijke parlementaire sessie met betrekking tot het onderzoek naar de explosie plaats. Het Libanese leger was aanwezig maar kwam niet tussen. Er vielen verscheidene gewonden, onder wie twee journalisten.¹⁸³ Een maand eerder, op 13 juli 2021, gebruikten veiligheidstroepen reeds buitensporig geweld om tientallen familieleden van slachtoffers en demonstranten uiteen te drijven die zich hadden verzameld voor het huis van de minister van Binnenlandse Zaken. Die had het verzoek van de onderzoeksrechter om een van Libanons hoogste generaals te ondervragen over de ontploffing afgewezen. De veiligheidstroepen maakten gebruik van traangas en stokken, wat resulteerde in verscheidene gewonden.¹⁸⁴

Op 14 oktober 2021 werden Hezbollah- en Amal-aanhangers die een protestmars hielden naar het justiepaleis beschoten in een christelijke wijk. De demonstranten eisten het ontslag van de onderzoeksrechter Tarek Bitar met betrekking tot de havenexplosie. Drie van de vier voormalige ministers die hij voor verhoor opriep, zijn prominente leden van het politieke kamp van Hezbollah en Amal. Hezbollah beweert dat het onderzoek partijdig is.¹⁸⁵

De betogers werden op 14 oktober 2021 aangevallen toen zij een rotonde bereikten in de centrale wijk Tayouneh in de stad - een van de frontlinies tijdens de burgeroorlog van 1975-1990.¹⁸⁶ Dit leidde tot een urenlang vuurgevecht met automatische vuurwapens en RPG's waarbij zeven doden, allen sjiïeten, en meer dan 30 gewonden vielen.¹⁸⁷ Hezbollah en Amal beschuldigden de christelijke Libanese Forces ervan tot het geweld te hebben aangezet. De leider van de Libanese Forces, Samir Geagea, veroordeelde het geweld en riep op tot kalmte. Hij stelde dat de christelijke bewoners van het gebied uit zelfverdediging hadden gehandeld.¹⁸⁸ Het blijft onduidelijk of de beschietingen een reactie van de Libanese Forces waren op gewelddadig gedrag van demonstranten of het een voorbedachte waarschuwing betrof aan sjiïeten om geen christelijke wijken meer te betreden. Volgens een analyse van Carnegie was het waarschijnlijk een mix van de twee.¹⁸⁹ Er heerst wijdverspreide woede onder de vele christelijke families van de slachtoffers van de havenontploffing over de tegenwerking door

¹⁸⁰ ACLED, 12/05/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#)

¹⁸¹ ACLED, 26/05/2021, [url](#); COAR, 11/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

¹⁸² IRC, 2022, [url](#)

¹⁸³ AI, 12/08/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

¹⁸⁴ AI, 12/08/2021, [url](#)

¹⁸⁵ CRS, 08/11/2021, [url](#)

¹⁸⁶ Insecurity Insight, 15/01/2021, [url](#)

¹⁸⁷ Konrad Adenauer Stiftung (Bauer M.), 18/10/2021, [url](#); Carnegie Middle East Centre (Young M.), 15/10/2021, [url](#); Insecurity Insight, 15/01/2021, [url](#); CRS, 08/11/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

¹⁸⁸ CRS, 08/11/2021, [url](#)

¹⁸⁹ Carnegie Middle East Centre (Young M.), 15/10/2021, [url](#)

Hezbollah van het gerechtelijk onderzoek.¹⁹⁰ Hezbollah heeft volgens onder meer Carnegie geen belang in het uitlokken van een binnenlands conflict tussen christenen en sjiieten, wat diens positie in Libanon nog zou bemoeilijken in een context waarbij een meerderheid van de Libanezen de agenda van Hezbollah verwerpt en Israël wacht op een militaire verzwakking van de partij.¹⁹¹

Bovenstaande gebeurtenissen betreffen het zwaarste sektarische geweld in Libanon sinds 2008.¹⁹² Het Libanese leger greep in en raakte slaags met beide partijen, waarbij negentien personen werden gearresteerd, onder wie twee Syriërs. De plaats van het protest markeert de grens tussen Oost- en West-Beiroet, en staat bekend om de sektarische botsingen tussen sjiieten, soennieten en christenen tijdens de Libanese burgeroorlog.¹⁹³

Op 26 november 2021 braken demonstranten in bij het ministerie van Sociale Zaken in Beiroet nadat de Libanese munt een nieuw laagterecord had bereikt.¹⁹⁴

Voorts vonden een aantal politieke of georganiseerde moorden (gelinkt aan wanpraktijken of corruptie) plaats. In juni 2020 werd een bankdirecteur in Beiroet belast met fraudedossiers vermoord.¹⁹⁵ Op 21 december 2020 werd de fotograaf die als één van de eersten foto's nam van de havenexplosie en voor het Libanese leger werkte, doodgeschoten. Later die maand kreeg een douanebeambte op pensioen een kogel door het hoofd.¹⁹⁶

4.3.2. De zuidelijke buitenwijken

Tussen augustus 2013 en juni 2014 vond een golf van aanslagen plaats in Dahiyya, de zuidelijke buitenwijken van Beiroet onder controle van Hezbollah, waarbij meer dan 70 doden vielen, waarvan een meerderheid burgers.¹⁹⁷

Dahiyya is een regio van 28 km² met een half miljoen inwoners. Het omvat de wijken Bir al-Abed, Ghobeiry, Chuya, Haret Hraik, Burj Al Barajneh, Marije, Ar-Ruwais en Laylake. Sinds de oorlog van juli 2006 heeft Hezbollah er haar controle en macht op een ongeziene manier weten uit te breiden, zonder enige interventie of tegenkracht vanwege de officiële Libanese autoriteiten. De door Hezbollah bestuurde politie en veiligheidsorganisatie ontsnappen er volledig aan het Libanese staatsgezag, zo stelt onder meer experte Erminia Chiara Calabrese.¹⁹⁸ Als gevolg van de aanslagen nam Hezbollah extra veiligheidsmaatregelen en werd Dahiyya, dat reeds beschouwd werd als een staat-in-de-staat, een sterk bewaakte Hezbollah-vesting. Gewapende patrouilles maken deel uit van het dagelijks leven, zeker tijdens politieke en religieuze evenementen.¹⁹⁹

Na een zware aanslag in november 2015 in Dahiyya vonden geen terroristische aanslagen meer plaats in Beiroet. Hezbollah verstrengde na deze aanslag zichtbaar de veiligheidsmaatregelen in Dahiyya,

¹⁹⁰ Insecurity Insight, 15/01/2021, [url](#)

¹⁹¹ Carnegie Middle East Centre (Young M.), 15/10/2021, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Young M.), 28/11/2019, [url](#); Salloukh B.F., 03/2017, [url](#)

¹⁹² CRS, 08/11/2021, [url](#)

¹⁹³ Al Monitor, 26/10/2021, [url](#); ACLED, 15/10/2021, [url](#)

¹⁹⁴ ICG, 14/10/2021, [url](#)

¹⁹⁵ ICG, 28/10/2021, [url](#)

¹⁹⁶ RSF, 04/02/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#)

¹⁹⁷ ICG, 20/07/2015, [url](#); IRIN, 26/03/2014, [url](#); The Wall Street Journal (Knickmeyer E.), 26/06/2014, via: [url](#); AOAV (Hitchcock C.), 13/11/2015, [url](#)

¹⁹⁸ IRB, 06/11/2018, [url](#); Calabrese E. C., 2016; USDOS, 20/04/2018, [url](#)

¹⁹⁹ IRB, 06/11/2018, [url](#); Al-Monitor, 26/08/2013 [url](#); Naharnet, 21/08/2013, [url](#)

bemande er controleposten en sloot een aantal toegangswegen met muren af.²⁰⁰ Hezbollah controleert de toegang tot deze buurten anno 2021 nog steeds.²⁰¹

De voorbije jaren was het crimineel- en bendegeweld, ten gevolge van de afwezigheid van de staat, de militiecultuur en het uitblijven van ontwikkelingsprojecten, ook in de zuidelijke buitenwijken hoog.²⁰²

4.4. Sidon

De voorbije jaren en in de verslagperiode bleef het overwegend kalm in het overwegend soennitische Sidon (Saida), de op twee na grootste stad van Libanon.

Ook in Sidon concentreerden zich tijdens de verslagperiode regelmatig demonstraties.²⁰³ Het Committee of Lawyers in Defense of Protesters, een groep die ontstond naar aanleiding van de massale protestbeweging, stelt dat zeven gearresteerde demonstranten op beschuldiging van het aanvallen van militairen begin mei 2020 onderworpen werden aan elektrocutie en slagen in een lokale militaire gevangenis.²⁰⁴

Begin augustus 2020 liet een aanhanger van Amal het leven bij een lokaal gevecht met vuurwapens en stokken tussen Amal en Hezbollah in het zuidelijke dorp Loubnieh nabij Sidon. Dit gevecht zou ontstaan zijn nadat Hezbollah-leden een sjeik verbonden aan Amal vermoordden naar aanleiding van een conflict over spandoeken voor *Ashura*²⁰⁵. Er vielen in totaal tien gewonden. Het Libanese leger kwam tussen om de orde te herstellen.²⁰⁶

Op 9 augustus 2020 vielen twee personen een soennitische *mufti* uit de zuidelijke stad Tyre aan in Sidon. Volgens een parlements lid dat anoniem wenst te blijven behoorden de daders tot de Libanese Resistance Brigades.²⁰⁷ Voorts werd Lokman Slim, een bekend politiek analist en criticus van Hezbollah, op 3 februari 2021 in Saida vermoord in zijn auto.²⁰⁸

4.5. Zuid-Libanon

Met Zuid-Libanon wordt over het algemeen bedoeld op de regio ten zuiden van de rivier Litani tot aan de Israëlische grens.²⁰⁹ Deze overwegend sjiiitische (Hezbollah) regio, waar de interim-vredesmacht UNIFIL opereert, is een militaire zone. VN-Resolutie 1701, die een einde stelde aan de oorlog in 2006 tussen Hezbollah en Israël, voorziet in de ontplooiing van een 15.000 man sterke vredesmacht, naast een even groot aantal Libanese troepen. De huidige UNIFIL-troepenmacht bedraagt 10.351 manschappen.²¹⁰ Indien de vijandigheden tussen Israël en Hezbollah opnieuw zouden opblazen, kan UNIFIL optreden volgens haar, weliswaar erg beperkte, mandaat in het kader van resolutie 1701.²¹¹

²⁰⁰ Salloukh B.F., 03/2017, [url](#); Now Media (Blanford N.), 07/07/2016, [url](#)

²⁰¹ USDOS, 12/05/2021, [url](#)

²⁰² The Daily Star, 31/03/2015, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy, 06/03/2017, [url](#)

²⁰³ TDS (Zaatari M.), 05/06/2020, [url](#); Al Jazeera (Azhari T.), 04/05/2020, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#)

²⁰⁴ Al Jazeera (Azhari T.), 04/05/2020, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#)

²⁰⁵ *Ashura* is een islamitische traditie ter afsluiting van de tiendaagse rouwperiode ter herdenking van de martelaarsdood van Imam Hoessein, de kleinzoon van de profeet Mohammed.

²⁰⁶ USDOS, 12/05/2021, [url](#); TDS (Zaatari), 21/08/2020, [url](#); Al Arabiya News (Alami M.), 09/09/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: [06/01/2021], [url](#)

²⁰⁷ Al Arabiya News (Alami M.), 09/09/2020, [url](#)

²⁰⁸ RSF, 04/02/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#)

²⁰⁹ Zie kaart in bijlage 4

²¹⁰ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²¹¹ UN Security Council, 11/8/2006, [url](#)

Sinds september 2007 voert UNIFIL gezamenlijke patrouilles en operaties uit met het Libanese leger en bemannen ze een aantal gezamenlijke controleposten.²¹² Sinds de oorlog in 2006 geniet Zuid-Libanon van de langste periode van kalmte die het gekend heeft sinds een halve eeuw.²¹³ Het gerapporteerd geweld is er over het algemeen ook lager dan in de zes overige Libanese provincies.²¹⁴

Na de nagenoeg volledige terugtrekking van het Israëlisch leger en de ontplooiing van Libanese manschappen en UNIFIL-troepen langs de Blauwe Linie begin oktober 2006 onthouden beide partijen zich volgens de VN-Veiligheidsraad van grote militaire offensieven, enkele gewapende incidenten buiten beschouwing gelaten.²¹⁵ Wel blijft Israël volgens de VN-Veiligheidsraad het Libanese luchtruim schenden door nagenoeg dagelijks al dan niet bemande vluchten uit te voeren aan de andere kant van de bestandslijn.²¹⁶ Er werd weinig vooruitgang geboekt in kwesties die vitaal zijn voor het bereiken van een permanente wapenstilstand. Hezbollah schendt het wapenembargo en Israël is nog steeds aanwezig in de Shabaa Farms.²¹⁷

UNIFIL houdt maandelijks tripartite bijeenkomsten met vertegenwoordigers van het Libanese en Israëlische leger om te verhinderen dat de spanningen ontaarden in geweld.²¹⁸

Israëlische luchtaanvallen op Hezbollah-doelwitten beperken zich voornamelijk tot het Syrische strijdtonel.²¹⁹ Daar viel het Israëlische leger tientallen keren wapenopslagplaatsen en -konvoien aan waarbij het naar eigen zeggen wapentransfers van Iran naar Hezbollah wil verhinderen.²²⁰ Tijdens de verslagperiode gebruikte het IDF hiertoe het Libanese luchtruim waarbij volgens de Libanese overheid bijna slachtoffers vielen.²²¹ Zo voerde het IDF op 19 augustus 2021 lage vluchten uit over Libanon waarbij het posities in Syrië beschoot. Het veroorzaakte hiermee paniek onder Libanese burgers en bracht het Libanese (lucht)verkeer in gevaar nabij de luchthaven van Beiroet, aldus de Libanese overheid.²²²

Geen van beide partijen heeft volgens internationale en Libanese analyses belang bij een nieuwe oorlog.²²³ Een hernieuwde oorlog zou bovendien op een veel grotere schaal worden uitgevochten dan deze in 2006, met inmenging van Iran en Syrië. Zowel Israël als Hezbollah breidden hun wapenarsenaal uit en Hezbollah zou vanuit Syrië raketten en drones kunnen afvuren.²²⁴

²¹² UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); UN Security Council, 27/06/2008, [url](#)

²¹³ ICG (Wimmen H.), 09/10/2019, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H., Levitt M.), 04/10/2018, [url](#); The Christian Science Monitor (Blanford N.), 22/03/2018, [url](#)

²¹⁴ OCHA, 10/2018, [url](#)

²¹⁵ UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); UN Security Council, 15/11/2018, [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#); UN Security Council, 16/11/2017, [url](#)

²¹⁶ HRW, 13/01/2022, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 15/10/2019, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#)

²¹⁷ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 15/10/2019, [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#); OCHA, 10/2018, [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#)

²¹⁸ UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); The Christian Science Monitor (Blanford N.), 22/03/2018, [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#)

²¹⁹ UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Shabb B.), 21/09/2017, [url](#); Al-Monitor (Hashem A.), 12/10/2017, [url](#)

²²⁰ Al Monitor, 21/08/2022, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); Al-Monitor (Alami M.), 03/03/2018, [url](#)

²²¹ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²²² UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²²³ ICG (Wimmen H.), 09/10/2019, [url](#); Al-Monitor (Macaron J.), 01/02/2019, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Shabb B.), 21/09/2017, [url](#); Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#); Al-Monitor, 15/11/2017, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy (Pollak N.), 08/2016, [url](#); ICG, 14/03/2017, [url](#); Now Media (Blanford N.), 22/04/2016, [url](#); Middle East Eye, 29/01/2015, [url](#); The Daily Star (Blanford N.), 30/01/2015, [url](#)

²²⁴ The Christian Science Monitor (Blanford N.), 22/03/2018, [url](#); ICG (Wimmen H.), 09/10/2019, [url](#); Al-Monitor (Alami M.), 03/03/2018, [url](#); Al-Monitor (Hashem A.), 12/10/2017, [url](#); The Jamestown Foundation (Plaw A.),

Bovenstaande strategie, het aanvallen van de wapenbevoorradingslijnen van Hezbollah uit Syrië, is volgens ICG niet langer voldoende voor Israël nu het stelt aanwijzingen te hebben dat Hezbollah zelf raketten en drones produceert in Libanon. ICG verwacht daarom meer en meer wederzijdse kleine vergeldingsacties met raketten en drones naarmate Israël zal proberen de wapenproductie te verstoren.²²⁵ Volgens experts blijft binnen dit evenwicht door wederzijdse afschrikking een risico op misrekening en dus op het uitbreken van oorlog bestaan.²²⁶

De voorbije twee jaar stegen de spanningen langs de Blauwe Linie.²²⁷ Op 17 mei 2020 beschoot het IDF een herder in Kfar Shuba die zwaargewond raakte nadat hij volgens het IDF de bestandslijn zou hebben overgestoken. Dit bleek na een gemeenschappelijk onderzoek door het Libanese leger en UNIFIL niet het geval.²²⁸ In juli 2020 stegen de spanningen nadat een Israëlische luchtaanval een Hezbollah-strijder in Syrië (Damascus) doodde.²²⁹ Op 27 juli 2020 vuurde het IDF mortiergranaten en enkele tankgranaten af op de grensregio Kfar Shuba en Bastrah nadat, volgens het IDF, Hezbollah-strijders daar Israël zouden hebben trachten binnenkomen. Er werden geen slachtoffers gemeld.²³⁰ Op 25 augustus 2020 opende Hezbollah bij wijze van vergelding het vuur op Israëlische troepen in de Israëlische regio Manara. Daags hierna trof een spervuur van Israëlische vergeldingsgranaten de observatieposten van Hezbollah in gebieden nabij de zuidelijke grens. Er zijn geen slachtoffers gemeld, wel materiële schade.²³¹

Tijdens de verslagperiode namen de spanningen verder toe. In mei 2021 was er sprake van verscheidene betogingen in solidariteit met het Palestijnse volk in Zuid-Libanon naar aanleiding van de ontwikkelingen in Israël en de Palestijnse gebieden. Op 14 mei 2021 openden Israëlische soldaten het vuur op demonstranten die met stenen richting Israëlische posities gooiden naar de stad Sarda. Dit leidde tot gewonden en een dode.²³² Volgens het onderzoek van UNIFIL was het Israëlische vuur niet evenredig met het gevaar dat de demonstranten voor de Israëlische soldaten inhielden.²³³ Op 17 en 19 mei 2021 vuurde het IDF artillerie af naar respectievelijk het noordwesten van Shabaa en een open gebied tussen Naqurah en Bayyadah. Op 18 mei 2021 vuurde het IDF rookgranaten af naar Udaysah en vuurpijlen naar Sarda nadat demonstranten met stenen gooiden. Op 23 mei 2021 staken demonstranten de Blauwe Linie over om er Palestijnse en Hezbollah-vlaggen te planten. Een Libanese soldaat die hen trachtte te stoppen raakte gewond.²³⁴ Beide partijen werkten samen met UNIFIL om de situatie te bedaren. Het Libanese leger stelde mobiele controleposten in op wegen naar de Blauwe

10/11/2017, [url](#); Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#); ICG, 10/11/2017, [url](#); Congressional Research Service (CRS) (Humud C.E.), 09/11/2017, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Shabb B.), 21/09/2017, [url](#); Al-Monitor, 15/11/2017, [url](#)

²²⁵ ICG (Wimmen H.), 09/10/2019, [url](#)

²²⁶ ICG (Wimmen H.), 09/10/2019, [url](#); Brookings (Byman D.L.), 07/09/2018, [url](#); ICG, 09/05/2018, [url](#); The Arab Weekly (Blanford N.), 18/02/2018, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Shabb B.), 21/09/2017, [url](#); Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#); Al-Monitor (Alami M.), 21/11/2017, [url](#); The Arab Weekly (Blanford N.), 03/05/2017, [url](#)

²²⁷ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

UN Security Council, 14/07/2020, [url](#)

²²⁸ UN Security Council, 14/07/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: [06/01/2021], [url](#)

²²⁹ Middle East Monitor (MEMO), 22/07/2020, [url](#); AP News (Krauss J.), 26/08/2020, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#);

²³⁰ ACLED, 25/07/2020, [url](#); UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); AP News (Krauss J.), 26/08/2020, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

²³¹ Reuters, 25/08/2020, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#); AP News (Krauss J.), 26/08/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: [06/01/2021], [url](#)

²³² HRW, 13/01/2022, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

²³³ UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

²³⁴ UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

Linie om de demonstraties te beperken. UNIFIL verhoogde het aantal patrouilles en ontplooipte op belangrijke posities langs de Blauwe Linie.²³⁵

Op 20 juli 2021 nam het IDF het gebied Wadi Hammoul in Zuid-Libanon onder vuur nadat een week eerder twee raketten afgeschoten werden door niet-geïdentificeerde, vermoedelijk Palestijnse, militanten vanuit Zuid-Libanon richting de regio Akko in Israël. Er vielen geen slachtoffers.²³⁶

Op 4 augustus 2021 vuurde het IDF artillerie af op de gebieden Sarda, Khiyam, Shabaa en Naqura in Zuid-Libanon nadat twee raketten in Israël neerkwamen.²³⁷ Op 5 augustus 2021 vielen Israëlische gevechtsvliegtuigen raketlanceerplaatsen aan in Zuid-Libanon. Hierop volgden twee Israëlische luchtaanvallen in de buurt van de stad Mahmudiya. De Libanese regering, die dit als een schending van de VN-resolutie ziet, diende klacht in bij de VN.²³⁸ Op 6 augustus 2021 beantwoordde het IDF opnieuw raketaanvallen uit Libanon met artillerie op de regio's Kfar Shuba en Bastrah, wat een bosbrand veroorzaakte.²³⁹ Beide partijen werkten opnieuw samen met UNIFIL om de situatie te bedaren. Op 13 september 2021 en 24 oktober 2021 gooide een Israëlische soldaat een flitsgranaat naar burgers die zich naar de Blauwe Linie begaven. Op andere momenten schoten zij in de lucht om burgers in de buurt van de bestandslijn af te schrikken.²⁴⁰

In Zuid-Libanon (alsook de zuidelijke buitenwijken van Beiroet en de Bekavallei) vallen soms nog slachtoffers ten gevolge van mijnen en andere niet-geëxplodeerde materialen. Sinds de oorlog in 2006 tussen Hezbollah en Israël vielen hierdoor minstens 40 doden en 300 gewonden.²⁴¹ Vooral boeren en kinderen zijn hier het slachtoffer van. In de periode 2014-2016 telde de Landmine and Cluster Monitor 3 doden en 37 gewonden.²⁴² In 2017 vielen 8 doden en 28 gewonden, waarvan de meerderheid burgers en 5 kinderen.²⁴³ De Landmine and Cluster Monitor maakte geen cijfers bekend voor 2018, 2019 en 2020.²⁴⁴ Op 23 september 2018 ontplofte een restant van een clusterbom nabij Hula (sector Oost), waarbij een lokale inwoner ernstig gewond raakte.²⁴⁵ In het voorjaar van 2021 raakten twee herders en een ontmijner gewond bij drie verschillende incidenten met mijnen.²⁴⁶ Op 30 juli 2021 raakte een UNIFIL-vredessoldaat zwaar gewond bij een ontmijningsactie in Mays al-Jabal.²⁴⁷

4.6. Palestijnse vluchtelingenkampen

4.6.1. Algemeen

De twaalf Palestijnse vluchtelingenkampen en hun omgeving zijn zones die aan het centrale gezag van de Libanese autoriteiten ontsnappen. De Libanese ordediensten staan enkel in voor de externe

²³⁵ UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

²³⁶ Times of Israel (Ari Gross J.), 20/07/2021, [url](#); ACLED, 23/07/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

²³⁷ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²³⁸ Al Monitor, 21/08/2022, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

²³⁹ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²⁴⁰ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²⁴¹ OSAC, 27/03/2018, [url](#)

²⁴² Landmine and Cluster Monitor, [laatste update] 13/07/2017, [url](#)

²⁴³ Naharnet, 08/05/2017, [url](#); Landmine and Cluster Monitor, [laatste update] 19/11/2018, [url](#); UN Security Council, 11/07/2017, [url](#); UN Security Council, 16/11/2017, [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#)

²⁴⁴ Landmine and Cluster Monitor, [laatste update] 19/11/2018, [url](#)

²⁴⁵ UN Security Council, 15/11/2018, [url](#)

²⁴⁶ UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

²⁴⁷ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

veiligheid van de kampen maar moeien zich niet met de interne veiligheid.²⁴⁸ In de praktijk laten zij de ordehandhaving in de kampen over aan de Palestijnse instanties. Veiligheid wordt enkel gegarandeerd indien er tussen de verschillende politieke fracties binnen een kamp een consensus bestaat. Indien deze consensus verbroken wordt, kunnen er gevechten ontstaan tussen verschillende fracties.²⁴⁹

De voorbije vier jaren was de veiligheidssituatie in de kampen over het algemeen relatief kalm, met sporadisch gewapende incidenten. Dit is voor een stuk te danken aan de samenwerking tussen de Palestijnse groeperingen en de Libanese veiligheidsdiensten.²⁵⁰ Het geweld in de kampen betreft periodieke geïsoleerde geweldsincidenten.

In 2021 bleef de toestand in de Palestijnse vluchtelingenkampen over het algemeen stabiel en was er slechts sprake van geïsoleerde incidenten van geweld. Op 6 juni 2021 ontstond geweld met RPG's, handgranaten en machinegeweren in het kamp Rashidiyah naar aanleiding van een raid door Fatah in het huis van een drugdealer. Hierbij vielen twee doden en zes gewonden.²⁵¹ In Ayn al-Helwe was er sprake van minstens vier schietgevechten waarbij minstens acht gewonden en een dode vielen (zie [4.6.2.2](#)).²⁵² Op 7 en 13 juli 2021 escaleerden persoonlijke conflicten in het vluchtelingenkamp Beddawi tot een vuurgevecht waarbij een Syrische vrouw en een Palestijns meisje het leven lieten.²⁵³ Op 10 december 2021 brak er brand uit in een dieseltanker in het Palestijns vluchtelingenkamp Burj al-Shemali in Zuid-Libanon. Het vuur verspreidde zich naar een nabijgelegen moskee alwaar er wapens ontploften. Ten minste twaalf mensen raakten gewond en een lid van Hamas kwam om het leven.²⁵⁴ Op diens begrafenis op 12 december 2021 werden leden van Hamas beschoten. Drie van hen lieten het leven. Er vielen zes gewonden. Een Hamas-functionaris stelt dat mensen van de rivaliserende Fatah-beweging "op de begrafenisstoet schoten". Hij ontkende dat de ontploffing een wapendepot betrof.²⁵⁵ Na deze aanval schortte Fatah alle contact met Hamas in Libanon op.²⁵⁶

In verschillende vluchtelingenkampen leidden protesten tegen de socio-economische situatie tot tijdelijke sluitingen van de kantoren van UNRWA en onderbrekingen in de dienstverlening.²⁵⁷

De coronacrisis en de socio-economische gevolgen van de explosie in Beiroet treffen Palestijnse vluchtelingen als kwetsbare groep hard (zie [COI Focus Libanon. De impact van de explosie in Beiroet op 4 augustus 2020](#) en [COI Focus Libanon. De humanitaire en socio-economische situatie Palestijnse vluchtelingen in Libanon](#)).²⁵⁸

²⁴⁸ CRS (Humud C.E.), 19/06/2018, [url](#); UNRWA, 10/2017, [url](#); The Daily Star, 06/03/2018, [url](#); USDOS, 20/04/2018, [url](#); Danish Immigration Service, 10/2014, [url](#)

²⁴⁹ UNRWA, 10/2017, [url](#); Danish Immigration Service, 10/2014, [url](#)

²⁵⁰ UN Security Council, 21/05/2018, [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#); UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); CSKC, 04/03/2018, [url](#); Al-Bawaba, 25/03/2018, [url](#); Al Masdar News (Aboufadel L.), 08/03/2018, [url](#); CSKC, 17/03/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 14/10/2017, [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#); CSKC, s.d., [url](#); Security Council, 16/11/2017, [url](#); UN Security Council, 16/10/2017, [url](#); Naharnet, 30/04/2017, [url](#); Naharnet, 08/05/2017, [url](#); UN Security Council, 28/04/2017, [url](#); UK Home Office, 06/2018, [url](#); UN Security Council, 21/05/2018, [url](#)

²⁵¹ Xinhua, 06/06/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

²⁵² UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²⁵³ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

²⁵⁴ Protection in Danger, 12/2021, [url](#); L'Orient Du Jour, 12/12/2021, [url](#)

²⁵⁵ Asharq al-Awsat, 12/12/2021, [url](#); Al Jazeera, 12/12/2021, [url](#); Al Jazeera, 11/12/2021, [url](#); HRW, 13/01/2022, [url](#); ICG, 12/2021, [url](#)

²⁵⁶ The Jerusalem Post, 14/12/2021, [url](#); HRW, 13/01/2022, [url](#)

²⁵⁷ UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#)

²⁵⁸ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

4.6.2. Ayn al-Helwe

4.6.2.1. Context

Ayn al-Helwe is het grootste en dichtst bevolkte vluchtelingenkamp van Libanon. Het totale bevolkingsaantal in het kamp wordt op ongeveer 80.000 geschat.²⁵⁹ De oppervlakte van het kamp bedraagt slechts anderhalve vierkante kilometer.²⁶⁰ Ayn al-Helwe kampt bijgevolg volgens onder meer UNRWA en de Palestijnse ngo Anera met ernstige overbevolking. Dit zet de infrastructuur onder druk en verhoogt de sociale spanningen.²⁶¹

Ayn al-Helwe wordt algemeen beschouwd als het kamp waar het meeste geweld voorkomt. Het wordt in tegenstelling tot andere kampen volledig omringd door controleposten van het leger. Het is het enige kamp dat een breed spectrum aan jihadistische groeperingen bevat en het is het meest gepolitiseerde en gemilitariseerde kamp in het land.²⁶² Daarnaast staat Ayn al-Helwe al jaren bekend als een veilige haven voor gezochte personen en terreurverdachten en een no-go zone voor het Libanese leger en de veiligheidsdiensten.²⁶³ Wapens zijn er wijdverspreid.²⁶⁴ Waarnemers getuigen van een onoverzichtelijk machtsevenwicht.²⁶⁵ Zowel de Palestine Liberation Organization (PLO), Tahaluf (Alliance of Palestinian Forces (pro-Syrisch)) als jihadistische fracties zijn vertegenwoordigd en strijden om de macht, wat regelmatig in gevechten ontaardt. Fatah (PLO) moet er op politiek gebied als een van de vele organisaties in het kamp beschouwd worden.²⁶⁶

Daar waar islamistische bewegingen aanvankelijk vooral gehuisvest waren in de rand van het kamp (al-Tawari of de wijk Tamir), verspreidden deze groepen zich over andere delen van het kamp.²⁶⁷ Het toenemende armoedeniveau (mede door toename van de Palestijnse vluchtelingen uit Syrië), het hoge werkloosheidspercentage en de uitzichtloosheid dreven jongeren naar het jihadisme.²⁶⁸

Hoewel het volgens Carnegie soms moeilijk is om officiële banden vast te stellen tussen lokale emirs met hun kleine militaire entourage en de grote jihadigroepen in Syrië, stelde men sinds de jihadisering van de opstand in Syrië in Ayn al-Helwe heviger gewapende gevechten vast tussen jihadigroepen en Fatah.²⁶⁹ Eén van de extremistische groepen die zich tijdens de oorlog in Syrië in het kamp ontplooidde is Shabab al-Muslim (onder leiding van Bilal al-Badr), bestaande uit jihadisten uit verschillende strekkingen zoals Jund ash-Sham en Fatah al-Islam, waarvan enkele leden verdacht worden van aanslagen in Libanon.²⁷⁰ In totaal vielen van november 2016 tot november 2017 minstens vijftig doden bij geweld in het kamp (1,5 km²). Aangezien de gewapende confrontaties plaatsvonden in drukbevolkte wijken bevonden zich onder de slachtoffers verscheidene burgers.²⁷¹

²⁵⁹ OCHA, 07/12/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 08/04/2017, [url](#); Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#)

²⁶⁰ Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), 25/05/2016, [url](#); OCHA, 07/12/2017, [url](#); Middle East Eye Net, 01/03/2016, [url](#); Arab News (Moukalled D.), 04/03/2017, [url](#)

²⁶¹ UNRWA, 27/11/2018, [url](#); ANERA, s.d., [url](#)

²⁶² The Daily Star, 06/03/2018, [url](#); Middle East Eye Net, 01/03/2016, [url](#); Now Media (Blanford N.), 07/07/2016, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#); CSKC, 02/2018, [url](#)

²⁶³ The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#)

²⁶⁴ CSKC, 02/2018, [url](#); Al-Monitor Lebanon Pulse (Abu Amer A.), 04/11/2015, [url](#)

²⁶⁵ Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#); AFP (Abou Rahal L.), 07/04/2015, [url](#)

²⁶⁶ OCHA, 07/12/2017, [url](#); AFP (Abou Rahal L.), 07/04/2015, [url](#); ICG, 19/02/2009, [url](#)

²⁶⁷ The Wall Street Journal (Abi-Habib M.), 20/11/2013, [url](#)

²⁶⁸ Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#); Al Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), 20/11/2013, [url](#)

²⁶⁹ Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), 25/05/2016, [url](#)

²⁷⁰ The Jamestown Foundation (Sehmer A.), 15/01/2018, [url](#); Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#); AFP (Abou Rahal L.), 07/04/2015, [url](#)

²⁷¹ UN Security Council, 11/07/2017, [url](#); UN Security Council, 16/11/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 20/11/2017, [url](#); ICG, 04/2017, [url](#); Counter Punch (Lamb F.), 14/04/2017, [url](#); UN Security Council, 28/04/2017, [url](#)

Anderzijds bevinden zich binnen het politieke spectrum in het kamp ook de oude gevestigde salafistische bewegingen die een bemiddelingsrol hebben opgenomen tussen de bovengenoemde groepen en Fatah, zo stelt onder meer het CSKC.²⁷² Volgens Mohamed Zaatari, voormalig expert voor *The Daily Star*, verwerpen Ubat al-Ansar en de beweging Islamic Jihad in het kamp de *takfiri*-ideologie²⁷³ van groeperingen als IS.²⁷⁴ De voorbije jaren ontstond in deze context een betere samenwerking tussen de gevestigde islamistische groeperingen (zoals Ubat al-Ansar, Hamas en Ansar Allah) en het leger. De drie grote politieke machtsblokken in het kamp (Fatah, het pro-Syrische en het islamistische blok) ondernemen inspanningen om de vrede en stabiliteit te bewaren, zo stelt onder meer het CSKC.²⁷⁵ Er wordt in dit kader gewerkt aan het sluiten van de rangen en het oplossen van interne conflicten tussen en binnen groeperingen. Hiertoe werkt men, zo stelt ook de VN-Veiligheidsraad vast, samen met de Libanese autoriteiten om de stabiliteit in het kamp te bevorderen.²⁷⁶

In 2018 verminderden de spanningen tussen Fatah en islamistische groeperingen ten opzichte van 2016 en 2017. Op 3 januari 2018 berichtte Bilal al-Badr, aanvoerder van Shabab al-Muslim, dat hij naar Syrië reisde.²⁷⁷ Hij zou begin 2019 incognito naar Ayn al-Helwe teruggekeerd zijn nadat pogingen om een brigade in Syrië op te richten faalden, maar hij houdt zich verborgen en gedeisd.²⁷⁸ Verschillende leden van extremistische groeperingen verlieten het kamp of werden uitgeleverd aan de Libanese autoriteiten.²⁷⁹ In het najaar van 2018 werden een aantal van de meest gezochte terreurverdachten en criminelen opgepakt. Hierbij ging het Libanese leger uitzonderlijk en kortstondig het kamp binnen in een snelle operatie, geholpen door inwoners van het kamp of door de Gezamenlijke Veiligheidsmacht (Palestinian Joint Security Force, al-Quwa al-amniya al-filistiniya al-mushtaraka) samengesteld uit de belangrijkste facties in het kamp en onder leiding van Fatah.²⁸⁰ Een aantal anderen gaven zichzelf in de loop van 2018 over middels een akkoord tussen de Libanese en Palestijnse autoriteiten dat wie dit doet een milde straf krijgt.²⁸¹

In 2018 werd in totaal bericht over een zevental doden en een zeventiental gewonden bij geïsoleerde geweldincidenten tussen personen behorend tot een gewapende factie in het kamp. Minstens vijf

[url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 08/05/2017, [url](#); UN Security Council, 08/03/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 25/03/2017, [url](#); Arab News (Moukalled D.), 04/03/2017, [url](#); Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 25/03/2017, [url](#)

²⁷² Al-Monitor (Alami M.), 13/04/2017, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#)

²⁷³ Ideologie waarin moslims andere moslims beschuldigen van apostasie. Zie CRS (Blanchard C.), 28/01/2009, [url](#)

²⁷⁴ The Daily Star (Zaatari M.), 19/03/2014, [url](#)

²⁷⁵ The Daily Star (Zaatari M.), 29/08/2017, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), 25/05/2016, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#); Now Media (Blanford N.), 07/07/2016, [url](#)

²⁷⁶ TDS (Zaatari M.), 01/05/2019, [url](#); Al Bawaba, 11/10/2018, [url](#); TDS (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#); The National, 20/09/2018, [url](#); Naharnet, 18/09/2018, [url](#); UN Security Council, 15/10/2018, [url](#); TDS, 11/10/2018, [url](#); The Daily Star, 15/09/2018, [url](#); TDS, 15/03/2019, [url](#); UN Security Council, 08/03/2017, [url](#); UN Security Council, 15/10/2018, [url](#); UN Security Council, 15/11/2018, [url](#); UN Security Council, 24/06/2016, [url](#)

²⁷⁷ The Jamestown Foundation (Sehmer A.), 15/01/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 28/03/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 03/01/2018, [url](#); Naharnet, 26/10/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 20/11/2017, [url](#)

²⁷⁸ Asharq al-Awsat (Rida N.), 18/03/2019, [url](#); Asharq al-Awsat (Astih A.), 08/11/2019, [url](#); TDS (Zaatari M.), [url](#)

²⁷⁹ UN Security Council, 15/10/2018, [url](#); The Daily Star, 23/07/2018, [url](#); The Jamestown Foundation (Sehmer A.), 15/01/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 28/03/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 03/01/2018, [url](#)

²⁸⁰ Al Bawaba, 11/10/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#); The National, 20/09/2018, [url](#); Naharnet, 18/09/2018, [url](#); UN Security Council, 15/10/2018, [url](#); The Daily Star, 11/10/2018, [url](#); The Daily Star, 15/09/2018, [url](#)

²⁸¹ The Daily Star, 31/07/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#); The Daily Star, 06/09/2018, [url](#); The Daily Star, 21/07/2018, [url](#); The Jamestown Foundation (Sehmer A.), 15/01/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 28/03/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 03/01/2018, [url](#)

doden en een relatief groot aantal gewonden betroffen burgers aangezien de geweldincidenten plaatsvinden in drukbevolkte wijken.²⁸²

Uit de berichtgeving blijkt dat in 2019 sprake was van naar schatting een tiental gewonden en vijf doden.²⁸³ Naar schatting betrof minstens één hiervan een burgerdode, een broer van een strijder, hoewel het soms moeilijk uit te maken is in hoeverre individuen in de entourage van een gewapende factie al dan niet zelf strijder zijn. Op 4 augustus 2019 werd Bilal al-Arquib, een bondgenoot van Bilal al-Badr en verbonden met al-Qaeda²⁸⁴, gedood tijdens de gewapende confrontaties met de Gezamenlijke Veiligheidsmacht. Twee van zijn zonen werden opgepakt en uitgeleverd aan het Libanese leger. Een derde zoon, Mohamed, wist te ontsnappen.²⁸⁵ Eind 2019 profiteerden een achttal beruchte voortvluchtige islamisten in het kamp van de chaos in Libanon (zie 2.) om het kamp te ontvluchten naar Syrië. Hieronder bevond zich Mohamed Bilal al-Arquib, de zoon van de in augustus 2019 gedode Bilal al-Arquib.²⁸⁶

In 2020 vonden in Ayn al-Helwe minstens tien (kleinschalige) schietincidenten plaats. Op 28 juli 2020 onttaarde een persoonlijk conflict in een schietgevecht aan een controlepost in het kamp. Hierbij viel een dode.²⁸⁷

4.6.2.2. Actuele situatie

In 2021 bleef de situatie opnieuw relatief kalm. Tijdens een demonstratie eind juli 2021 in Ayn al-Helwe openden onbekende gewapende mannen het vuur op demonstranten, waarbij een persoon gewond raakte.²⁸⁸

Op 27 augustus 2021 volgde gewapend geweld op een poging tot moord. Hierbij viel een dode.²⁸⁹

Op 18 september 2021 was sprake van schermutselingen tussen Fatah en Jund al-Sham nadat Fatah een man verbonden aan Jund al-Sham uitleverde aan de Libanese militaire inlichtingendienst. Bij de gevechten werden machinegeweren, RPG's en granaten gebruikt. Zeven mensen raakten gewond (onder wie twee burgers uit Saïda), terwijl anderen gedwongen werden hun huizen te verlaten.²⁹⁰ De strijders gingen tijdens de gewapende confrontatie ook vier scholen van UNRWA binnen. De schoolgebouwen liepen schade op.²⁹¹ Uiteindelijk hielpen bemiddelaars een einde te maken aan de gevechten.²⁹²

De blijvende politieke en socio-economische kwetsbaarheid in het Palestijnse kamp creëert een omgeving waarbinnen persoonlijke conflicten ontaarden in gewapende confrontaties tussen facties.²⁹³

²⁸² The Daily Star (Zaatari M.), 25/09/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 24/09/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 17/09/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 16/09/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#); UN Security Council, 15/11/2018 [url](#); UN Security Council, 08/03/2018, [url](#); UN Security Council, 21/05/2018, [url](#)

²⁸³ TDS, 15/03/2019, [url](#); ACLED, 19/03/2019, [url](#); UN Security Council, 17/07/2019, [url](#); UN Security Council, 14/03/2019, [url](#); TDS (Zaatari M.), 01/05/2019, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: [11/03/2020], [url](#); TDS (Zaatari M.), 29/07/2019, [url](#); TDS (Zaatari M.), 03/08/2019, [url](#); UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 15/10/2019, [url](#); TDS (Zaatari M.), 05/08/2019, [url](#); TDS (Zaatari M.), 29/08/2019, [url](#); TDS, 14/08/2019, [url](#); TDS, 17/08/2019, [url](#); TDS, 17/12/2019, [url](#); TDS, 02/12/2019, [url](#)

²⁸⁴ The Daily Star (Zaatari M.), 24/08/2017, [url](#)

²⁸⁵ UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 15/10/2019, [url](#); TDS (Zaatari M.), 05/08/2019, [url](#)

²⁸⁶ TDS, 17/12/2019, [url](#); TDS, 02/12/2019, [url](#); Asharq al-Awsat, 08/11/2019, [url](#)

²⁸⁷ UN Security Council, 20/10/2020, p. 7, [url](#)

²⁸⁸ ACLED, 30/07/2021, [url](#)

²⁸⁹ UN Security Council, 14/10/2021, [url](#)

²⁹⁰ Protection in Danger, 09/2021, [url](#); UNRWA, 20/09/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#)

²⁹¹ Aid in danger, 08-21/09/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#)

²⁹² Protection in Danger, 09/2021, [url](#)

²⁹³ UN Security Council, 21/05/2018, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#)

De VN-Veiligheidsraad en waarnemers stellen dat zolang de onderliggende oorzaken (socio-economische achterstelling, extremisme en wapenbezit) niet aangepakt worden, er een blijvend risico op aanhoudend geweld in Ayn al-Helwe bestaat.²⁹⁴

Ondanks het feit dat verschillende islamisten en gezochte personen zich overgaven aan de Libanese militaire veiligheidsdiensten en een aantal zich naar Syrië begaven, blijft de aanwezigheid van door de Libanese autoriteiten gezochte personen een belangrijke oorzaak van toekomstige spanningen.²⁹⁵ De verdachten zoeken bescherming van één van de gewapende groeperingen in het kamp. Dit betekent volgens Palestijnse waarnemers dat pogingen om hen te arresteren steeds opnieuw kunnen leiden tot wijdverspreide gewapende confrontaties tussen de verschillende gewapende groeperingen.²⁹⁶ De wapenstilstanden houden over het algemeen niet lang stand. Gekoppeld aan het budgettekort van UNRWA, blijft de situatie erg onzeker.

4.6.3. Nahr al-Bared

Libanese veiligheidsdiensten houden zich zoals vermeld afzijdig van militair engagement binnen de kampen. Hier kwam echter een belangrijke uitzondering op in 2007 toen het leger, in weerwil van het Caïro-akkoord van 1969, in actie kwam tegen de islamistische beweging Fatah al-Islam in het Palestijns vluchtelingenkamp Nahr al-Bared. Hier bestond een politieke consensus over en de PLO stemde hiermee in. Van 20 mei 2007 tot 2 september 2007 werd in het kamp een conflict uitgevochten tussen het Libanese leger en de gewapende islamistische groepering Fatah al-Islam. Het waren de hevigste binnenlandse gevechten sinds het einde van de burgeroorlog in 1990. Het oude kampdeel werd bijna volledig vernield terwijl dit het grootste bevolkingsaantal kent en het merendeel van de *Internally Displaced Persons* (IDP's) daar vandaan komen.

De reconstructie van het kamp verloopt traag, is omstreden en wordt onvoldoende gefinancierd.²⁹⁷ Slechts drie vierde van de ontheemde kamppopulatie kon terugkeren.²⁹⁸ De rest leeft nog steeds in tijdelijke onderkomens in de buitenwijken van het kamp of in het naburige kamp Beddawi.²⁹⁹ Het leger is nu officieel bevoegd voor de veiligheid en het verhinderen van de invoer van wapens in het kamp en controleert de bewegingen in en uit het kamp.³⁰⁰ Wel is Nahr al-Bared volgens het CSKC het enige kamp waar geen officiële Palestijnse militaire aanwezigheid is. De grond werd gevuld met versterkt beton om te verhinderen dat ondergrondse tunnels zouden gebouwd worden. De straten werden breed genoeg heraangelegd opdat er tanks zouden kunnen passeren om straatgevechten te verhinderen. De huizen zijn kleiner.³⁰¹ Er zijn geen wapens en milities zichtbaar.³⁰²

Tijdens de verslagperiode van deze COI Focus bleef de veiligheidssituatie in het kamp stabiel.³⁰³ Wel was er sprake van sociale onrust. Op 19 september 2021 braken demonstranten uit de tijdelijke wooneenheden nabij Nahr al-Bared in het kantoor van het UNRWA in op diens bouwterrein, waarbij zij schade toebrachten aan het gebouw en zeven voertuigen. Er vielen geen gewonden. Dit incident

²⁹⁴ CSIS (Hall N.), 12/2020, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#); UN Security Council, 16/11/2017, [url](#)

²⁹⁵ The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#)

²⁹⁶ The Daily Star (Zaatari M.), 01/10/2018, [url](#)

²⁹⁷ Chr. Michielsen Institute (CMI) (Knudsen A.J.), 2018, [url](#)

²⁹⁸ USDOS, 11/03/2020, [url](#); The New Arab (De Stone R.), 11/06/2019, [url](#); France 24, 08/02/2019, [url](#)

²⁹⁹ UNRWA, s.d., [url](#); UN Security Council, 05/11/2014, [url](#); CMI (Knudsen A.J.), 2018, [url](#)

³⁰⁰ USDOS, 20/04/2018, [url](#); PHRO, 2011, [url](#); European Commission High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy, 20/03/2013, [url](#)

³⁰¹ The New Arab (De Stone R.), 11/06/2019, [url](#); Al-Jazeera, 04/02/2017, [url](#)

³⁰² CSKC, 10/2015, [url](#)

³⁰³ TDS, s.d., [url](#)

kwam in de nasleep van een reeks diefstallen op de bouwwerf.³⁰⁴ De leiders van de Palestijnse facties veroordeelden het incident en de diefstallen en zegden hun steun toe om ervoor te zorgen dat dergelijke incidenten zich niet meer zouden voordoen.³⁰⁵

³⁰⁴ Aid in danger, 08-21/09/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UNRWA, 20/09/2021, [url](#)

³⁰⁵ UNRWA, 20/09/2021, [url](#)

5. Doelwitten van het geweld

Grofweg kan men stellen dat het relatief groot aantal burgerdoden in 2014 en 2015 (respectievelijk 144 en 82 volgens de Global Attack Index van Jane's Intelligence)³⁰⁶ voornamelijk viel bij terroristische aanslagen en bij gewapende confrontaties tussen het leger enerzijds en IS en JN/HTS anderzijds. Dat aantal minderde significant (tot 4 in 2018 volgens de Global Attack Index)³⁰⁷ en zette zich door in de verslagperiode (gegevens Global Attack Index niet meer vrij beschikbaar voor 2020 en 2021).³⁰⁸ De afgelopen jaren zijn er in Libanon zeer weinig bomaanslagen geweest die burgerslachtoffers maakten.³⁰⁹ De Global Terrorism Index voor het jaar 2020, uitgaand van het Institute for Economics and Peace (IEP), rangschikt Libanon binnen de categorie "aag risico" en op de 51ste plaats wereldwijd.³¹⁰ In het verlengde van voorgaande jaren vonden er in 2021 nog steeds arrestaties plaats van extremisten en terreurverdachten. Aanslagen werden verijdeld.³¹¹

Volgens ACLED waren er in de periode 1 januari 2021 - 14 januari 2022 in totaal 131 *violent incidents*, waarvan 75 *battles*, 33 *explosions/remote violence* en 25 *violence against civilians*.³¹² Dit betreft nagenoeg een verdubbeling ten opzichte van 2020. Toen waren er 77 *violent incidents*, waarvan 33 *battles*, 19 *explosions/remote violence* en 25 *violence against civilians*.³¹³ Het betroffen zowel in 2020 als in 2021 over het algemeen kleinschalige geïsoleerde incidenten, verspreid over Libanon. Hierbij vielen in 2021 volgens de gegevens van ACLED naar schatting 35 doden onder wie, zo kan worden afgeleid uit de vermelde bronnen, naar schatting zes burgerdoden (hoofdzakelijk clangeweld in de categorie *violence against civilians*). In de categorie *riots* vielen volgens ACLED vijf doden onder wie een aantal militanten en demonstranten.³¹⁴ Dit aantal door ACLED geregistreerde (burger)doden is vergelijkbaar met 2020.

Het aantal dodelijke slachtoffers dat ACLED registreert in de kolom *fatalities* omvat zowel burgerdoden als veiligheidspersoneel of militieleden. Gewonden worden niet geregistreerd. ACLED maant aan tot grote voorzichtigheid bij het gebruik van cijfers omtrent het aantal doden uit zijn eigen of enige andere databank.³¹⁵ Zelf kan ACLED informatie over het aantal dodelijke slachtoffers niet verifiëren. De organisatie wijst erop dat van alle conflictdata, cijfers over dodelijke slachtoffers het meest vooringenomen en het minst accuraat zijn. Dergelijke informatie is gevoelig voor manipulatie door gewapende groepen en soms ook door de media, wat kan leiden tot overdrijvingen of onderrapportage. ACLED benadrukt dat de cijfers als "gerapporteerde" aantallen beschouwd moeten worden. Verder licht de organisatie toe dat de in de databank ingevoerde aantallen schattingen zijn.³¹⁶ Meer informatie

³⁰⁶ Het type geweld dat de index registreert is *acts of terrorism, insurgency* en *violent protests*.³⁰⁶ Meer info over de methodologie van Jane's Intelligence is terug te vinden op de website.

Jane's 360, 19/02/2018, [url](#); Jane's Terrorism and Insurgency Centre, 28/04/2017, [url](#); Jane's 360, s.d., [url](#); Jane's 360, s.d., [url](#); Jane's Terrorism & Insurgency Centre, s.d., [url](#)

³⁰⁷ Jane's 360, 19/02/2018, [url](#); Jane's Terrorism and Insurgency Centre, 28/04/2017, [url](#); Jane's 360, s.d., [url](#); Jane's 360, s.d., [url](#)

³⁰⁸ ACLED, s.d., [url](#)

³⁰⁹ AOAV, 2021, [url](#)

³¹⁰ IEP, s.d., [url](#)

³¹¹ CRS, 08/11/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); UN Security Council, 09/03/2021, [url](#); TDS, 26/08/2020, [url](#); Xinhua Net, 05/02/2020, [url](#); UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#)

³¹² ACLED, via export tool geraadpleegde update: 14/01/2022, [url](#)

³¹³ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 06/01/2021, [url](#)

³¹⁴ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 14/01/2022, [url](#)

³¹⁵ ACLED, 10/04/2019, [url](#)

³¹⁶ ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, p.31, [url](#)

over de werkwijze van ACLED bij het invoeren van cijfers over het aantal dodelijke slachtoffers is terug te vinden in een nota van Cedoca over de methodologie van ACLED.³¹⁷

Het tijdens de verslagperiode gerapporteerde geweld tegen burgers betrof, evenals in 2020 vooral het buitensporig geweld van de ordetroepen tegen betogers. Hierbij vielen in 2020 en 2021 naar schatting 1.500 gewonden. In totaal bezweken sinds de aanvang van het protest in Libanon sinds oktober 2019 een zevental betogers aan hun verwondingen.³¹⁸

De veiligheidsdiensten arresteerden volgens Amnesty International sinds het begin van de revolutie willekeurig honderden vreedzame betogers, vaak zonder aanhoudingsbevel, en onderwierpen hen aan foltering om bekentenissen af te dwingen.³¹⁹ Volgens het Samir Kassir Eyes Center for Media and Cultural Freedom, een in Beiroet gevestigde mediawaakhond, zijn tussen oktober 2019 en maart 2021 bijna 200 mediawerkers aangevallen door veiligheidstroepen en niet-statelijke gewapende groepen terwijl zij verslag deden van protesten en de economische crisis.³²⁰

De sociale onrust in 2021 ging gepaard met geweld (zie 2.). Dit weerspiegelt zowel de toenemende frustratie van de bevolking over de politieke elite als de concurrentie tussen politieke groepen om de steeds schaarser wordende goederen en grondstoffen.³²¹ De protesten en andere uitingen van volkswoede krijgen een steeds grotere sektarische ondertoon naarmate Libanezen zich terugplooiën op hun confessionele identiteit.³²² Hiervan getuigt het sektarische geweld in Beiroet in oktober 2021.

Daarnaast was tijdens de verslagperiode sprake van crimineel geweld waarbij doden en gewonden vielen (in hoofdzaak criminelen en militairen).³²³ Persoonlijke geschillen en vetes over drugssmokkel veroorzaken clangeweld. Uit gegevens van ACLED blijkt dat het aantal geweldincidenten waarbij clans betrokken zijn, in 2020 bijna is verviervoudigd ten opzichte van het jaar daarvoor, en dat deze trend zich in 2021 voortzet. Het gouvernement Baalbek-Hermel, waar verschillende sjiiitische clans wonen en dat een bolwerk is van Hezbollah, was goed voor ongeveer de helft van al het clangeweld.³²⁴

Het geweld in de Palestijnse kampen betreft over het algemeen een gewapend treffen tussen rivaliserende groepen onderling. Aangezien de schietincidenten plaatsvinden in dichtbevolkte wijken, bevinden zich onder de slachtoffers soms burgers. In 2021 was opnieuw sprake van geïsoleerde schietincidenten tussen enkelingen behorend tot gewapende facties.³²⁵ Er was sprake van minstens negen doden bij schietgevechten in de kampen. Er vielen respectievelijk twee doden in Rashidiye, één burgerdode in Shatilah, één in Ayn al-Helwe en twee burgerdoden in Beddawi. Drie leden van Hamas werden doodgeschoten tijdens een begrafenis in Burj al-Shimali.³²⁶ Het is niet altijd helemaal duidelijk in hoeverre de in de rapportering vermelde doden en gewonden burgers zijn.

³¹⁷ CGVS / CGRA - Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

³¹⁸ AI, 12/08/2021, [url](#); UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); Explosive Weapons Monitor, 07/2021, [url](#); Xinhua, 17/07/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); UN Security Council, 22/04/2021, [url](#); HRW, 13/01/2022, [url](#); ICG, 02/02/2021, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#); Al Jazeera (Azhar T.), 26/10/2019, [url](#); Middle East Eye, 15/12/2019, [url](#); HRW, 20/12/2019, [url](#); Middle East Eye, 18/02/2020, [url](#); UN Security Council, 20/12/2020, [url](#); HRW, 29/04/2020, [url](#); AP News (Hatoum B.), 28/04/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#)

³¹⁹ AI, s.d., [url](#)

³²⁰ ACLED, 12/05/2021, [url](#)

³²¹ ACLED, 12/05/2021, [url](#)

³²² COAR, 11/2021, [url](#)

³²³ CSKC, 02/2019, [url](#)

³²⁴ ACLED, 12/05/2021, [url](#)

³²⁵ UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 11/03/2020, [url](#); TDS (Zaatari M.), 29/07/2019, [url](#); UN Security Council, 18/11/2019, [url](#); UN Security Council, 15/10/2019, [url](#);

³²⁶ UN Security Council, 16/11/2021, [url](#); UN Security Council, 14/10/2021, [url](#); UN Security Council, 13/07/2021, [url](#); UN Security Council, 20/10/2020, [url](#); UN Security Council, 14/07/2020, [url](#); Asharq al-Awsat, 12/12/2021, [url](#); Al Jazeera, 12/12/2021, [url](#); Al Jazeera, 11/12/2021, [url](#); HRW, 13/01/2022, [url](#); ICG, 12/2021, [url](#); ACLED, 30/07/2021, [url](#); Protection in Danger, 09/2021, [url](#); UNRWA, 20/09/2021, [url](#)

Samenvatting

In Libanon wordt de macht verdeeld volgens confessionele quota, met als gevolg een politiek sterk gepolariseerd systeem vatbaar voor conflict en buitenlandse inmenging. Libanon kent een zwakke staatsstructuur en een broos sektarisch evenwicht. Wapens zijn wijdverspreid en in combinatie met de aanwezigheid van gewapende militias houdt dit volgens de VN-Veiligheidsraad een veiligheidsrisico voor Libanese burgers in. Het land werd getroffen door de Syrische burgeroorlog, die de politiek verder polariseerde, een massale vluchtelingencrisis teweegbracht en sektarische spanningen deed stijgen. De geraadpleegde bronnen nemen een toegenomen polarisatie waar tussen de soennitische en sjiitische gemeenschap. Daarnaast zit de recente Libanese burgeroorlog nog stevig verankerd in het collectieve Libanese geheugen en bij elke opstoot van spanningen zijn de verschillende politieke en religieuze leiders geneigd om tot kalmte op te roepen. Hoewel de elementen voor een burgeroorlog aanwezig zijn (historisch zware economische crisis, een afwezige staat en gewapende groeperingen die hun sektarisch territorium afbakenen) voorkomen de naoorlogse machtsdeling en de belangen van de verschillende sektarische elites volgens analisten vooralsnog een nieuwe burgeroorlog. De twee Libanese politieke kampen behouden een politieke dialoog. De grootste militie, Hezbollah, heeft geen belang bij een binnenlands conflict.

Tijdens de verslagperiode viel niettemin een stijging van (geïsoleerde) gevallen van sektarisch geweld verspreid over het land te noteren in een context van toenemende armoede, politieke verlamming en het wijdverbreide wapenbezit. Hiervan getuigt de gewapende confrontatie tussen de christelijke Forces Libanaises en sjiitische demonstranten in centrum Beiroet tijdens de verslagperiode waarbij zeven sjiitische burgers het leven lieten en 30 gewonden vielen. Daarnaast mondden conflicten aan benzinstations soms uit in geweld tussen verschillende sektarische groepen.

Sinds oktober 2019 komt het Libanese volk in opstand tegen de heersende elite. Volgens mensenrechtenorganisaties gebruikten ordetroepen buitensporig geweld om betogers uiteen te drijven. De wortels van dit verzet blijven voelbaar aanwezig al namen de protesten en de intensiteit ervan af door de coronamaatregelen en uitputting onder de beproefde en verarmde Libanese bevolking.

Tijdens de verslagperiode bleef de situatie in Zuid-Libanon stabiel ondanks stijgende spanningen en kleinschalige vergeldingsincidenten tussen Israël en Hezbollah. VN-resolutie 1701 die een einde maakte aan het conflict in 2006 wordt grotendeels nageleefd. Beide partijen houden zich aan een wederzijds afschrikkingsevenwicht. Geen Libanese politieke groepering, noch andere staat (Iran, Israël) heeft belang bij een escalatie van het geweld en het risico op een oorlog.

Het tijdens de verslagperiode gerapporteerd geweld betrof ook crimineel- en clangeweld, waarbij doden en gewonden vielen (voornamelijk bendeleden en militairen). De regio Baalbek-Hermel huisvest verschillende invloedrijke gewapende clans die de facto militias vormen.

In de Palestijnse kampen bleef de huidige veiligheidssituatie relatief stabiel. In Ayn al-Helwe verminderden sinds 2018 de spanningen en het geweld tussen Fatah en islamistische groeperingen. Verschillende leden van extremistische groeperingen verlieten het kamp, gaven zich over aan de autoriteiten, werden uitgeleverd of gearresteerd. In 2021 was er opnieuw sprake van geïsoleerde schietincidenten. In 2021 viel, zoals in 2020, minstens één dode bij het gerapporteerd geweld.

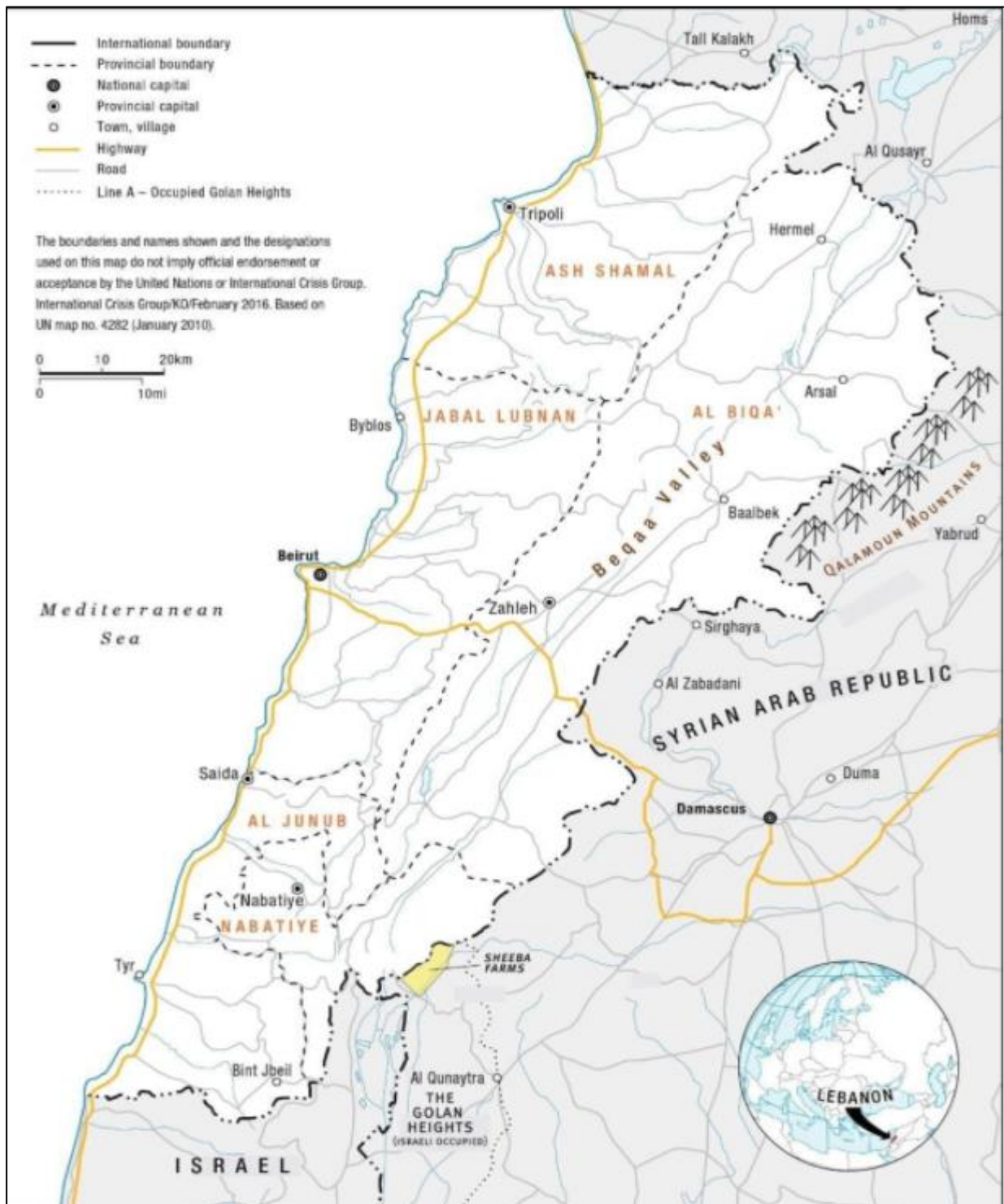
Bijlagen

1. Kaarten Libanon

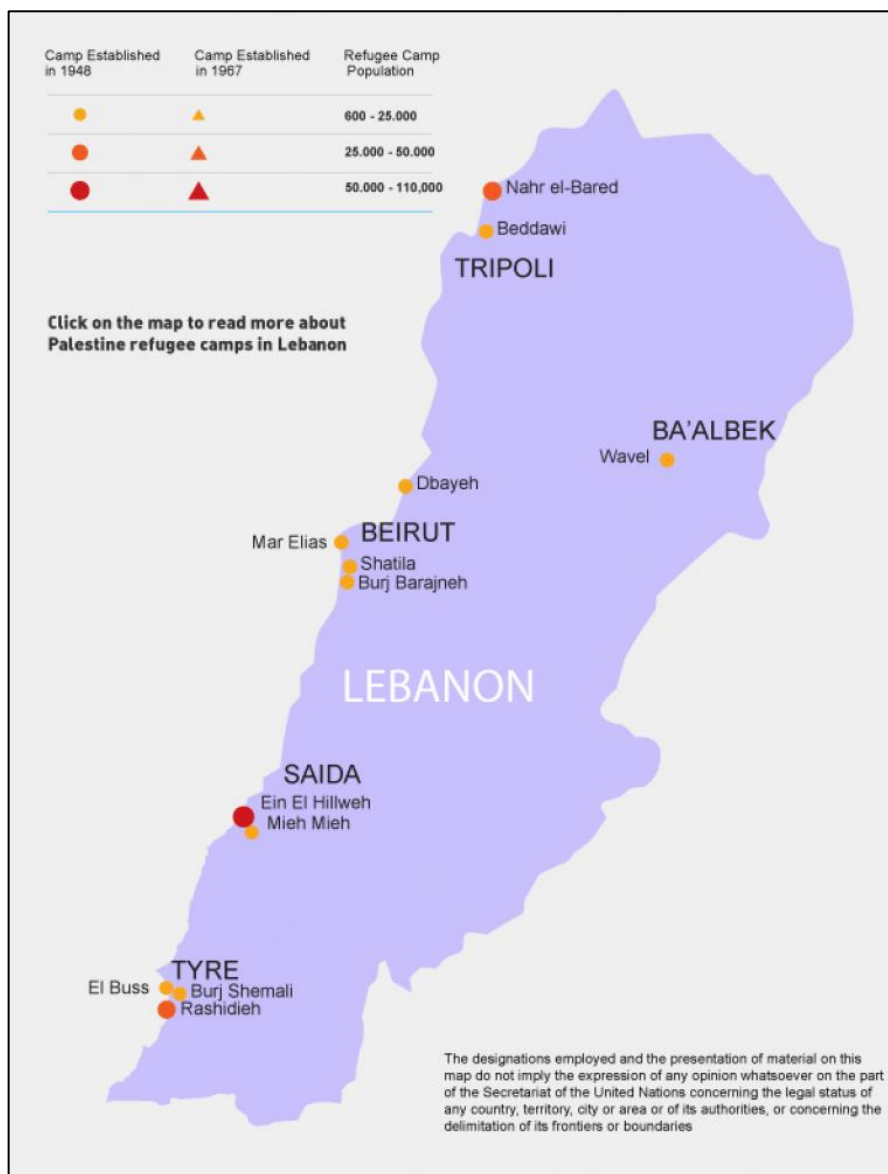
Lebanon¹

¹ CRS, 02/10/2020, [url](#)

Lebanon²

² ICG, 08/06/2020, [url](#)

2. Kaart Palestijnse kampen³

³ UNRWA, s.d., [url](#)

Bibliografie

Geschreven en audiovisuele bronnen

- Action on Armed Violence (AOAV), *A DECADE OF EXPLOSIVE VIOLENCE HARM*, 2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A-Decade-of-Explosive-Violence-Harm.pdf> [geraadpleegd op 09/02/2022]
- Action on Armed Violence (AOAV) (Hitchcock C.), *Beirut bombings: suicide attacks continue to take a heavy toll on civilians*, 13/11/2015, <https://aoav.org.uk/2015/beirut-bombings-suicide-attacks-continue-to-take-a-heavy-toll-on-civilians/> [geraadpleegd op 27/11/2015]
- Agence France Press (AFP) (Abou Rahal L.), *Destitute Ain el-Hilweh camp becomes Jihadist Refuge*, 07/04/2015, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2015/Apr-06/293461-ain-al-hilweh-camp-becomes-jihadi-refuge.ashx> [geraadpleegd op 08/05/2015]
- Aid in danger, *Bi-Monthly News Brief*, 08-21/09/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/08-21-September-2021-Aid-in-Danger-Bi-Monthly-News-Brief.pdf> [geraadpleegd op 01/02/2022]
- Arab News (Houssari N.), *Extortion, kidnappings on rise in crisis-hit Lebanon*, 12/01/2022, <https://www.arabnews.com/node/2003191/middle-east> [geraadpleegd op 08/02/2022]
- Al Arabiya News (Alami M.), *Timeline: Security incidents in Lebanon on the rise as economy worsens*, 09/09/2020, <https://englishbeta.alarabiya.net/en/features/2020/09/09/Timeline-Security-incidents-in-Lebanon-on-the-rise-as-economy-worsens> [geraadpleegd op 02/12/2020]
- Al Arabiya News, *Lebanon demolishes Syrian refugee shelters as ultimatum expires*, 01/07/2019, <https://englishbeta.alarabiya.net/en/News/middle-east/2019/07/01/Lebanon-demolishes-Syrian-refugee-shelters-as-ultimatum-expires> [geraadpleegd op 17/12/2020]
- Al Arabiya News, *Lebanon explosion: Nearly 40 pct of Beirut severely damaged, new assessment shows*, 22/08/2020, <https://english.alarabiya.net/en/News/middle-east/2020/08/22/Lebanon-explosion-Nearly-40-pct-of-Beirut-severely-damaged-new-assessment-shows> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Al Bawaba, *Lebanese Army Cleans Mieh Mieh Palestinian Camp From Weapons*, 25/10/2018, <https://www.albawaba.com/news/lebanese-army-cleans-mieh-mieh-palestinian-camp-weapons-1204690> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Al Bawaba, *Lebanese security capture 'most wanted' suspect in Ain al-Hilweh*, 11/10/2018, <https://www.albawaba.com/editorchoice/lebanese-security-capture-most-wanted-suspect-ain-al-hilweh-1198282> [geraadpleegd op 17/01/2019]
- Al Bawaba, *Man Arrested After Stealing Officer's Gun and Assaulting Security Personnel in Lebanon*, 25/03/2018, <https://www.albawaba.com/editorchoice/man-arrested-after-stealing-officers-gun-and-assaulting-security-personnel-lebanon-1107> [geraadpleegd op 18/06/2018]
- Al Jazeera, *New government announced under PM Saad al-Hariri*, 18/12/2016, <https://www.aljazeera.com/news/2016/12/18/new-government-announced-under-pm-saad-al-hariri> [geraadpleegd op 09/02/2022]
- Al Jazeera, *Palestinians killed during funeral at Lebanon refugee camp*, 12/12/2021, <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/12/several-killed-at-palestinian-camp-in-lebanon-hamas-official> [geraadpleegd op 17/01/2022]
- Al Jazeera, *Lebanon: Blast rocks Palestinian camp, causes casualties*, 11/12/2021, <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/10/explosion-south-lebanon-palestinian-camp> [geraadpleegd op 17/01/2022]
- Al Jazeera (Chehayeb K.), *Lebanon's President Aoun calls for 'urgent' national dialogue*, 27/12/2021, <https://www.aljazeera.com/news/2021/12/27/lebanon-president-aoun-urgent-national-dialogue-economic-crisis> [geraadpleegd op 10/01/2022]
- Al Jazeera (Azhari T.), *Lebanese army denies beating, electrocuting detained protesters*, 04/05/2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/5/4/lebanese-army-denies-beating-electrocuting-detained-protesters> [geraadpleegd op 30/11/2020]

- Al Jazeera (Azhari T.), *Shots fired in Lebanon's Tripoli as army clashes with protesters*, 26/10/2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/shots-fired-lebanons-tripoli-army-clashes-protesters-191026162304116.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Al Jazeera (Battah H.), *Lebanon's protests: the limit of rage*, 29/01/2020, <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/lebanon-protesters-strategy-temerity-200128071354793.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Al Jazeera (Blanford N.), *Lebanon army holds the line as ISIL inches closer to border towns*, 05/02/2015, <http://america.aljazeera.com/articles/2015/2/5/isil-inches-war-closer-to-lebanons-border.html> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Al Jazeera (Najjar F.), *Hezbollah a 'major architect' of Lebanon's new government*, 22/01/2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/01/hezbollah-major-architect-lebanons-government-200122143439455.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Al Jazeera (Samaha N.), *Lebanon gears up for spring war against armed groups*, 04/04/2015, <http://www.aljazeera.com/news/2015/03/lebanon-gears-spring-war-armed-groups-150330081609124.html> [geraadpleegd op 08/05/2015]
- Al Jazeera (Tahhan Z.), *Lebanon freezes plan for Ain al-Hilweh's 'racist wall'*, 23/11/2016, <http://www.aljazeera.com/news/2016/11/lebanon-freezes-plan-ain-al-hilweh-racist-wall-161121124417114.html> [geraadpleegd op 27/02/2017]
- Al Jazeera, *Are Israel and Hezbollah headed for another war*, 09/09/2017, www.aljazeera.com/indepth/features/2017/09/israel-hezbollah-headed-war-170908085430428.html [geraadpleegd op 08/11/2017]
- Al Jazeera, *Lebanon announces formation of new government*, 22/01/2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/01/lebanon-announces-formation-government-200121200947113.html> [geraadpleegd op 12/02/2020]
- Al Jazeera, *Lebanon president accepts gov't resignation after Beirut blast*, 10/08/2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/08/10/lebanon-president-accepts-govt-resignation-after-beirut-blast/> [geraadpleegd op 07/12/2020]
- Al Jazeera, *Protesters block roads in Lebanon as anti-government rallies resume*, 14/01/2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/01/protesters-block-roads-lebanon-anti-gov-rallies-resume-200114113206147.html> [geraadpleegd op 12/02/2020]
- Al Jazeera, *UN struggles to rebuild Palestinian refugee camp*, 04/02/2017, <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2016/12/struggles-rebuild-palestinian-refugee-camp-161231140142502.html> [geraadpleegd op 27/02/2017]
- Al-Masdar News (Aboufadel L.), *Lebanese army arrests Palestinian man suspected of starting Shatila camp clashes*, 08/03/2018, <https://www.almasdarnews.com/article/lebanese-army-arrests-palestinian-man-suspected-of-starting-shatila-camp-clashes/> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Al-Masdar News, *Lebanese security forces bust ISIS sleeper cell near Syrian border*, 09/01/2019, www.almasdarnews.com/article/lebanese-security-forces-bust-isis-sleeper-cell-near-syrian-border/ [geraadpleegd op 27/03/2019]
- Al-Monitor, *Lebanon charges 68 in relation to shooting at Hezbollah protest*, 26/10/2021, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/10/lebanon-charges-68-relation-shooting-hezbollah-protest> [geraadpleegd op 17/01/2022]
- Al Monitor, *Lebanon's president calls for UN action after Israeli strikes*, 21/08/2022, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/08/lebanons-president-calls-un-action-after-israeli-strikes#ixzz7IF7BqfiA> [geraadpleegd op 17/01/2022]
- Al-Monitor (Alami M.), *Mideast braces for war: Israel vs. Iran-backed Hezbollah*, 03/03/2018, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/03/lebanon-syria-israel-iran-war-weapons-war-achievements.html> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Al-Monitor (Alami M.), *Who is behind new round of violence in Lebanon refugee camp?*, 13/04/2017, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/04/lebanon-ain-al-hilweh-palestinian-camp-jihadist-nucleus.html> [geraadpleegd op 13/04/2017]
- Al-Monitor (Alami M.), *Why Hezbollah wants Hariri back in Lebanon*, 21/11/2017, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/11/lebanon-hariri-resign-hezbollah-war-iran.html> [geraadpleegd op 21/11/2017]

- Al-Monitor (Hashem A.), *Israel, Hezbollah exchange threats of imminent war*, 12/10/2017, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/10/lebanon-hezbollah-israel-war-syria.html> [geraadpleegd op 08/11/2017]
- Al-Monitor (Macaron J.), *Israel, Hezbollah playing Russian roulette in Syria*, 02/11/2017, <https://www.al-monitor.com/pulse/en/originals/2017/11/israel-hezbollah-russia-syria-iran-golan-conflict.html> [geraadpleegd op 08/11/2017]
- Al-Monitor (Macaron J.), *Was Hezbollah really the winner of Lebanon's elections?*, 09/05/2018, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/05/lebanon-parliamentary-elections-hezbollah-winner.html> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Al-Monitor (Macaron J.), *Decoding Nasrallah's messages on Lebanon and Syria*, 01/02/2019, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/01/lebanon-hezbollah-nasrallah-syria-israel-russia-iran.html> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Al-Monitor (Melhem A.), *Why is Fatah getting cozy with Hezbollah?*, 07/02/2019, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/01/palestine-fatah-meeting-hezbollah-lebanon-camps.html> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Al-Monitor (Rizk A.), *Why Lebanon could be spared from recent terrorism bloodshed*, 16/01/2017, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/01/lebanon-terrorist-threat-syria-neighboring-countries.html> [geraadpleegd op 27/02/2017]
- Al-Monitor (Taleb W.), *Lebanon's PM struggles to form Cabinet amid economic crisis*, 29/11/2020, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2020/11/lebanon-government-formation-stall-french-initiative.html> [geraadpleegd op 08/12/2020]
- Al-Monitor Lebanon Pulse (Abu Amer A.), *Palestinian refugee camp in Lebanon becomes battlefield for Fatah-Islamist conflict*, 04/11/2015, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2015/09/lebanon-ain-hilweh-camp-palestinian-refugees-tension-clashes.html> [geraadpleegd op 14/12/2015]
- Al-Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), *Lebanon's Tripoli microcosm for Syria conflict*, 12/12/2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/12/lebanon-tripoli-microcosm-syria-war.html> [geraadpleegd op 10/04/2014]
- Al-Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), *Terrorist groups exploit Palestinians in South Lebanon*, 20/11/2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/09/lebanon-ain-hilweh-takfiri-groups-influence.html> [geraadpleegd op 10/04/2014]
- Al-Monitor Lebanon Pulse, *Hezbollah locks down Beirut stronghold after bombings*, 26/08/2013 <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/08/beirut-dahiyeh-lock-down-attacks-fears-hezbollah.html> [geraadpleegd op 30/08/2013]
- Al-Monitor, *Confrontation looms as Iran-Israel tension high in Syria*, 23/04/2018, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/04/iran-israel-confrontation-syria-russia-t4-base-drone-strike.html> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Al-Monitor, *Israel in no hurry to enter Saudi-Lebanese fray*, 15/11/2017, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/11/israel-saudi-arabia-lebanon-hezbollah-iran-syria-sunni.html> [geraadpleegd op 15/11/2017]
- Al-Monitor, *Israel-Lebanon sea border talks postponed*, 30/11/2020, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2020/11/israel-lebanon-sea-border-maritime-talks-postponed.html> [geraadpleegd op 07/12/2020]
- Amnesty International (AI), *Lebanon 2020*, s.d., <https://www.amnesty.org/en/countries/middle-east-and-north-africa/lebanon/report-lebanon/> [geraadpleegd op 15/12/2021]
- Amnesty International (AI), *Lebanon: Parliament police take part in vicious attack on families of Beirut Blast victims and journalists*, 12/08/2021, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/08/lebanon-parliament-police-take-part-in-vicious-attack-on-families-of-beirut-blast-victims-and-journalists/> [geraadpleegd op 17/01/2021]
- Amnesty International (AI), *Human rights in the Middle East and North Africa: Review of 2019; Lebanon*, 18/02/2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2025835.html> [geraadpleegd op 18/02/2020]
- Amnesty International (AI), *Lebanon: Alarming crackdown against protesters must immediately end*, 16/01/2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2022903.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Amnesty International (AI), *Lebanon: investigate alarming use of force on largely peaceful protests*, 19/12/2019, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/12/lebanon-investigate-alarming-use-of-force-on-largely-peaceful-protests/> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Amnesty International (AI), *Lebanon: New government must immediately rein in security forces after weekend of violence*, 23/01/2020, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/01/lebanon-new-government-must-immediately-rein-in-security-forces-after-weekend-of-violence/> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Amnesty International, *Lebanon: Military and security forces attack unarmed protesters following explosions – new testimony*, 11/08/2020, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/08/lebanon-military-and-security-forces-attack-unarmed-protesters-following-explosions-new-testimony/> [geraadpleegd op 30/11/2020]

ANERA, *Ein El Hilweh Palestinian Refugee Camp in Lebanon*, s.d., <https://www.anera.org/stories/ein-el-hilweh-palestinian-refugee-camp-in-lebanon/> [geraadpleegd op 28/01/2019]

AP News (Hatoum B.), *Riots in crisis-hit Lebanon reflect growing poverty, despair*, 28/04/2020, <https://apnews.com/article/25485b362107483cfbe1da18628f445> [geraadpleegd op 30/11/2020]

AP News (Krauss J.), *Israel attacks Hezbollah posts after shots fired at soldiers*, 26/08/2020, <https://apnews.com/article/international-news-middle-east-lebanon-united-nations-3477c82de8554c2b26b98be9b9bcd096> [geraadpleegd op 30/11/2020]

AP News, *Hezbollah score major gains in Lebanon election*, 07/05/2018, <https://apnews.com/09719e44a3e44af9b28cd77485011643> [geraadpleegd op 26/06/2018]

AP News, *Locals want Syrians evicted from Lebanese town after killing*, 24/11/2020, <https://apnews.com/article/syria-middle-east-lebanon-dc2d0ddc8d421ed22db4581108d3848f> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Arab News (Moukalled D.), *Lebanon's Ain Al-Hilweh: A microcosm of Arab conflicts*, 04/03/2017, <http://www.arabnews.com/node/1063221> [geraadpleegd op 05/03/2017]

Arab News, *Two soldiers killed in northern Lebanon barracks attack*, 28/09/2020, <https://www.arabnews.com/node/1741026/middle-east> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *REGIONAL OVERVIEW: MIDDLE EAST*, 21/01/2022, <https://acleddata.com/2022/01/27/regional-overview-middle-east-15-21-january-2022/> [geraadpleegd op 03/02/2022]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Data Middle East*, via export tool geraadpleegde update: [14/01/2022], <https://acleddata.com/data-export-tool/> [geraadpleegd op 25/01/2022]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 8-21 May 2021*, 26/05/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/acleddata.com-Regional%20Overview%20Middle%20East8-21%20May%202021.pdf> [geraadpleegd op 17/01/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *A New Season of Unrest in Lebanon*, 12/05/2021, <https://acleddata.com/2021/05/12/a-new-season-of-unrest-in-lebanon/> [geraadpleegd op 24/01/2022]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 19-25 June 2021*, 30/06/2021, <https://acleddata.com/2021/06/30/regional-overview-middle-east19-25-june-2021/> [geraadpleegd op 15/12/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 5-11 June 2021*, 16/06/2021, <https://acleddata.com/2021/06/16/regional-overview-middle-east5-11-june-2021/> [geraadpleegd op 15/12/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 20-26 March 2021*, 01/04/2021, <https://acleddata.com/2021/04/01/regional-overview-middle-east20-26-march-2021/> [geraadpleegd op 15/12/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 10-16 July 2021*, 21/07/2021, <https://acleddata.com/2021/07/21/regional-overview-middle-east10-16-july-2021/> [geraadpleegd op 15/12/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 9-15 October 2021*, <https://reliefweb.int/report/yemen/acleddata-regional-overview-middle-east-9-15-october-2021> [geraadpleegd op 15/12/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 17-23 July 2021*, 23/07/2021,

<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Last%20week%20in%20the%20Middle%20East.pdf>
[geraadpleegd op 17/01/2022]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 30/07/2021, *Regional Overview: Middle East 24-30 July 2021*, <https://acleddata.com/2021/08/06/regional-overview-middle-east24-30-july-2021/> [geraadpleegd op 17/01/2022]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional overview Lebanon*, 12/12/2020, <https://acleddata.com/2020/12/17/regional-overview-middle-east6-12-december-2020/> [geraadpleegd op 06/01/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Armed%20Conflict%20Location%20%26%20Event%20Data%20Project%20%28ACLED%29%20Codebook.pdf> [geraadpleegd op 20/05/2019]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). Guide for Media Users*, 10/04/2019, <https://reliefweb.int/report/world/armed-conflict-location-event-data-project-acleddata-guide-media-users> [geraadpleegd op 20/05/2019]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Breaking the barriers: one year of demonstrations in Lebanon*, 27/10/2020, <https://acleddata.com/2020/10/27/breaking-the-barriers-one-year-of-demonstrations-in-lebanon/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Coding review Process*, 10/04/2019, https://acleddata.com/acleddatanew/wp-content/uploads/dlm_uploads/2019/04/Coding-Review-Process_FINAL.pdf [geraadpleegd op 21/05/2019]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Dashboard*, s.d., <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard> [geraadpleegd op 07/03/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Dashboard Lebanon*, 12/12/2020, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard> [geraadpleegd op 06/01/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Data Middle East*, via export tool geraadpleegde update: [06/01/2021], <https://www.acleddata.com/data/> [geraadpleegd op 06/01/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 7-13 June 2020*, 13/06/2020, <https://acleddata.com/2020/06/17/regional-overview-middle-east7-13-june-2020/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 2 August – 5 September 2020*, 05/09/2020, <https://acleddata.com/2020/09/10/regional-overview-middle-east2-august-5-september-2020/> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 22-28 November 2020*, 28/11/2020, <https://acleddata.com/2020/12/02/regional-overview-middle-east22-28-november-2020/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 19-25 July 2020*, 25/07/2020, <https://acleddata.com/2020/07/29/regional-overview-middle-east19-25-july-2020/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 20-26 September 2020*, 26/09/2020, <https://acleddata.com/2020/10/01/regional-overview-middle-east20-26-september-2020/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 29 November – 5 December 2020*, 05/12/2020, <https://acleddata.com/2020/12/09/regional-overview-middle-east29-november-5-december-2020/> [geraadpleegd op 05/12/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 15 December 2019 – 5 January 2020*, 05/01/2020, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2022532/ACLED+Regional+Overview+%E2%80%93+Middle+East+%2815+December+2019+-+4+January+2020%29.pdf> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East – 19 March 2019*, 19/03/2019, <https://acleddata.com/2019/03/19/regional-overview-middle-east-19-march-2019/> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East – 26 March 2019*, 26/03/2019, <https://acleddata.com/2019/03/26/regional-overview-middle-east-26-march-2019/> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Asharq al-Awsat, *Three Hamas Members Shot Dead at Palestinian Camp in Lebanon*, 12/12/2021, <https://english.aawsat.com/home/article/3355486/three-hamas-members-shot-dead-palestinian-camp-lebanon> [geraadpleegd op 17/01/2022]

Asharq al-Awsat (Astih A.), *Lebanon: Ain el-Hilweh's Wanted Men Escape Amid Security Forces' Preoccupation With Protests*, 08/11/2019, <https://english.aawsat.com/home/article/1982086/lebanon-ain-el-hilweh%E2%80%99s-wanted-men-escape-amid-security-forces-preoccupation> [geraadpleegd op 10/12/2020]

Asharq al-Awsat (Astih P.), *'Ain el-Hilweh'...Time bomb threatening Lebanon*, 06/03/2017, <http://www.islamedianalysis.info/ain-el-hilweh-time-bomb-threatening-lebanon/?cn-reloaded=1> [geraadpleegd op 06/03/2017]

Asharq al-Awsat (Rida N.), *Exclusive - Fugitives from Palestinian Refugee Camp in Lebanon Fail to Form Extremist Brigade in Syria*, 18/03/2019, <https://english.aawsat.com/home/article/1639361/exclusive-fugitives-palestinian-refugee-camp-lebanon-fail-form-extremist> [geraadpleegd op 10/12/2020]

Asharq al-Awsat, *Asharq Al-Awsat in Baalbek-Hermel: Lack of State Control Fortifies 'Local Self-Rule'*, 29/09/2018, <https://aawsat.com/english/home/article/1410546/asharq-al-awsat-baalbek-hermel-lack-state-control-fortifies-local-self-rule> [geraadpleegd op 24/04/2019]

Asharq al-Awsat, *Exclusive - Lebanon: Most Wanted Persons Enjoy Protection in Baalbek-Hermel*, 03/10/2018, <https://english.aawsat.com/home/article/1414941/exclusive-lebanon-most-wanted-persons-enjoy-protection-baalbek-hermel> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Asharq al-Awsat, *Lebanon: Ain el-Hilweh's Wanted Men Escape Amid Security Forces' Preoccupation With Protests*, 08/11/2019, <https://english.aawsat.com/home/article/1982086/lebanon-ain-el-hilweh%E2%80%99s-wanted-men-escape-amid-security-forces-preoccupation> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Asharq Al-Awsat, *Lebanon: Beqaa Witnesses Wave of Kidnappings Amid Failure to Control Security*, 22/09/2019, <https://aawsat.com/english/home/article/1913576/lebanon-beqaa-witnesses-wave-kidnappings-amid-failure-control-security> [geraadpleegd op 28/02/2020]

Asharq al-Awsat, *Lebanon: Hezbollah Gives Confidence to Government, After Tailoring It to Its Own Terms*, 17/02/2019, <https://english.aawsat.com/home/article/1595191/lebanon-hezbollah-gives-confidence-government-after-tailoring-it-its-own-terms> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Asharq al-Awsat, *Lebanon's eastern borders free of ISIS...army deployed in the area*, 30/08/2017, <https://eng-archive.aawsat.com/caroline-akoum/news-middle-east/lebanons-eastern-borders-free-isis-army-deployed-area> [geraadpleegd op 13/11/2017]

Asharq al-Awsat, *Machnoug describes resistance brigades as occupation brigades*, 20/08/2016, <http://www.trackpersia.com/machnoug-describes-resistance-brigades-as-occupation-brigades/> [geraadpleegd op 27/02/2017]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *GLOBAL RISK ANALYSIS*, 10/2021, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/20211026_acaps_global_risk_analysis_october_2021.pdf [geraadpleegd op 14/12/2021]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *Analysis of humanitarian needs in greater Beirut*, 25/08/2020, <https://www.acaps.org/special-report/lebanon-analysis-humanitarian-needs-greater-beirut> [geraadpleegd op 09/09/2020]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *Analysis of vulnerabilities and affected areas in Greater Beirut*, 22/09/2020, <https://www.acaps.org/special-report/lebanon-vulnerable-and-affected-areas-greater-beirut> [geraadpleegd op 22/09/2020]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *Lebanon – crisis analysis*, s.d., <https://www.acaps.org/countries> [geraadpleegd op 25/03/2020]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *Lebanon: Vulnerable and affected areas in greater Beirut*, 22/09/2020, <https://www.acaps.org/special-report/lebanon-vulnerable-and-affected-areas-greater-beirut> [geraadpleegd op 11/01/2021]

- Assessment Capacities Project (ACAPS), *Lebanon: Vulnerable and affected areas in greater Beirut*, 25/08/2020, <https://www.acaps.org/special-report/lebanon-analysis-humanitarian-needs-greater-beirut> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Associated Press (AP), *Violence escalates in Beirut as protesters clash with police*, 19/01/2020, <https://apnews.com/article/beirut-financial-markets-ap-top-news-riots-international-news-c4fe889e9588c83604a8f8defba6c7c0> [geraadpleegd op 12/02/2020]
- BBC News (Sinjab L.), *Lebanese Sunnis 'paying the price' for extremism of IS*, 14/10/2016, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-37606276> [geraadpleegd op 27/02/2017]
- Brookings (Byman D.L.), *Another war in Lebanon?*, 07/09/2018, <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2018/09/07/another-war-in-lebanon/> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Brookings (Feltman J.), *What to expect from a new Lebanese government: 'Anti-corruption' as witch hunt*, 25/01/2020, <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2020/01/25/what-to-expect-from-a-new-lebanese-government-anti-corruption-as-witch-hunt/> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Calabrese E. C., *Militer au Hezbollah. Ethnographie d'un engagement dans la banlieue sud de Beyrouth*, Paris : Editions Karthala 2016, 280 p. [geraadpleegd op 08/12/2017]
- Carnegie Middle East Centre (Young M.), *An investigation in Lebanon has led to armed clashes reminiscent of the civil war*, 15/10/2021, <https://carnegie-mec.org/diwan/85573> [geraadpleegd op 10/01/2022]
- Carnegie Middle East Centre (Hage Ali M.), *A Jihadi Resurrection?*, 07/12/2021, <https://carnegie-mec.org/diwan/85930> [geraadpleegd op 10/01/2022]
- Carnegie Endowment for International Peace (Abou Zeid M.), *Lebanon's inevitable entanglement in regional conflict*, 08/08/2014, <http://carnegie-mec.org/2014/08/08/lebanon-s-inevitable-entanglement-in-regional-conflict> [geraadpleegd op 24/09/2014]
- Carnegie Endowment for International Peace (Alami M.), *Lebanon's Free fall*, 19/12/2019, <https://carnegieendowment.org/sada/80657> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Carnegie Endowment for International Peace (Al-Masri A.), *Hezbollah re-ascendant in Lebanon*, 17/08/2017, <http://carnegieendowment.org/sada/72856> [geraadpleegd op 13/11/2017]
- Carnegie Endowment for International Peace (Henley A.D.M.), *Religious authority and sectarianism in Lebanon*, 16/12/2016, <http://carnegieendowment.org/2016/12/16/religious-authority-and-sectarianism-in-lebanon-pub-66487> [geraadpleegd op 27/02/2017]
- Carnegie Endowment for International Peace (Moussa N.), *Loyalties and group formation in the Lebanese officer corps*, 03/02/2016, <http://carnegieendowment.org/2016/02/03/loyalties-and-group-formation-in-lebanese-officer-corps-pub-62560> [geraadpleegd op 30/06/2016]
- Carnegie Endowment for International Peace (Shabb B.), *Is a war between Hezbollah and Israel likely in the coming year?*, 21/09/2017, <http://carnegie-mec.org/diwan/73150> [geraadpleegd op 13/11/2017]
- Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), *Negotiating Jihad in Ain al-Hilweh*, 25/05/2016, <http://carnegieendowment.org/sada/?fa=63670> [geraadpleegd op 30/06/2016]
- Carnegie Endowment for International Peace (Yahya M.), *After the Lebanon Protests: Between the Party of God and Party of the People*, 01/11/2019, <https://carnegie-mec.org/2019/11/01/after-lebanon-protests-between-party-of-god-and-party-of-people-pub-80255> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Carnegie Endowment for International Peace (Young M.), *Hezbollah Has Trapped Itself*, 28/11/2019, <https://carnegie-mec.org/diwan/80449> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Carnegie Middle East Centre (Amhaz S.), *The Advantages of Intimidation*, 16/09/2020, <https://carnegie-mec.org/diwan/82645> [geraadpleegd op 07/12/2020]
- Carnegie Middle East Center (Young M.), *Lebanon ≠ Hezbollah*, 08/05/2018, <http://carnegie-mec.org/diwan/76280> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Carnegie Middle East Center for International Peace (Salem P.), *Lebanon: Avenues for Reform after the Devastation*, in: *The Carnegie Middle East Center Arab Reform Bulletin*, 09/2006, Volume 4, Issue 7, <http://carnegieendowment.org/2008/08/18/avenues-for-reform-after-lebanon-s-devastation/ffyy> [geraadpleegd op 13/10/2013]
- Carnegie Middle East Center, *The sociopolitical undercurrent of Lebanon's Salafi militancy*, 27/03/2018, <https://carnegie-mec.org/2018/03/27/sociopolitical-undercurrent-of-lebanon-s-salafi-militancy-pub-75744> [geraadpleegd op 01/06/2018]

- Center for Operational Analysis and Research (COAR), *Conflict analysis Lebanon*, 11/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Conflict-Analysis-Lebanon-National-Level.pdf> [geraadpleegd op 01/02/2022]
- Center for Operational Analysis and Research (COAR), *Conflict Analysis – Tripoli*, 14/01/2022, <https://coar-global.org/2022/01/14/conflict-analysis-tripoli/> [geraadpleegd op 08/02/2022]
- Center for Disaster Philanthropy, *Beirut explosion*, 10/09/2020, <https://disasterphilanthropy.org/disaster/beirut-explosion/> [geraadpleegd op 10/09/2020]
- Center for Strategic and International Studies (CSIS) (Hall N.), *The Importance of Marginalized Communities in Lebanon*, 12/2020, https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/201214_Hall_Marginalized_Communities_Lebanon.pdf [geraadpleegd op 05/01/2020];
- Center for Strategic and International Studies (CSIS) (Nerguizian A.), *The Lebanese armed forces, Hezbollah, and military legitimacy*, 04/10/2017, <https://www.csis.org/analysis/lebanese-armed-forces-hezbollah-and-military-legitimacy> [geraadpleegd op 13/11/2017]
- Chatham House (Khatib L.), *How Hezbollah holds sway over the Lebanese state*, 06/2021, <https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/2021-06/2021-06-30-how-hezbollah-holds-sway-over-the-lebanese-state-khatib.pdf> [geraadpleegd op 08/02/2022]
- Chr. Michielsen Institute (CMI) (Knudsen A.J.), *Decade of Despair: The Contested Rebuilding of the Nahr al-Bared Refugee Camp, Lebanon, 2007–2017*, 2018, <https://www.cmi.no/publications/6707-decade-of-despair> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Between radicalization and mediation processes: a political mapping of Palestinian refugee camps in Lebanon*, 10/2015 <https://civilsociety-centre.org/paper/between-radicalization-and-mediation-processes-political-mapping-palestinian-refugee-camps> [geraadpleegd op 30/06/2016]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Collective action digest – 4 February 2020*, 04/02/2020 <https://civilsociety-centre.org/digest/collective-action-digest-4-february-2020> [geraadpleegd op 13/02/2020]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), s.d., https://civilsociety-centre.org/cap/collective_action [geraadpleegd op 24/01/2022]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Conflict analysis bulletin, issue 10, February 2018 – an overview of the year 2017, focusing on shooting incidents*, 02/2018, <http://civilsociety-centre.org/article/conflict-analysis-bulletin-issue-10-february-2018-overview-year-2017-focusing-shooting> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Conflict Analysis Bulletin, Issue 14, February 2019, Focus on Conflicts of Socio-Economic Development*, 14/02/2020, <https://civilsociety-centre.org/article/conflict-analysis-bulletin-issue-14-february-2019-focus-conflicts-socio-economic-development> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Conflict Analysis Bulletin, Issue 13, January 2019, Focus on incidents in Palestinian camps in Lebanon*, 13/01/2019, <https://civilsociety-centre.org/article/conflict-analysis-bulletin-issue-13-january-2019-focus-incidents-palestinian-camps-lebanon> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Conflict Incident Report - Four dangerous wanted person killed in Army raids*, 30/11/2018, <https://civilsociety-centre.org/sir/four-dangerous-wanted-person-killed-army-raids> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Geo-located mapping of conflicts in Lebanon*, s.d., <https://civilsociety-centre.org/cap/map> [geraadpleegd op 24/01/2019]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *ISF frees hostages*, 31/01/2018, <https://civilsociety-centre.org/sir/isf-frees-hostages> [geraadpleegd op 18/06/2018]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Kidnapping in Bekaa*, 01/01/2018, <http://civilsociety-centre.org/sir/kidnapping-bekaa> [geraadpleegd op 18/06/2018]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Map of Collective Actions in Lebanon*, geraadpleegde update: [06/01/2021], https://civilsociety-centre.org/cap/collective_action [geraadpleegd op 06/01/2021]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Palestinian Security forces officer assassinated in Miye ou Miye*, 17/03/2018, <https://civilsociety-centre.org/sir/palestinian-security-forces-officer-assassinated-miye-ou-miye> [geraadpleegd op 18/06/2018]
- Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Two killed, one injured in Rashidieh shootouts*, 04/03/2018, <http://civilsociety-centre.org/sir/two-killed-one-injured-rashidieh-shootouts> [geraadpleegd op 18/06/2018]

- Congressional Research Service (CRS), *Lebanon*, 08/11/2021, <https://sgp.fas.org/crs/mideast/IF11617.pdf> [geraadpleegd op 14/12/2021]
- Congressional Research Service (CRS), *Lebanon*, 02/10/2020, <https://fas.org/sgp/crs/mideast/IF11617.pdf> [geraadpleegd op 30/11/2020]
- Congressional Research Service (CRS) (Blanchard C.), *Islam: Sunni and shiites*, 28/01/2009, <https://fas.org/irp/crs/RS21745.pdf> [geraadpleegd op 28/06/2018]
- Congressional Research Service (CRS) (Blanchard C.M.), *Lebanon: Background and U.S. Policy*, 14/02/2014, <http://www.refworld.org/docid/5318595b4.html> [geraadpleegd op 13/03/2014]
- Congressional Research Service (CRS) (Humud C.E.), *Lebanon*, 09/11/2017, <https://fas.org/sgp/crs/mideast/R44759.pdf> [geraadpleegd op 16/11/2017]
- Congressional Research Service (CRS) (Humud C.E.), *Lebanon*, 19/06/2018, <https://fas.org/sgp/crs/mideast/R44759.pdf> [geraadpleegd op 28/06/2018]
- Congressional Research Service (CRS) (Humud C.E.), *Lebanon*, 05/10/2018, <https://fas.org/sgp/crs/mideast/R44759.pdf> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Congressional Research Service (CRS), *Lebanon Forms New Government Amid Economic Crisis, Ongoing Protests*, 31/01/2020, https://www.everycrsreport.com/files/20200131_IN11192_c10ac1e78fb5dfc13d0a9a349b07a0cebb172d8f.pdf [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Council of Europe, *The situation in Lebanon and challenges for regional stability and European security*, 05/01/2017, http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1484040983_the-situation-in-lebanon-and-challenges-for-regional-stability-and-european-security.pdf [geraadpleegd op 27/02/2017]
- Counter Punch (Lamb F.), *Lebanon's outlawing of Palestinian civil rights*, 14/04/2017, <http://www.counterpunch.org/2017/04/14/lebanons-outlawing-of-palestinian-civil-rights/> [geraadpleegd op 08/05/2017]
- Danish Immigration Service, *Stateless Palestinian refugees in Lebanon, ffm-report 25 May to 6 June 2014*, 10/2014, <https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/091D8946-CC06-4659-A864-773FA0D69FFC/0/RapportLibanon8102014pdf.pdf> [geraadpleegd op 05/11/2014]
- Enab Baladi, *Asma al-Assad's Cousin kidnapped In Lebanon*, 17/09/2019, <https://english.enabbaladi.net/archives/2019/09/asma-al-assads-cousin-kidnapped-in-lebanon/> [geraadpleegd op 28/02/2020]
- European Commission High Representative of the European Union For Foreign Affairs and Security Policy, *Joint staff working document Implementation of the European Neighbourhood Policy in Lebanon, Progress in 2012 and recommendations for action*, 20/03/2013, http://eeas.europa.eu/archives/docs/enp/pdf/2013/country-reports/lebanon_en.pdf [geraadpleegd op 27/03/2020]
- European Council on Foreign Relations (ECFR), *Lebanon: containing spillover from Syria*, 09/2012, http://www.ecfr.eu/page/-/ECFR61_LEBANON_BRIEF.pdf [geraadpleegd op 26/10/2012]
- European University Institute (Mouawad J.), *Lebanon's border areas in light of the Syrian war: New actors, old marginalization*, 03/2018, http://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/52564/RSCAS_PR_2018_03.pdf?sequence=1&isAllowed=y [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Explosive Weapons Monitor, *MONTHLY UPDATE FOR JULY 2021*, 07/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ewm-monthly-bulletin-july-2021.pdf> [geraadpleegd op 10/01/2022]
- France 24, *The challenge of rebuilding Lebanon's Nahr al-Bared refugee camp*, 08/02/2019, <https://www.france24.com/en/20190208-revisited-challenge-rebuilding-lebanon-nahr-al-bared-palestinian-refugee-camp-unrwa> [geraadpleegd op 11/01/2021]
- Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), *The Regression of the Salafis of Lebanon in Post-2011 Period Abbas*, https://www.researchgate.net/publication/347522007_The_Regression_of_the_Salafis_of_Lebanon_in_Post-2011_Period [geraadpleegd op 05/01/2020]
- Groupe URD (Grünwald F.), *Evaluation en temps réel de la réponse à l'explosion dans le port de Beyrouth du 4 août 2020*, 22/08/2020, <https://reliefweb.int/report/lebanon/rapport-d-valuation-valuation-en-temps-r-el-de-la-r-ponse-lexplosion-dans-le-port-de> [geraadpleegd op 10/09/2020]

Haut-Commissariat des Nations Unies aux droits de l'homme (HCDH - OHCHR), *Press briefing note on Lebanon*, 21/01/2020, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25483&LangID=E> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Tripoli Detainees Allege Torture, Forced Disappearance*, 30/03/2021, <https://www.hrw.org/news/2021/03/30/lebanon-tripoli-detainees-allege-torture-forced-disappearance> [geraadpleegd op 10/01/2021]

Human Rights Watch (HRW), *World report Lebanon 2022*, 13/01/2022, <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 24/01/2022]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Lethal force used against protesters*, 26/08/2020, <https://www.hrw.org/news/2020/08/26/lebanon-lethal-force-used-against-protesters> [geraadpleegd op 02/12/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: One protester dead in Tripoli*, 29/04/2020, <https://www.hrw.org/news/2020/04/29/lebanon-one-protester-dead-tripoli> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Human Rights Watch (HRW), *"Our Homes Are Not for Strangers" Mass Evictions of Syrian Refugees by Lebanese Municipalities*, 20/04/2018, <https://www.hrw.org/report/2018/04/20/our-homes-are-not-strangers/mass-evictions-syrian-refugees-lebanese-municipalities> [geraadpleegd op 01/06/2018]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon : Police Violence Against Protesters*, 17/01/2020, <https://www.hrw.org/news/2020/01/17/lebanon-police-violence-against-protesters> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Excessive Force Against Protesters*, 20/12/2019, <https://www.hrw.org/news/2019/12/20/lebanon-excessive-force-against-protesters> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Syrian Refugee Shelters Demolished*, 05/07/2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/05/lebanon-syrian-refugee-shelters-demolished> [geraadpleegd op 28/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Tit-for-tat border kidnappings*, 02/05/2013, <https://www.hrw.org/news/2013/05/02/lebanon-tit-tat-border-kidnappings> [geraadpleegd op 01/06/2018]

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2019 - Events of 2018. Country Summary – Lebanon*, 17/01/2020, <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020 - Events of 2019. Country Summary – Lebanon*, 14/01/2020, <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Illini Journal of International Security (Weiss C.), *The Bilal Badr Group: Ain el Hilwe's Recurring Threat*, 06/09/2017, <http://publish.illinois.edu/illinijournalofinternationalsecurity/blog/blogs-spring-2017/the-bilal-badr-group-ain-el-hilwes-recurring-threat/> [geraadpleegd op 08/03/2017]

Institute for Economics and Peace (IEP), *GLOBAL TERRORISM INDEX 2020 MEASURING THE IMPACT OF TERRORISM*, s.d., <https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2020/11/GTI-2020-web-1.pdf> [geraadpleegd op 03/02/2022]

Institute for the Study of War (ISW) (Cafarella J.), *Syrian jihadists signal intent for Lebanon*, 05/03/2015, http://www.understandingwar.org/sites/default/files/Syrian_Backgrounder_approved_0.pdf [geraadpleegd op 08/05/2015]

Institute for the Study of War (ISW) (Fullton W.), *Iranian strategy in Syria*, 05/2013, <http://www.understandingwar.org/report/iranian-strategy-syria> [geraadpleegd op 04/10/2013]

Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Fear stalks Beirut Shia suburbs*, 26/03/2014, <https://www.thenewhumanitarian.org/feature/2014/03/26/fear-stalks-beirut-s-shia-suburbs> [geraadpleegd op 07/04/2014]

Inter-agency Information Sharing Portal, *Syria regional Refugee response*, laatste update: 18/11/2020, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria?id=122>. [geraadpleegd op 26/11/2020]

International Business Times (Massi A.), *Christian, Sunni and Shia: Meet Hezbollah's Non-denominational military branch defending Lebanon, fighting in Syria*, 04/11/2015, <https://www.ibtimes.com/christian-sunni-shia-meet-hezbollahs-non-denominational-military-branch-defending-2169257> [geraadpleegd op 27/02/2017]

International Crisis Group (ICG), *Managing Lebanon's compounding crises*, 28/10/2021, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon/228-managing-lebanons-compounding-crises> [geraadpleegd op 10/01/2022]

International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch Digest Lebanon*, 14/10/2021, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon/crisiswatch-digest-lebanon> [geraadpleegd op 10/01/2022]

International Crisis Group (ICG), *Crisiwatch Lebanon*, 12/2021, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch> [geraadpleegd op 24/01/2022]

International Crisis Group (ICG), *Riots in Lebanon's Tripoli are Harbingers of Collapse*, 02/02/2021, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/riots-lebanons-tripoli-are-harbingers-collapse> [geraadpleegd op 10/01/2022]

International Crisis Group (ICG), *Violence threatens fraying Rule of Law in Lebanon*, 18/10/2021, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon/violence-threatens-fraying-rule-law-lebanon> [geraadpleegd op 17/01/2022]

International Crisis Group (ICG), *Pulling Lebanon out of the pit*, 08/06/2020, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/214-pulling-lebanon-out-pit> [geraadpleegd op 30/11/2020]

International Crisis Group (ICG), *Avoiding further polarization in Lebanon*, 10/11/2020, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/b81-avoiding-further-polarisation-lebanon> [geraadpleegd op 30/11/2020]

International Crisis Group (ICG) (Wimmen H), *Lebanon's Revolt*, 21/10/2019, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/lebanons-revolt> [geraadpleegd op 05/02/2020]

International Crisis Group (ICG) (Wimmen H), *Pulling Lebanon Back from the Precipice*, 22/01/2020, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/pulling-lebanon-back-precipice> [geraadpleegd op 05/02/2020]

International Crisis Group (ICG) (Wimmen H.), *Hezbollah and Israel: Deterrence at the Edge of Destruction*, 09/10/2019, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/israelpalestine/hezbollah-and-israel-deterrence-edge-destruction> [geraadpleegd op 05/02/2020]

International Crisis Group (ICG), *A Huthi missile, a Saudi purge and a Lebanese resignation shake the Middle East*, 10/11/2017, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/huthi-missile-saudi-purge-and-lebanese-resignation-shake-middle-east> [geraadpleegd op 10/11/2017]

International Crisis Group (ICG), *A precarious balancing act: Lebanon and the Syrian conflict*, 22/11/2012, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/precarious-balancing-act-lebanon-and-syrian-conflict-0> [geraadpleegd op 04/10/2013]

International Crisis Group (ICG), *CrisisWatch N°122*, 01/10/2013, <https://reliefweb.int/report/world/crisiswatch-n%C2%B0122-01-october-2013-0> [geraadpleegd op 06/10/2014]

International Crisis Group (ICG), *Hizbollah's Syria conundrum*, 14/03/2017, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/175-hizbollah-s-syria-conundrum> [geraadpleegd op 14/03/2017]

International Crisis Group (ICG), *Hizbollah's weapons turn inward*, in: *Middle East Briefing n°23*, 15/05/2008, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/lebanon-hizbollah-s-weapons-turn-inward> [geraadpleegd op 11/10/2013]

International Crisis Group (ICG), *In Lebanon's elections, more of the same is mostly good news*, 09/05/2018, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/lebanons-elections-more-same-mostly-good-news> [geraadpleegd op 01/06/2018]

International Crisis Group (ICG), *Lebanon's Hizbollah turns eastward to Syria*, 27/05/2014, <https://www.files.ethz.ch/isn/180517/153-lebanon-s-hizbollah-turns-eastward-to-syria.pdf> [geraadpleegd op 06/10/2014]

International Crisis Group (ICG), *Lebanon's self-defeating survival strategies*, 20/07/2015, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/lebanon-s-self-defeating-survival-strategies> [geraadpleegd op 07/12/2015]

International Crisis Group (ICG), *Middle East & North Africa, Lebanon December 2019*, s.d. , <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/crisiswatch-january-2020-alerts-and-december-2019-trends> [geraadpleegd op 12/02/2020]

International Crisis Group (ICG), *Nurturing instability: Lebanon's Palestinian Refugee Camps*, in: *Crisis Group Middle East Report*, N° 84, 19/02/2009, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/nurturing-instability-lebanon-s-palestinian-refugee-camps> [geraadpleegd op 12/05/2017]

International Rescue Committee (IRC), *Emergency watchlist*, 2022, <https://www.rescue.org/sites/default/files/document/6423/ircwatchlist2022reportfinal.pdf> [geraadpleegd op 10/01/2022]

Insecurity Insight, *Lebanon Flash Analysis and Prediction*, 15/01/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Lebanon-Flash-Analysis-and-Prediction.pdf> [geraadpleegd op 17/01/2022]

Jane's 360, *Global attack index 2014*, s.d., http://www.janes360.com/images/assets/096/48096/JTIC_Global_Attack_Index_2014.pdf [geraadpleegd op 01/06/2018]

Jane's 360, *Global attack index 2015*, s.d., www.janes.com/images/assets/096/48096/JTIC_Global_Attack_Index_2015.pdf [geraadpleegd op 01/06/2018]

Jane's 360, *JTIC 2017 World Attack Index*, 19/02/2018, <http://www.janes.com/article/77899/jtic-2017-world-attack-index> [geraadpleegd op 18/06/2018]

Jane's Terrorism & Insurgency Centre, *2019 Global Attack Index*, s.d., <https://cdn.ihsmarkit.com/ADS/456542619/Attacks-by-MiddleEast.html> [geraadpleegd op 28/02/2020]

Jane's Terrorism & Insurgency Centre, *Jane's Terrorism & Insurgency Centre*, s.d., <https://ihsmarkit.com/products/janes-terrorism-insurgency-intelligence-centre.html> [geraadpleegd op 28/02/2020]

Jane's Terrorism and Insurgency Centre, *Global Attack Index*, 28/04/2017, <https://www.youtube.com/watch?v=9EJw5D8arco> [geraadpleegd op 12/05/2017]

Konrad Adenauer Stiftung (KAS) (Bauer M.), *Zwei Jahre Revolution: viel Krise, wenig Hoffnung*, 18/10/2021, <https://www.kas.de/de/laenderberichte/detail/-/content/libanon-zwei-jahre-revolution-viel-krise-wenig-hoffnung>

Konrad Adenauer Stiftung (KAS) (Toubia K.), *Government Formation in Lebanon – Key Aspects of Internal Obstacles*, 31/01/2019, https://www.kas.de/c/document_library/get_file?uuid=32b07633-5a48-2774-9662-95cf48df17f8&groupId=284382 [geraadpleegd op 11/01/2021]

L'Orient Du Jour, *Geagea calls for official version of events surrounding Burj al-Shemali explosion*, 12/12/2021, <https://today.lorientlejour.com/article/1284460/geagea-calls-for-official-version-of-events-surrounding-burj-al-shemali-explosion.html> [geraadpleegd op 09/02/2022]

Landinfo (Norwegian Country of Origin Information Centre), *Libanon: Sikkerhetsrelaterte forhold ved utgangen av 2016*, 19/12/2016, <http://landinfo.no/id/3405.0>, [geraadpleegd op 27/02/2017]

Landinfo (Norwegian Country of Origin Information Centre), *The Lebanese resistance brigades – Saraya al-Muqawama al-Lubnaniya*, 20/05/2016, www.landinfo.no/asset/3357/1/3357_1.pdf [geraadpleegd op 27/02/2017]

Landmine and Cluster Monitor, *Casualties Overview*, 29/01/2015, <http://www.the-monitor.org/en-gb/reports/2017/lebanon/casualties.aspx> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Landmine and Cluster Monitor, *Casualties*, 19/11/2018, <http://www.the-monitor.org/en-gb/reports/2019/lebanon/casualties.aspx> [geraadpleegd op 11/01/2021]

LBC Group, *Heavy clashes in Ain el Helweh camp following killing*, 02/08/2019, <https://www.lbcgroup.tv/news/d/lebanon-news/460459/heavy-clashes-in-ain-el-helweh-camp-following-kill/en> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Lebanese army, *Lebanese army: hostages freed in Brital, one kidnapper arrested, another killed*, 14/06/2020, <http://nna-leb.gov.lb/en/show-news/116602/nna-leb.gov.lb/en> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Medical Aid for Palestinians (MAP), *Nine Palestinians killed, more than 100 injured in Lebanon's largest refugee camp*, 21/04/2017, <https://www.map.org.uk/news/archive/post/641-nine-palestinians-killed-more-than-100-injured-in-lebanon-s-largest-refugee-camp> [geraadpleegd op 08/05/2017]

Middle East Eye, *Hezbollah sends Israel 'message for calm' say sources*, 29/01/2015, <http://www.middleeasteye.net/news/hezbollah-sends-israel-message-calm-sources-1519750638> [geraadpleegd op 08/05/2015]

Middle East Eye, *Hezbollah sends Israel 'message for calm,' say sources*, 29/01/2015, <https://www.middleeasteye.net/news/hezbollah-sends-israel-message-calm-say-sources> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Middle East Eye, *Lebanon announces long-awaited formation of new government*, 31/01/2019, <https://www.middleeasteye.net/news/lebanon-announces-long-awaited-formation-new-government> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Middle East Eye, *Lebanon army identifies Tripoli suicide bombers*, 11/01/2015, <http://www.middleeasteye.net/news/lebanon-army-identifies-tripoli-suicide-bombers-1753686537> [geraadpleegd op 08/05/2015]

Middle East Eye, *Second Lebanese protester dies after succumbing to wounds*, 18/02/2020, <https://www.middleeasteye.net/news/second-lebanese-protester-dies-after-succumbing-wounds> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Middle East Eye, *The struggle to keep the peace in Lebanon's largest Palestinian refugee camp*, 01/03/2016, <http://www.middleeasteye.net/news/struggle-keep-peace-lebanons-largest-palestinian-refugee-camp-272213607> [geraadpleegd op 27/02/2017]

Middle East Eye, *Tripoli protests turn anger on local political elites, sparking violence*, 15/12/2019, <https://www.middleeasteye.net/news/tripoli-turns-uprising-focus-local-political-elites-faces-violence> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Middle East Institute (Blanford N.), *Hezbollah's evolution: from Lebanese militia to regional player*, 11/2017, <http://www.mei.edu/content/hezbollah-s-evolution-lebanese-militia-regional-player> [geraadpleegd op 04/12/2017]

Middle East Monitor (MEMO), *Hezbollah fighter killed by Israel strike in Syria*, 22/07/2020, <https://www.middleeastmonitor.com/20200722-hezbollah-fighter-killed-by-israel-strike-in-syria/> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Middle East Research and Information Project (MERIP) (Milligan M.), *Tripoli's troubles to come*, 13/08/2012, www.merip.org/mero/mero081312 [geraadpleegd op 26/10/2012]

Naharnet, *Several Hurt as Clash Linked to USJ Elections Renews*, 02/12/2020, <http://www.naharnet.com/stories/en/277277> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Naharnet, *Bekaa Roads Blocked over Risha Kidnap as Aoun Says 'All Security Forces Mobilized'*, 20/01/2017, <http://www.naharnet.com/stories/224096-bekaa-roads-blocked-over-risha-kidnap-as-aoun-says-all-security-forces-mobilized/print> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Naharnet, *Security Measure Upped at Protest sites after violence*, 18/12/2019, <http://www.naharnet.com/stories/en/267355> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Naharnet, *Bekaa roads blocked over Risha kidnap as Aoun says 'all security forces mobilized'*, 20/01/2017, <http://www.naharnet.com/stories/224096-bekaa-roads-blocked-over-risha-kidnap-as-aoun-says-all-security-forces-mobilized> [geraadpleegd op 27/02/2017]

Naharnet, *Hizbollah turns Beirut's Southern Suburbs into Fortress*, 21/08/2013, <http://www.naharnet.com/stories/en/94875> [geraadpleegd op 23/8/2013]

Naharnet, *One wounded as Bourj al-Barajneh dispute escalates into gunfire*, 08/05/2017, <http://www.naharnet.com/stories/en/229731-one-wounded-as-bourj-al-barajneh-dispute-escalates-into-gunfire> [geraadpleegd op 08/05/2017]

Naharnet, *Report: Arm apt to 'liberate' Lebanon's outskirts from militants*, 01/05/2017, <http://www.naharnet.com/stories/en/229308> [geraadpleegd op 01/05/2017]

Naharnet, *Roads blocked after Lebanese man killed in al-Beddawi camp gunfight*, 30/04/2017, <http://www.naharnet.com/stories/en/229264> [geraadpleegd op 12/05/2017]

Naharnet, *Security Measures Upped at Protest Sites after Violence*, 18/12/2019, <http://www.naharnet.com/stories/en/267355-security-measures-upped-at-protest-sites-after-violence> [geraadpleegd op 12/02/2020]

Naharnet, *Army Arrests Ain el-Hilweh Terror Fugitive*, 26/10/2017, <http://www.naharnet.com/stories/en/237326> [geraadpleegd op 25/04/2019]

Naharnet, *Gunmen Kidnap Mayor of Neighborhood in Hermel*, 19/08/2020, <http://www.naharnet.com/stories/en/274278> [geraadpleegd op 07/12/2020]

- Naharnet, *Top Ain el-Hiwleh extremist in Army's custody*, 18/09/2018, <http://www.naharnet.com/stories/en/250809> [geraadpleegd op 17/01/2019]
- Now Media (Blanford N.), *ISIS on the move in Lebanon*, 04/05/2016, <http://now.mmedia.me/lb/en/reportsfeatures/566947-isis-on-the-move-in-lebanon> [geraadpleegd op 07/07/2016]
- Now Media (Blanford N.), *Israel and Hezbollah's deterrence doctrine*, 22/04/2016, <http://now.mmedia.me/lb/en/reportsfeatures/566909-israel-and-hezbollahs-deterrence-doctrine> [geraadpleegd op 04/07/2016]
- Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon Country Security Report*, 21/01/2022, <https://www.osac.gov/Country/Lebanon/Content/Detail/Report/c4d55c2f-f1b7-4763-8317-1c202b33199d> [geraadpleegd op 01/02/2022]
- Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon 2020 Crime & Safety Report*, 05/07/2020, <https://www.osac.gov/Country/Lebanon/Content/Detail/Report/141498f2-e1f5-4bc7-bbe2-18a0a8be6e35> [geraadpleegd op 10/12/2020]
- Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon 2016 Crime and Safety report*, 14/03/2016, <https://www.osac.gov/Content/Report/8dca5a92-4716-4092-8459-15f4adcae242> [geraadpleegd op 30/06/2016]
- Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon 2018 Crime & safety report*, 27/03/2018, <https://www.osac.gov/Content/Report/dc4e1a68-5c13-4ebe-a018-15f4ae5c63a2> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon 2019 Crime & Safety Report*, 25/04/2019, <https://www.osac.gov/Country/Lebanon/Content/Detail/Report/9462fd65-cc4c-41d0-a4d2-15f4aec93c59> [geraadpleegd op 13/02/2020]
- Palestinian Human Rights Organization (PHRO), *Camp in fear, camp in want, Human security assessment for Nahr El-Bared Camp*, 2011, http://www.palhumanrights.org/rep/ENG/Camp%20in%20Fear-Camp%20in%20Want_Final-A4.pdf [geraadpleegd op 18/11/2015]
- Protection in Danger, *Monthly News Brief*, 12/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/December-2021-Protection-in-Danger-Monthly-News-Brief.pdf> [geraadpleegd op 01/02/2022]
- Protection in Danger, *Monthly News Brief*, 09/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/September-2021-Protection-in-Danger-Monthly-News-Brief.pdf> [geraadpleegd op 01/02/2022]
- Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Lebanon Accuses Israel Of 'Aggression' After Two Drones Hit Hizballah Stronghold In Beirut*, 25/08/2019, <https://www.rferl.org/a/israel-syria-strike-killer-drone-attack-/30127776.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Reporters Sans Frontières (RSF), *Lebanese journalist found shot dead in car*, 04/02/2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2044876.html> [geraadpleegd op 17/01/2022]
- Reuters, *Israel strikes Hezbollah posts in Lebanon after shots fired at troops, military says*, 25/08/2020, <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-israel-shells-idUSKBN25L2SX> [geraadpleegd op 30/11/2020]
- Reuters, *Lebanese army faces jihadist threat on Syrian border*, 28/08/2016, <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-lebanon-idUSKCN11Y1VN> [geraadpleegd op 04/03/2017]
- Reuters, *Lebanese security forces, protesters clash for second night*, 19/01/2020, <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-crisis-protests/more-than-300-people-wounded-in-beirut-protest-clashes-rescuers-idUSKBN1ZI0DS> [geraadpleegd op 12/02/2020]
- Reuters, *Lebanon forms government with backing of Hezbollah and allies*, 21/01/2020, <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-government/lebanon-forms-government-with-backing-of-hezbollah-and-allies-idUSKBN1ZK1EJ> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Reuters, *Two wounded in Lebanon's Tripoli after bomb blast in residential building: sources*, 23/02/2020, <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-tripoli-blast/two-wounded-in-lebanons-tripoli-after-bomb-blast-in-residential-building-sources-idUSKCN20H0KM> [geraadpleegd op 24/02/2020]
- Salloukh B.F., *The Syrian war: spillover effects on Lebanon*, 03/2017, https://www.researchgate.net/publication/314239901_The_Syrian_War_Spillover_Effects_on_Lebanon [geraadpleegd op 25/03/2017]
- Shia Watch (Schei I., Slim M.), *The LAF: Lebanon's hope...by default*, 11/2015, [http://www.shiawatch.com/public/uploads/files/LAF_Lebanon\[ShiaWatch40\].pdf](http://www.shiawatch.com/public/uploads/files/LAF_Lebanon[ShiaWatch40].pdf) [geraadpleegd op 18/11/2015]

The 961 (Haddad N.), *Hezbollah Bully And Kick Out Lebanese Farmers In Saida For Being Druze*, 06/08/2021, <https://www.the961.com/hezbollah-kick-out-lebanese-druze-farmers-saida-video/> [geraadpleegd op 08/02/2022]

The 961 (Yassine H.), *Lebanese Army Intelligence Rescued Over 20 Hostages From Armed Gang*, 15/06/2020, <https://www.the961.com/army-rescued-hostages-from-armed-gang/> [geraadpleegd op 07/12/2020]

The Arab Weekly (Blanford N.), *Hezbollah, Israel brace for all-out conflict*, 03/05/2017, <http://www.theArabweekly.com/Levant/7977/Hezbollah%2C-Israel-brace-for-all-out-conflict> [geraadpleegd op 03/05/2017]

The Arab Weekly (Blanford N.), *The rules shift in Iran, Hezbollah and Israel's great game*, 18/02/2018, <https://theArabweekly.com/rules-shift-iran-hezbollah-and-israels-great-game> [geraadpleegd op 01/06/2018]

The Christian Science Monitor (Blanford N.), *Free passage for ISIS: Was Hezbollah-backed deal a jab at Lebanese army*, 06/09/2017, <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2017/0906/Free-passage-for-ISIS-Was-Hezbollah-backed-deal-a-jab-at-Lebanese-Army> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Christian Science Monitor (Blanford N.), *In tense south Lebanon, UN force proves it helps to just talk*, 22/03/2018, <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2018/0322/In-tense-south-Lebanon-UN-force-proves-it-helps-to-just-talk> [geraadpleegd op 01/06/2018]

The Christian Science Monitor (Blanford N.), *Why power-broker Hezbollah is still rocked by Beirut blast*, 24/08/2020, <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2020/0824/Why-power-broker-Hezbollah-is-still-rocked-by-Beirut-blast> [geraadpleegd op 10/12/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Alleged Fakhoury aide gunned down in south Lebanon*, 22/03/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Mar-22/503147-alleged-fakhoury-aide-gunned-down-in-south-lebanon.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *ISF arrests Daesh terrorist planning attack in Beirut*, 26/08/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Aug-26/510813-isf-arrests-daesh-terrorist-planning-attack-in-beirut.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Protesters march in Sidon, oppose conflicting demands between groups*, 05/06/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Jun-05/507016-protesters-march-in-sidon-oppose-conflicting-demands-between-groups.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari), *UNIFIL urges Lebanon, Israel to reduce tensions on Blue Line*, 18/04/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Apr-18/504572-unifil-urges-lebanon-israel-to-reduce-tension-on-blue-line.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]

The Daily Star (TDS) (Al-Fakih R.), *Tit-for-tat kidnappings sweep Bekaa Valley*, 03/08/2013, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2013/Aug-03/226149-tit-for-tat-kidnappings-sweep-bekaa-valley.ashx#axzz30MOCMH3u> [geraadpleegd op 24/04/2014]

The Daily Star (TDS) (Blanford N.), *Hezbollah to sustain calculated retaliation against Israel*, 30/01/2015, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2015/Jan-30/285806-hezbollah-to-sustain-calculated-retaliation-against-israel.ashx> [geraadpleegd op 08/05/2015]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh chaos as Badr bodyguard kills Palestinian man*, 20/11/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Nov-20/427110-ain-al-hilweh-chaos-as-badr-bodyguard-kills-palestinian-man.ashx> [geraadpleegd op 26/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh clashes linked to army offensive: Ibrahim*, 05/09/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Sep-05/418191-ain-al-hilweh-clashes-linked-to-army-offensive-ibrahim.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh eases toward normalcy, schools open*, 25/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-25/464365-ain-al-hilweh-eases-toward-normalcy-schools-open.ashx> [geraadpleegd op 21/01/2019]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh family buries son after two weeks of protest*, 01/10/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Oct-01/464970-ain-al-hilweh-family-buries-son-after-two-weeks-of-protest.ashx> [geraadpleegd op 21/01/2019]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh fighting ebbs as Badr flees stronghold*, 11/04/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Apr-11/401455-ain-al-hilweh-fighting-ebbs-as-badr-flees-stronghold.ashx>, geraadpleegd op 13/04/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh on edge as killer still at large*, 19/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-19/463848-ain-al-hilweh-on-edge-as-killer-still-at-large.ashx> [geraadpleegd op 21/01/2019]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh residents concerned over arms transfers*, 17/05/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/May-17/483384-ain-al-hilweh-residents-concerned-over-arms-transfers.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh still on edge after killing*, 24/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-24/464239-ain-al-hilweh-still-on-edge-after-killing.ashx> [geraadpleegd op 21/01/2019]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh: Tensions mount over return to fighting*, 07/10/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Oct-07/421872-ain-al-hilweh-tensions-mount-over-return-to-fighting.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Army leads security drill at Ain al-Hilweh primary school*, 28/05/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/May-28/484136-army-leads-security-drill-at-ain-al-hilweh-primary-school.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Badr says in Syria after fleeing Ain al-Hilweh*, 03/01/2018, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Jan-03/432248-badr-says-in-syria-after-fleeing-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 18/06/2018]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Botched arrest sparks camp clashes*, 14/10/2017, <https://www.pressreader.com/lebanon/the-daily-star-lebanon/20171014/281586650823052> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Calm returns to Ain al-Hilweh after killing*, 17/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-17/463596-calm-returns-to-ain-al-hilweh-after-killing.ashx> [geraadpleegd op 21/01/2019]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Cautious calm in Ain al-Hilweh after killing*, 03/08/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Aug-03/488977-cautious-calm-in-ain-al-hilweh-after-killing.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Daily life back on track in Ain al-Hilweh after protests*, 29/07/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Jul-29/488563-daily-life-back-on-track-in-ain-al-hilweh-after-protests.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Exchange of gunfire in Ain al-Hilweh*, 22/09/2017, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Sep-22/420153-exchange-of-gunfire-in-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Extremist Ain al-Hilweh group threatens escalation*, 08/05/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/May-08/404971-extremist-ain-al-hilweh-group-threatens-escalation.ashx> [geraadpleegd op 08/05/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Extremists abandon strongholds in Ain al-Hilweh*, 25/08/2017, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Aug-25/417118-extremists-abandon-strongholds-in-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 30/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Fatah forces to end bloody faceoff with Badr's group*, 10/04/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Apr-10/401316-fatah-forces-to-end-bloody-faceoff-with-badr-group.ashx> [geraadpleegd op 10/04/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Fatah launches wide-scale attack on extremist Badr group in Ain al-Hilweh*, 08/04/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Apr-08/401138-sidon-paralyzed-amid-continued-clashes-in-palestinian-refugee-camp.ashx> [geraadpleegd op 09/04/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Fear of escalation puts Ain al-Hilweh on edge*, 19/03/2014, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2014/Mar-19/250661-fear-of-escalation-puts-ain-al-hilweh-on-edge.ashx#axzz2ZuPdpOAu> [geraadpleegd op 25/04/2014]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Gunfight rattles south Lebanon's Ain al-Hilweh*, 25/03/2017, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Mar-25/399150-gunfight-rattles-south-lebanons-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 25/03/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Mieh Mie begins phase two of weapons-free deal*, 16/05/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/May-16/483274-mieh-mieh-begins-phase-two-of-weapons-free-deal.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Mieh Mieh takes first steps toward becoming weapons-free*, 11/05/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/May-11/482913-mieh-mieh-takes-first-steps-toward-becoming-weapons-free.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Mieh Mieh, Ain al-Hilweh engulfed by security concerns in 2018*, 31/12/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Dec-31/472984-mieh-mieh-ain-al-hilweh-engulfed-by-security-concerns-in-2018.ashx> [geraadpleegd op 22/01/2019]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Outlaws use turmoil to flee Ain al-Hilweh*, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Dec-02/496632-outlaws-use-turmoil-to-flee-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 10/12/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Palestinian factions talk Daesh handover with army intelligence head in south*, 20/09/2017, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Sep-20/420021-palestinian-factions-talk-daesh-handover-with-army-intelligence-head-in-south.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Palestinian leadership to hold meeting on Ain al-Hilweh*, 27/08/2017, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Aug-27/417383-palestinian-leadership-to-hold-meeting-on-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Palestinians act to stabilize Ain al-Hilweh*, 29/08/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Aug-30/417526-palestinians-act-to-stabilize-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Retaliatory shooting leaves one wounded in Ain al-Hilweh*, 01/05/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/May-01/482198-retaliatory-shooting-leaves-one-wounded-in-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Rival groups in Ain al-Hilweh meet to ease tensions, unite against Israel assault*, 29/08/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Aug-29/490628-rival-groups-in-ain-al-hilweh-meet-to-ease-tensions-unite-against-israel-assault.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Shaky cease-fire reigns in Ain al-Hilweh*, 24/08/2017, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Aug-24/416977-shaky-cease-fire-reigns-in-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *UNIFIL tightens security measures ahead of demarcation talks*, 12/10/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Oct-13/513035-unifil-tightens-security-measures-ahead-of-demarcation-talks.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *UNRWA schools adopt new security steps*, 09/09/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Sep-09/418739-unrwa-schools-adopt-new-security-steps.ashx> [geraadpleegd op 27/11/2017]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Wanted men back in Ain al-Hilweh from Idlib: sources*, 28/03/2018, <https://www.dailystar.com.lb/News/Middle-East/2018/Mar-28/443316-wanted-men-back-in-ain-al-hilweh-from-idlib-sources.ashx> [geraadpleegd op 18/06/2018]

The Daily Star (TDS) (Zaatari), *Amal, Hezbollah clash in south leaves one dead, 10 injured*, 21/08/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Aug-21/510622-amal-hezbollah-clash-in-south-leaves-one-dead-10-injured.ashx#> [geraadpleegd op 07/12/2020]

The Daily Star (TDS), *Palestinians in Lebanon extol Trump defeat*, 08/11/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Nov-08/514081-palestinians-in-lebanon-extol-trump-defeat.ashx> [geraadpleegd op 30/11/2020]

The Daily Star (TDS), *2 hand grenades go off in Ain al-Hilweh, injuring man*, 17/08/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Aug-17/489826-2-hand-grenades-go-off-in-ain-al-hilweh-injuring-man.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS), *2 killed in clashes near Baalbek after Army raid*, 10/06/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Jun-10/484934-2-killed-in-clashes-near-baalbek-after-army-raid.ashx> [geraadpleegd op 12/02/2020]

The Daily Star (TDS), *Ain al-Hilweh fugitive hands himself over to authorities*, 31/07/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Jul-31/457397-ain-al-hilweh-fugitive-hands-himself-over-to-authorities.ashx> [geraadpleegd op 17/01/2019]

The Daily Star (TDS), *Ain al-Hilweh wall moving forward in flashpoint area*, 01/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-01/461961-ain-al-hilweh-wall-moving-forward-in-flashpoint-area.ashx> [geraadpleegd op 17/01/2019]

The Daily Star (TDS), *Akkar governorate in dire need of security and development*, 09/02/2017, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Feb-09/392904-akkar-governorate-in-dire-need-of-security-and-development.ashx> [geraadpleegd op 09/02/2017]

The Daily Star (TDS), *Aoun rejects Israeli accusations over maritime border*, 20/11/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Nov-20/514514-israel-accuses-lebanon-of-changing-stance-on-maritime-border.ashx> [geraadpleegd op 30/11/2020]

The Daily Star (TDS), *Army arrests second suspect in a month in Ain al-Hilweh*, 11/10/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Oct-11/466012-army-arrests-second-suspect-in-a-month-in-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 17/01/2019]

The Daily Star (TDS), *Army responds after Ain al-Hilweh provocations*, 23/07/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Jul-23/457527-army-responds-after-ain-al-hilweh-provocations.ashx> [geraadpleegd op 21/01/2019]

The Daily Star (TDS), *Cautious calm in Ain al-Hilweh after overnight murder*, 14/08/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Aug-14/489621-cautious-calm-in-ain-al-hilweh-after-overnight-murder.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS), *Chaos, kidnappings spread in Bekaa valley*, 08/09/2014, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2014/Sep-08/269940-lebanese-army-detains-two-over-kidnapping-of-arsal-residents.ashx> [geraadpleegd op 08/05/2015]

The Daily Star (TDS), *Fears over Ain al-Hilweh militant funding to derail election*, 06/03/2018, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Mar-06/440414-fears-over-ain-al-hilweh-militant-funding-to-derail-election.ashx> [geraadpleegd op 18/06/2018]

The Daily Star (TDS), *Former Assir supporter surrenders to army*, 06/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-05/462453-former-assir-supporter-surrenders-to-army.ashx> [geraadpleegd op 17/01/2019]

The Daily Star (TDS), *Hezbollah 'fully' supports suburbs security plan: report*, 31/03/2015, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2015/Mar-31/292768-hezbollah-fully-supports-suburbs-security-plan-report.ashx> [geraadpleegd op 08/05/2015]

The Daily Star (TDS), *High-profile fugitives flee Ain al-Hilweh to Syria*, 17/12/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Dec-17/497579-high-profile-fugitives-flee-ain-al-hilweh-to-syria.ashx> [geraadpleegd op 05/02/2020]

The Daily Star (TDS), *Israeli jets fly over Beirut at low altitude*, 21/06/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Jun-21/507822-israeli-jets-fly-over-lebanon-at-low-altitude.ashx> [geraadpleegd op 30/11/2020]

The Daily Star (TDS), *Lebanese army frees kidnapped woman*, 14/06/2018, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Jun-14/453188-lebanese-army-frees-kidnapped-woman.ashx> [geraadpleegd op 18/06/2018]

The Daily Star (TDS), *Lebanese security forces kill 13 militants near Syria border*, 27/09/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Sep-27/512315-fifteen-militants-killed-in-clashes-with-army-in-wadi-khaled.ashx> [geraadpleegd op 30/11/2020]

The Daily Star (TDS), *New Ain al-Hilweh force chief oversees drug dealer handover*, 02/10/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Oct-02/492662-new-ain-al-hilweh-force-chief-oversees-drug-dealer-handover.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS), *Outlaws use turmoil to flee Ain al-Hilweh*, 02/12/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Dec-02/496632-outlaws-use-turmoil-to-flee-ain-al-hilweh.ashx> [geraadpleegd op 05/02/2020]

The Daily Star (TDS), *Palestinian rage persists against Trump plan*, 01/02/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Feb-01/500353-palestinian-rage-persists-against-trump-plan.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS), *Palestinian refugees strike against Trump plan*, 29/01/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Jan-29/500186-palestinian-refugee-camps-strike-against-trump-plan.ashx> [geraadpleegd op 26/02/2020]

The Daily Star (TDS), *Palestinians in Lebanon protest against annexation*, 01/07/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Jul-01/508359-palestinians-in-lebanon-protest-against-annexation.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]

- The Daily Star (TDS), *Rashidiyeh camp back to normal after clashes*, 09/05/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/May-09/505621-rashidiyeh-camp-back-to-normal-after-clashes.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]
- The Daily Star (TDS), *Richa freed after three-day abduction ordeal*, 23/01/2017, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Jan-23/390541-richa-freed-after-three-day-abduction-ordeal.ashx> [geraadpleegd op 27/02/2017]
- The Daily Star (TDS), s.d., <https://www.dailystar.com.lb/SearchArticles.aspx?search=palestinian> [geraadpleegd op 28/02/2020]
- The Daily Star (TDS), *Sidon's Palestinians take supporting role in Lebanese demonstrations*, 28/10/2019, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Oct-28/494424-sidons-palestinians-take-supporting-role-in-lebanese-demonstrations.ashx> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- The Daily Star (TDS), *Smugglers injured, killed at Lebanese border*, 23/06/2018, <https://www.dailystar.com.lb/Sports/Tennis/2018/Jun-23/454089-smugglers-injured-killed-at-lebanese-border.ashx> [geraadpleegd op 28/06/2018]
- The Daily Star (TDS), *Suspect arrested over Palestinian official's attempted killing*, 15/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-15/463479-suspect-arrested-over-palestinian-officials-attempted-killing.ashx> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- The Daily Star (TDS), *Tripoli residents protest water and electricity cuts*, 08/07/2015, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2016/Jul-08/361045-tripoli-residents-protest-water-and-electricity-cuts.ashx> [geraadpleegd op 30/06/2016]
- The Daily Star (TDS), *Woman killed in gunbattle between drug dealers in Shatila camp*, 07/06/2020, <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2020/Jun-07/507096-woman-killed-in-gunbattle-between-drug-dealers-in-shatila-camp.ashx> [geraadpleegd op 07/12/2020]
- The Daily Star (Zaatari M.), *Ain al-Hilweh on edge after overnight killing*, 16/09/2018, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Sep-16/463527-ain-al-hilweh-on-edge-after-overnight-killing.ashx> [geraadpleegd op 21/01/2019]
- The Globalist (MacShane B.), *Lebanon: The Return of Hariri — Tragedy, Farce or the Only Hope?*, 25/10/2020, <https://www.theglobalist.com/lebanon-beirut-saad-hariri-corruption-failed-state-isis-imf/> [geraadpleegd op 07/12/2020]
- The National (Iskandarani A.), *Four killed in vendetta clashes between Hezbollah and local clan*, 01/08/2021, <https://www.thenationalnews.com/mena/lebanon/2021/08/01/four-shot-dead-as-street-fighting-erupts-south-of-beirut/> [geraadpleegd op 18/01/2022]
- The New York Times (Hubbard B.), *Lebanon Gets New Prime Minister Amid Economic Meltdown*, 15/10/2021, <https://www.nytimes.com/2021/09/10/world/middleeast/lebanon-prime-minister-government.html> [geraadpleegd op 15/12/2021]
- The Jamestown Foundation (Devereux A.), *Beirut port blast punctures trust in Hezbollah*, 23/10/2020, <https://jamestown.org/program/beirut-port-blast-punctures-trust-in-hezbollah/> [geraadpleegd op 30/11/2020]
- The Jamestown Foundation (Devereux A.), *Islamic State Operations Room: Lebanon Prison Radicalization*, 10/09/2019, <https://jamestown.org/program/islamic-state-operations-room-lebanon-prison-radicalization/> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- The Jamestown Foundation (McGregor A.), *In a shifting political landscape, Hezbollah repositions itself as the anti-terrorist defender of Lebanon*, in: *Terrorism Monitor Vol. 12*, 18/04/2014, <http://www.jamestown.org/uploads/media/TerrorismMonitorVol12Issue8.pdf> [geraadpleegd op 25/04/2014]
- The Jamestown Foundation (Plaw A.), *Hezbollah's drone program sets precedents for Non-State actors*, 10/11/2017, <https://jamestown.org/program/hezbollahs-drone-program-sets-precedents-non-state-actors/> [geraadpleegd op 10/11/2017]
- The Jamestown Foundation (Sehmer A.), *Lebanon: feeding the fight across the border*, 15/01/2018, <https://jamestown.org/wp-content/uploads/2018/01/Terrorism-Monitor-January-15-2018.pdf?x87069> [geraadpleegd op 18/06/2018]
- The Jerusalem Post, *Fatah ceases all communications with Hamas in Lebanon – report*, 14/12/2021, <https://www.jpost.com/breaking-news/fatah-ceases-all-communications-with-hamas-in-lebanon-report-688745> [geraadpleegd op 24/01/2022]

The Jerusalem Post, *The Iran-backed sunni group that aids Hezbollah in the Syrian battlefield*, 13/03/2017, <http://www.jpost.com/Middle-East/The-Iran-backed-Sunni-group-that-aids-Hezbollah-in-the-Syrian-battlefield-450094> [geraadpleegd op 13/03/2017]

The National, *Iran embassy bomber arrested in Lebanon refugee camp*, 20/09/2018, <https://www.thenational.ae/world/mena/iran-embassy-bomber-arrested-in-lebanon-refugee-camp-1.772236> [geraadpleegd op 17/01/2019]

The New Arab (De Stone R.), *The failed reconstruction of Lebanon's Nahr al-Bared Palestinian camp*, 11/06/2019, <https://www.alaraby.co.uk/english/indepth/2019/6/11/the-failed-reconstruction-of-lebanons-nahr-al-bared-palestinian-camp> [geraadpleegd op 05/02/2020]

The Syrian Observer, *In Broad Daylight, Syrian Child Kidnapped in Lebanon's Bekaa*, 23/02/2018, http://syrianobserver.com/EN/Features/33880/In_Broad_Daylight_Syrian_Child_Kidnapped_Lebanon_Bekaa [geraadpleegd op 18/06/2018]

The Wall Street Journal (Abi-Habib M.), *Young Palestinian refugees join Jihadists fighting in Syria*, 20/11/2013, <http://online.wsj.com/news/articles/SB10001424052702304868404579192933607042794> [geraadpleegd op 07/04/2014]

The Wall Street Journal (Knickmeyer E.), *Beirut hit by two suicide bombs in two nights*, 26/06/2014, www.factiva.com [geraadpleegd op 27/10/2014]

The Wall Street Journal (Trofimov Y.) *Islamic State's sway spreads to Lebanon*, 22/10/2014, www.factiva.com [geraadpleegd op 22/10/2014]

The Washington Institute for Near East Policy (Pollak N.), *The transformation of Hezbollah by its involvement in Syria*, 08/2016, <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-transformation-of-hezbollah-by-its-involvement-in-syria> [geraadpleegd op 06/03/2017]

The Washington Institute for Near East Policy, *The internal collapse facing Lebanon's Shiites*, 06/03/2017, <http://www.washingtoninstitute.org/fikraforum/view/the-internal-collapse-facing-lebanons-shiites> [geraadpleegd op 06/03/2017]

The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H., Levitt M.), *Hezbollah's Urban Missile Factories Put Civilians at Risk*, 04/10/2018, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/hezbollahs-urban-missile-factories-put-civilians-risk> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Times of Israel (Ari Gross J.), *IDF shells Lebanon after two rockets fired at northern Israel*, 20/07/2021, <https://www.timesofisrael.com/rocket-warning-sirens-sound-in-northern-israel/> [geraadpleegd op 17/01/2022]

UK Home Office, *Country policy and information note. Lebanon: Palestinians*, 06/2018, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/718557/Lebanon_-_Palestinians_in_Lebanon_-_CPIN_-_v1.0_June_2018_External.pdf [geraadpleegd op 28/09/2018]

UMAM & Hayya Bina Project, *Lebanon: A (temporary) revenge of the "stability doctrine?"*, 10/2020, <https://umam-dr.org/Uploads/2020-10/InitiativeNewsletterPDF25.pdf> [geraadpleegd op 26/11/2020]

UN Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Press briefing note on Lebanon*, 01/05/2020, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25854&LangID=E> [geraadpleegd op 30/11/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Bekaa & Baalbek - El-Hermel Governorates Profile*, 30/09/2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1457807/1788_1550153665_3100.pdf, [geraadpleegd op 11/01/2021]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Ein El-Hilweh camp profile*, 07/12/2017, <https://reliefweb.int/report/lebanon/south-lebanon-ein-el-hilweh-camp-profile-2017> [geraadpleegd op 07/12/2017]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Beirut Port Explosions Situation Report No. 7 (As of 25 August 2020)*, 25/08/2020, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-beirut-port-explosions-situation-report-no-7-25-august-2020-enar> [geraadpleegd op 11/01/2021]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *North & Akkar Governorates Profile*, 31/10/2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1457760/1788_1550069961_3110.pdf [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Beirut port explosions, Situation report No.10*, 09/09/2020, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-beirut-port-explosions-situation-report-no-10-9-september-2020-enar> [geraadpleegd op 16/09/2020]

UNRWA, *Commissioner-General statement on two major security incidents in Lebanon*, 20/09/2021, <https://www.unrwa.org/newsroom/official-statements/commissioner-general-statement-two-major-security-incidents-lebanon> [geraadpleegd op 03/02/2022]

UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Camp profiles: Nahr el-Bared*, s.d., www.unrwa.org/where-we-work/lebanon/camp-profiles?field=15&qt-view_camps_camp_profiles_block=3#qt-view_camps_camp_profiles_block [geraadpleegd op 07/12/2015]

UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Protection brief Palestine refugees living in Lebanon*, 10/2017, https://www.unrwa.org/sites/default/files/lebanon_protection_brief_october_2017.pdf [geraadpleegd op 31/10/2017]

UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Teachers change our world: Wafa al Saadi from Saida, Lebanon*, 27/11/2018, <https://www.unrwa.org/newsroom/features/teachers-change-our-world-wafa-al-saadi-saida-lebanon> [geraadpleegd op 23/01/2019]

UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *UNRWA fields*, s.d., http://www.unrwa.org/sites/default/files/styles/760xh/public/content/unrwa_fields/unrwa_field_3923_15_13928_81294.png?itok=UKwwSJtg [geraadpleegd op 07/11/2015]

United Nations Economic and Social Commission for Western Asia (ESCWA), *Poverty in Lebanon: impact of multiple shocks and call for solidarity*, 19/08/2020, https://www.unescwa.org/sites/www.unescwa.org/files/20-00268_pb15_beirut-explosion-rising-poverty-en.pdf [geraadpleegd op 30/11/2020]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 19 February to 16 June 2020*, 14/07/2020, <https://undocs.org/S/2020/710> [geraadpleegd op 30/11/2020]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 20/12/2020, <https://undocs.org/S/2020/1032> [geraadpleegd op 16/11/2020]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 15/10/2019, <https://undocs.org/S/2019/819> [geraadpleegd op 05/02/2020]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security council resolution 1701 (2006) during the period from 18 February to 24 June 2019*, 17/07/2019, <https://undocs.org/en/S/2019/574> [geraadpleegd op 05/02/2020]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 15/10/2018, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2018_920.pdf [geraadpleegd op 25/04/2019]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 15/10/2019, <https://undocs.org/S/2019/819> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 June to 26 October 2018*, 15/11/2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1452048/1226_1542899806_n1838175.pdf [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 19 February to 16 June 2020*, 14/07/2020, <https://undocs.org/S/2020/710> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 20/10/2020, <https://undocs.org/S/2020/1032> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 18 February to 24 June 2019*, 17/07/2019, <https://undocs.org/en/S/2019/574> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 27 October 2018 to 17 February 2019*, 14/03/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/S_2019_237_E.pdf [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *March 2020 monthly forecast Lebanon*, 28/02/2020, <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2020-03/lebanon-1701-3.php> [geraadpleegd op 28/02/2020]

United Nations (UN) Security Council, *Monthly forecast Lebanon*, 03/2017, http://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2017-03/lebanon_22.php [geraadpleegd op 08/11/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, S/2021/873, 14/10/2021, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2021_873.pdf [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)* S/2021/396,, 22/04/2021, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2021_396.pdf [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)* S/2021/650, 13/07/2021, <https://undocs.org/en/S/2021/650> [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)* S/2021/240, 09/03/2021, <https://digitallibrary.un.org/record/3905328> [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations (UN) Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 19 June 2021 to 25 October 2021 - Report of the Secretary-General (S/2021/953)*, 16/11/2021 <https://reliefweb.int/report/lebanon/implementation-security-council-resolution-1701-2006-during-period-19-june-2021-25> [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, S/2018/480, 21/05/2018, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2018_480.pdf [geraadpleegd op 01/06/2018]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 18/11/2019, <https://undocs.org/en/S/2019/889> [geraadpleegd op 05/02/2020]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2008/425, 27/06/2008, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Lebanon%20S%202008%20425.pdf> [geraadpleegd op 14/10/2013]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2012/502, 28/06/2012, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Lebanon%20S%202012%20502.pdf> [geraadpleegd op 14/10/2013]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2013/381, 26/06/2013, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_381.pdf, [geraadpleegd op 30/08/2013]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2014/784, 05/11/2014, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2014_784.pdf [geraadpleegd op 05/11/2014]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2015/837, 04/11/2015, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2015_837.pdf [geraadpleegd op 18/11/2015]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2016/931, 04/11/2016, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/931 [geraadpleegd op 27/02/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2017/201, 08/03/2017, <http://www.undocs.org/S/2017/201> [geraadpleegd op 08/03/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2017/591, 11/07/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/591 [geraadpleegd op 08/11/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2017/964, 16/11/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/964 [geraadpleegd op 16/11/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, S/2018/210, 08/03/2018, https://digitallibrary.un.org/record/1477500/files/S_2018_210-EN.pdf [geraadpleegd op 16/11/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 24/06/2016, https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/572 [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006), 16/11/2017, https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/964 [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *Resolution 1701 The situation in the Middle East*, 11/08/2006, <http://unscr.com/en/resolutions/1701> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations (UN) Security Council, *Seventeenth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 16/10/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/867 [geraadpleegd op 08/11/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Twenty-fourth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 21/10/2016, https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/882 [geraadpleegd op 24/04/2019]

United Nations (UN) Security Council, *Twenty-second semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 28/04/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/374 [geraadpleegd op 28/04/2017]

United Nations (UN) Security Council, *Twenty-second semi-annual report of the Secretary-General on the implementation of resolution 1559 (2004)*, 07/10/2015, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2015_764.pdf [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations Development Program (UNDP), *Security & Justice Sector Wide Assessment*, 01/03/2017, http://www.lb.undp.org/content/lebanon/en/home/library/crisis_prevention_and_recovery/Security-Justice-Sector-Wide-Assessment.html [geraadpleegd op 15/03/2017]

United Nations Development Program (UNDP), *Leave No One Behind for an Inclusive and Just Recovery Process in Post-Blast Beirut*, 16/09/2020, https://www.lb.undp.org/content/lebanon/en/home/library/crisis_prevention_and_recovery/leave-no-one-behind-for-an-inclusive-and-just-recovery-process-i.html [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations Development Program (UNDP), *The burden of scarce opportunities: the social stability context in Central and West Bekaa*, 03/2017, www.data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=13406 [geraadpleegd op 07/12/2017]

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Inter-agency Information Sharing Portal*, laatste update: 14/01/2022, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria?id=122>. [geraadpleegd op 24/01/2022]

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Lebanon Baalbek Hermel Governorate profile*, 06/2015, <http://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-baalbek-hermel-governorate-profile-june-2015> [geraadpleegd op 27/11/2015]

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Lebanon North Governorate profile*, 06/2015, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/08072015_NorthGovernorateProfile.pdf [geraadpleegd op 27/11/2015]

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Press briefing note on Lebanon*, 21/01/2020, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25483&LangID=E> [geraadpleegd op 05/02/2020]

United States Department of State (USDOS), *Report on International religious freedom*, 12/05/2021, <https://www.state.gov/reports/2020-report-on-international-religious-freedom/lebanon/> [geraadpleegd op 10/01/2022]

United States Department of State (USDOS), *Lebanon Country report on human rights practices 2019*, 11/03/2020, <https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/> [geraadpleegd op 30/11/2020]

United States Department of State (USDOS), *Country Report on Terrorism 2015 - Chapter 6 - Hizballah*, 02/06/2016, <http://www.state.gov/j/ct/rls/crt/2015/257523.htm> [geraadpleegd op 30/06/2016]

United States Department of State (USDOS), *Country Report on Terrorism 2015- Foreign terrorist organizations: Abdallah Azzam brigades*, 02/06/2016, https://www.ecoi.net/local_link/324803/450940_en.html [geraadpleegd op 30/06/2016]

United States Department of State (USDOS), *Country reports on terrorism 2015 – Lebanon*, 02/06/2016, <http://www.refworld.org/docid/57518daa2a.html> [geraadpleegd op 30/06/2016]

United States Department of State (USDOS), *Lebanon Country report on human rights practices for 2015*, 13/04/2016, <https://www.refworld.org/docid/57161248e.html> [geraadpleegd op 30/06/2016]

United States Department of State (USDOS), *Lebanon Country report on human rights practices for 2017*, 20/04/2018, <https://www.state.gov/reports/2018-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/> [geraadpleegd op 18/06/2018]

Wood J., *Lebanon sees success in fight against militants, yet risk of backlash remains*, 06/04/2015, <http://www.thenational.ae/world/middle-east/lebanon-sees-success-in-fight-against-militants-yet-risk-of-backlash-remains> [geraadpleegd op 08/05/2015]

Xinhua, *Grenade hurled by protesters hurts 10 soldiers in northern Lebanon: army*, 17/07/2021, http://www.xinhuanet.com/english/2021-07/17/c_1310065938.htm [geraadpleegd op 10/01/2021]

Xinhua, *2 killed in clashes among Palestinian factions in southern Lebanon*, 06/06/2021, http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/06/c_139992161.htm [geraadpleegd op 09/02/2021]

Xinhua Net, *13 militants killed in clashes with army in northern Lebanon*, 27/09/2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-09/27/c_139399713.htm [geraadpleegd op 26/11/2020]

Xinhua Net, *Lebanon arrests 4 IS members*, 05/02/2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-02/05/c_138756019.htm [geraadpleegd op 05/02/2020]